

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิก
อุทยานการเรียนรู้ยะลา

นางสาวจารุณี การี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2554

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)

are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

CHILDREN MEMBERS' NEEDS FOR READING PROMOTION ACTIVITIES
AT THAILAND KNOWLEDGE PARK YALA

Miss Jarunee Karee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2011

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิก
อุทยานการเรียนรู้ยะลา

โดย

นางสาวจรรณี การี

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์วิภา ไพ ปรอมสมิทธิ์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....*ประพนธ์ อัครวิรุฬห์*..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพนธ์ อัครวิรุฬห์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ประพนธ์ อัครวิรุฬห์*..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล)

.....*พิมพ์วิภา ไพ ปรอมสมิทธิ์*..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์วิภา ไพ ปรอมสมิทธิ์)

.....*ดร. อรุณ เศวตรัตน์เสถียร*..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อรุณ เศวตรัตน์เสถียร)

.....*สุพรรณิ เวรพร*..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์สุพรรณิ เวรพร)

จารุณี กาวี : ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยาน
การเรียนรู้ยะลา. (CHILDREN MEMBERS' NEEDS FOR READING
PROMOTION ACTIVITIES AT THAILAND KNOWLEDGE PARK
YALA) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ. ดร. ทิมพีร่าไพ เปรมสมิทธิ์, 208 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลาในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วัน และช่วงเวลา และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม รวมทั้งปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา จำนวน 257 คน

ผลการวิจัย พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกลักษณะในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู เนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศิลปะ สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพยนตร์ สถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุทยานการเรียนรู้ยะลา วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา สำหรับปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านประสบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์.....

ลายมือชื่อนิสิต.....จารุณี กาวี.....

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....อ.ทิมพีร่าไพ เปรมสมิทธิ์.....

ปีการศึกษา 2554.....

5280115222 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEYWORDS: READING PROMOTION ACTIVITIES

JARUNEE KAREE : CHILDREN MEMBERS'NEEDS FOR READING PROMOTION ACTIVITIES AT THAILAND KNOWLEDGE PARK

YALA. ADVISOR : ASST. PROF. PIMRUMPAI PREMSMIT, D.A., 208 pp.

The objectives of this research were to study children members' needs for reading promotion activities at Thailand Knowledge Park Yala, in terms of, types of activity, subjects, reading media, place, date and time, and information dissemination on reading promotion activity; and to identify problems in participating in reading promotion activities at Thailand Knowledge Park Yala. Questionnaires were used for data collection from 257 children members of Thailand Knowledge Park Yala.

The research results indicate that children members need all reading promotion activities at high level. The type of reading promotion activity with the highest arithmetic mean is the activity employing listening and watching skill, while subject of reading promotion activity is Arts. The reading media with the highest arithmetic mean is movie. The place for reading promotion activity with the highest arithmetic mean is Thailand Knowledge Park Yala and the date and time for reading promotion activity is Sunday afternoon (13.00-16.00). The information dissemination on reading promotion activities with the highest arithmetic mean is providing flyers and brochures at Thailand Knowledge Park Yala. The problems in participating reading promotion activities faced by children members are at moderate level and the problem with the highest arithmetic mean is the subjects of the activities are not varied.

Department : Library Science
Field of Study : Library and Information Science
Academic Year : 2011

Student's Signature [Handwritten Signature]
Advisor's Signature [Handwritten Signature]

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์วิภา ไพ เปรมสมิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น คำปรึกษา และแนวทางในการศึกษาค้นคว้าตลอดเวลาที่ทำการวิจัย รวมทั้งตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของวิทยานิพนธ์อย่างละเอียดเป็นอย่างดี ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิสกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร. อรรนุช เศรษฐรัตน์เสถียร และรองศาสตราจารย์สุพรรณวี วราทร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคุณครูทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และประสบการณ์ที่ดี และมีคุณค่าอย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณพี่ ๆ และน้อง ๆ ระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ร่วมรุ่นที่ให้ความช่วยเหลือ ความห่วงใย และคอยให้กำลังใจเสมอมา

ขอขอบคุณเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ตลอดจนขอขอบคุณ คุณสุภาพร สมจิตต์ ผู้อำนวยการศูนย์ความรู้ ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ คุณวัชรวิ ถ้วนถวิล ผู้จัดการอุทยานการเรียนรู้ระยะลา เพื่อน ๆ ที่ศูนย์สร้างสรรค์งานออกแบบ เพื่อน ๆ ที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา เพื่อน ๆ ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเลิฟ หล้าบอนด์ ลิน เมย์ ที่ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาตลอด

ท้ายนี้กราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่สาวและน้องชายที่สนับสนุน ส่งเสริม และเป็นกำลังใจในการศึกษาโดยตลอด

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ขอบเขตและประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	11
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	11
วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
2 ปรัชญาวรรณกรรม.....	14
การอ่าน.....	14
ความหมายของการอ่าน.....	14
ความสำคัญของการอ่าน.....	15
ความสนใจในการอ่านของเด็ก.....	16
สาเหตุที่ทำให้เด็กไม่รักการอ่าน.....	18
การส่งเสริมการอ่าน.....	22
กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	25

บทที่	หน้า
ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	25
จุดมุ่งหมายและประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	26
หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	28
ลักษณะของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	31
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในต่างประเทศ.....	33
กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย.....	35
ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.....	37
อุทยานการเรียนรู้ยะลา.....	39
ประวัติความเป็นมา.....	39
วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง.....	41
ผู้ใช้บริการอุทยานการเรียนรู้ยะลา.....	41
ทรัพยากรสารสนเทศภายในอุทยานการเรียนรู้ยะลา.....	41
งานหลักของอุทยานการเรียนรู้ยะลา.....	43
งานบริหาร.....	43
งานเทคนิค.....	51
งานบริการ.....	53
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของอุทยานการเรียนรู้ยะลา.....	54
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้.....	55
ลักษณะของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้.....	55
เนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้.....	59
สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้.....	59
สถานที่ และวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม.....	60
การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม.....	60
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	73
การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	73

บทที่	หน้า
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	73
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	78
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้.....	79
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	82
ตอนที่ 2 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยาน การเรียนรู้ยะลา.....	104
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ.....	141
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	143
สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล.....	144
สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	171
ข้อเสนอแนะสำหรับอุทยานการเรียนรู้ยะลาและห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุด ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	171
แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต.....	174
รายการอ้างอิง.....	175
ภาคผนวก.....	182
ภาคผนวก ก กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	183
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	195
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	208

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ	83
2	เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ	83
3	ความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ	84
4	ความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ	85
5	เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ จำแนกตามเพศ	86
6	เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ จำแนกอายุ	87
7	เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ จำแนกตามเพศ	88
8	เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ จำแนกตามอายุ	89
9	เหตุผลในการอ่านหนังสือ จำแนกตามเพศ	90
10	เหตุผลในการอ่านหนังสือ จำแนกตามอายุ	91
11	สื่อการอ่าน จำแนกตามเพศ	93
12	สื่อการอ่าน จำแนกตามอายุ	94
13	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ	95
14	การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ	96
15	เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ	97
16	เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ	98
17	ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ	100
18	ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ	101

ตารางที่		หน้า
19	เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามเพศ	102
20	เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามอายุ	103
21	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม จำแนกตามเพศ	105
22	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม จำแนกตามอายุ	106
23	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ	107
23	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ (ต่อ)	108
24	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามอายุ	109
25	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามเพศ	110
26	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามอายุ	111
27	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู จำแนกตามเพศ	113
28	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู จำแนกตามอายุ	114
29	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามเพศ	115
30	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามอายุ	116
31	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน จำแนกตามเพศ	118
32	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน จำแนกอายุ	119
33	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามเพศ	121
34	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุ	122
35	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านเนื้อหาของกิจกรรม จำแนกตามเพศ	123

ตารางที่	หน้า
36	ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านเนื้อหาของกิจกรรม จำแนกตามอายุ 124
37	ความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ 127
38	ความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ 129
39	ความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ 130
40	ความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ 131
41	ความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ 132
42	ความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ 133
43	ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ 135
43	ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ (ต่อ)..... 136
44	ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ 137
45	ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามเพศ 139
46	ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามอายุ 140

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	แผนผังโครงสร้างการบริหารงานองค์กร.....	45
2	แผนผังโครงสร้างบุคลากร.....	46

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน และมีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ เพราะการอ่านช่วยทำให้เกิดการพัฒนาทางสมองและสติปัญญา ทำให้รู้ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิทยาการต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในสังคมความรู้ ในปัจจุบัน ผู้ที่รักการอ่านจะมีความก้าวหน้าในชีวิต นอกจากนี้ การอ่านยังมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก ซึ่งอยู่ในวัยที่กำลังมีพัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ มีความกระตือรือร้น สนใจใคร่รู้ในเรื่องต่าง ๆ และอยู่ในวัยศึกษา ต้องการเรียนรู้ และแสวงหา ประสบการณ์ใหม่ ซึ่งเป็นพื้นฐานของชีวิตในอนาคต (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 1)

การเรียนรู้ของเด็กนั้น ผ่านการเรียนรู้ด้วยภาษาเป็นหลัก เพราะมนุษย์ทุกชาติทุกเผ่าพันธุ์ ล้วนสื่อสารกันด้วยภาษาทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน หรืออาจใช้ภาษาท่าทาง ภาษาภาพ ภาษาศิลปะ สำหรับเด็ก ๆ แล้ว การอ่านจึงนับเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ (อัจฉรา ประดิษฐ์ 2550: 13) อย่างไรก็ตาม ความสนใจและความต้องการในการอ่านของเด็กย่อมมีความแตกต่างกันเนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เพศ โรงเรียน เพื่อน วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนา สิ่งแวดล้อมทางบ้าน และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เป็นต้น (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2542: 47)

คนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 นับถือศาสนาอิสลาม มีการใช้ภาษามลายูท้องถิ่นในการสื่อสารเป็นหลัก และใช้ภาษาไทยเป็นอันดับรองลงมา อีกทั้งภาษาไทยยังมักจะใช้กันในเขตเมืองเท่านั้น ทำให้คนส่วนใหญ่แทบจะไม่ได้ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเด็กเล็กที่ผู้ปกครองจะสอนให้พูดภาษามลายูก่อน เมื่อเด็กไปโรงเรียน จึงค่อยเริ่มเรียนภาษาไทย หลังจากกลับจากโรงเรียนแล้ว เด็กยังต้องไปโรงเรียนสอนศาสนาอีก และมักจะใช้ภาษามลายูในการสื่อสารกันในชีวิตประจำวันเป็นหลัก ซึ่งทำให้เห็นได้ว่า เด็กไม่ค่อยได้ใช้

ภาษาไทย (Paramin 2010) นอกจากนั้นชาวไทยมุสลิมยังมีขนบธรรมเนียมประเพณี และความ เป็นอยู่แตกต่างกับชาวไทยพุทธโดยทั่วไป โดยเมื่อจบการศึกษาภาคบังคับไปแล้ว มักจะไม่ศึกษา ต่อ จึงทำให้ลืมภาษาไทย เพราะไม่ได้ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร และไม่สนใจที่จะอ่านหนังสือ การ อ่านและเขียนภาษาไทยไม่ได้จึงกลายเป็นปัญหาของเด็กนักเรียน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เห็น ได้จากการสำรวจเรื่องปัญหาการไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2-6 ในเขตพื้นที่ของสำนักงานเขตการศึกษายะลา เขต 1 พบว่า ในปี 2550 มีเด็ก ที่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้จำนวน 5,300 กว่าคนจากจำนวนเด็กทั้งหมดใน 112 โรงเรียน (อับดุลกาวิม รามันห์สิริวงศ์ 2552) นอกจากนี้ในการสำรวจของคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (กพฐ.) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) เมื่อปีการศึกษา 2550 ยังพบด้วยว่า มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวนถึง 79,000 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 12 ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2 ทั้งหมด 636,000 คน ที่ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ตามเกณฑ์ คือ ไม่สามารถอ่านและเขียนคำศัพท์ในบัญชีคำศัพท์พื้นฐาน 3,000 คำที่จำเป็นเพื่อเลื่อนชั้นไปเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อีกทั้งยังพบว่า นักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) ถึง 10 เขต ไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้เกินร้อยละ 25 โดยส่วนใหญ่จะเป็นสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา (สพท.) ที่อยู่ชายแดน เช่น ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส (วิทยากร เชียงกูล 2552)

ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ผู้ที่อยู่อาศัยในประเทศไทย จำเป็นจะต้อง ใช้ภาษาไทยในการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้การอ่านและเขียนภาษาไทยนั้นเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน เพื่อให้เกิดความชำนาญ เพื่อใช้ในการเรียนรู้ และการสื่อสารในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะเด็กที่ ต้องอ่านและเขียนภาษาไทยได้ เพราะการอ่านและเขียนภาษาไทยได้นั้น นอกจากจะช่วยเปิด โอกาสการเรียนรู้ให้แก่เด็กแล้ว ยังนำเด็กไปสู่ความรู้่ออย่างอื่นที่จำเป็น ทำให้เด็กได้เรียนรู้ วัฒนธรรม ขนบประเพณี ปรัชญา ศาสนา วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และศาสตร์อื่น ๆ อีกมากมาย (อัจฉรา ประดิษฐ์ 2550: 14)

การที่จะทำให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านเพื่อแก้ไขปัญหาการไม่สามารถอ่านและ เขียนภาษาไทยได้นั้น ภาครัฐควรส่งเสริมการอ่าน โดยกระตุ้นและจูงใจให้สถานศึกษาหรือสถาบัน ต่าง ๆ จัดกิจกรรมให้เด็กได้อ่านและใช้สติปัญญาอย่างสร้างสรรค์ กำหนดนโยบายส่งเสริม การอ่านอย่างจริงจัง เพื่อวางแผน พัฒนา จัดสรรงบประมาณการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอ่าน และ จัดให้มีหน่วยงานห้องสมุด ซึ่งจะทำหน้าที่ช่วยดำเนินงานให้แผนงานเกี่ยวกับการอ่านสำเร็จลุล่วง

ไปได้ รวมทั้งเพิ่มงบประมาณเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านให้แก่ห้องสมุดในชนบทอย่างทั่วถึง ทั้งประเทศ จัดและปรับปรุงห้องสมุดเคลื่อนที่ และเพิ่มห้องสมุดในชนบทให้มากขึ้น นอกจากนี้ ผู้ปกครอง ครู บรรณารักษ์ และผู้บริหารโรงเรียน ก็ควรเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน และจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะทำให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน มีประสบการณ์ในการอ่านกว้างขวาง และเกิดทักษะในการอ่านมากขึ้น (ไข่มุก เหล่าสุนทร 2550: 25-30)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย (แมนมาส ซวลิต 2544: 72) กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีประโยชน์ในการช่วยสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการอ่าน เพื่อเป็นนักอ่านที่ดี รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวทันไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี แต่การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใช้ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายเป็นหลัก และจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความสนใจและความต้องการ (แมนมาส ซวลิต 2530: 261; ชัยภพ เสรีผล 2550: 3) โดยผู้จัดกิจกรรมต้องสังเกตหรือสำรวจพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย กิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีลักษณะต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้ (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549)

1. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง เช่น การเล่านิทาน การอ่านบทกลอน/บทกวี การสนทนาเรื่องหนังสือ เป็นต้น
2. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู เช่น การจัดแสดงหนังสือ การจัดนิทรรศการหนังสือ เป็นต้น
3. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู เช่น การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ การเล่านิทานประกอบการแสดงหุ่น การฉายภาพยนตร์ เป็นต้น
4. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน เช่น การเขียนเรียงความ การแต่ง หรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นต้น
5. กิจกรรมการประกวดและการแข่งขัน เช่น การประกวดเขียนเรียงความ การแข่งขันเล่าเรื่องจากการอ่านหนังสือ (นิทาน/เรื่องต่าง ๆ) การแข่งขันตอบปัญหาจากเรื่องที่อ่าน เป็นต้น
6. กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ เช่น โครงการยอคนักอ่าน โครงการสัปดาห์ห้องสมุด โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา เป็นต้น

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ จะต้องได้รับความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย เช่น ครอบครัว โรงเรียน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อกระตุ้นให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่าน (ไพบูลย์ เหล่าสุนทร 2550: 27) โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาครัฐจะต้องสนับสนุนงบประมาณแก่ห้องสมุดประชาชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อช่วยแก้ปัญหาการไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ ซึ่งจังหวัดยะลานั้นมีห้องสมุดประชาชนจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนจังหวัดยะลา ห้องสมุดประชาชนเฉลิมราชกุมารี และอุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยห้องสมุดทั้ง 3 แห่งนี้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ

อุทยานการเรียนรู้ยะลา เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 จัดตั้งขึ้นโดยความร่วมมือของสำนักอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร กับเทศบาลนครยะลา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ภาครัฐ และเอกชน รวมถึงเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสือ บทเพลง และกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งคณะทำงานของอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร ซึ่งรับผิดชอบในการให้คำแนะนำ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยคำนึงถึงความต้องการของเด็ก เยาวชนและประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก ทั้งนี้การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลามีเจตนารมณ์เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้าใจ และความสงบสุขของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการช่วยให้เด็ก เยาวชนและประชาชนที่มาจากหลากหลายพื้นที่ หลากหลายวัฒนธรรมมีโอกาสทำกิจกรรม และปฏิสัมพันธ์กัน โดยทำให้เกิดการเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการกระจายโอกาสในการเข้าถึงการอ่าน และการเรียนรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน เพื่อกระตุ้นให้มินิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้ อย่างสร้างสรรค์ตลอดชีวิต ตลอดจนเป็นต้นแบบในการดำเนินงานอุทยานการเรียนรู้ในส่วนภูมิภาคอื่น ๆ

อุทยานการเรียนรู้ยะลา เปิดให้บริการทุกวันอังคารถึงวันอาทิตย์ ตั้งแต่เวลา 9.00 – 19.30 น. ภายในห้องสมุดแบ่งเป็นโซนต่าง ๆ ได้แก่ ห้องสมุดมีชีวิต ห้องสมุดเด็ก ห้องเจียบ ห้องภาพยนตร์ ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มุม E-Library มุมห้องสมุดดนตรี (Music Library) ลานสานฝัน และมุมกาแฟ นอกจากนี้การจัดพื้นที่ไว้บริการการอ่านและการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้ว อุทยานการเรียนรู้ยะลา ยังได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยคัดเลือกกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่สอดคล้องกับกระแสสังคม เหตุการณ์หรือวันสำคัญต่าง ๆ และสอดคล้องกับหลักการสร้างองค์ความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังมีแนวทางในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เช่นเดียวกับอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร กล่าวคือ จัดกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของเด็กและเยาวชน สำหรับกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่จัดประกอบด้วยกิจกรรมที่มีลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต กิจกรรมส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์และสันติสุขบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ระยะ ก่อเกิดมิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 38-47)

นอกจากการคัดเลือกกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่ช่วยส่งเสริมทักษะต่าง ๆ แล้ว อุทยานการเรียนรู้ระยะยังได้คำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ กิจกรรมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จะช่วยกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเกิดนิสัยรักการอ่าน และช่วยส่งเสริมให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจความรู้ในบทเรียนได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของอุทยานการเรียนรู้ระยะจัดทุกวันเสาร์ และวันอาทิตย์ โดยดำเนินการจัดกิจกรรม ณ ห้องมินิเธียเตอร์ ลานสานฝัน ห้องเด็ก และห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ภายในอุทยานการเรียนรู้ระยะ นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดกิจกรรมตามโรงเรียนต่าง ๆ ศูนย์การค้าในจังหวัดยะลา และแหล่งท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดยะลาและจังหวัดใกล้เคียง โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในแต่ละครั้ง จะมีการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม เช่น หนังสือ แบบฝึกหัด แผ่นที่ ลูกโลก บัตรคำ ของจริง ของจำลอง รูปภาพ ภาพยนตร์ ซีดี รอม ดีวีดี หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ เป็นต้น สำหรับการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม อุทยานการเรียนรู้ระยะดำเนินการโดยการส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ ติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะ โรงเรียน ศูนย์การค้า แหล่งท่องเที่ยว ห้องสมุดประชาชน ร้านอาหาร วัด มัสยิด และโรงพยาบาล (วัชรวิ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2553)

อุทยานการเรียนรู้ระยะเล็งเห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและได้ดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ แต่บางกิจกรรมที่อุทยานการเรียนรู้ระยะจัดขึ้นนั้น มีผู้สนใจไม่มากเท่าที่ควร ทำให้การใช้งบประมาณไม่คุ้มค่า อันอาจเป็นเพราะปัญหา

ต่าง ๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็ก เช่น เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมมีน้อย สถานที่ในการจัดกิจกรรมคับแคบ มีอากาศร้อน วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง เป็นต้น (ไข่มุก เหล่าสุนทร 2550: 75; ชัยภพ เสรีผล 2550: 85) อีกทั้งยังไม่มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กในจังหวัดยะลา แม้ว่าจะมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของอุทยานการเรียนรู้ยะลาอย่างสม่ำเสมอก็ตาม และบางเรื่องก็เป็นการสำรวจเรื่องปัญหาการไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้ของนักเรียนในจังหวัดยะลา ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลาในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม รวมทั้งปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา อันจะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา และห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลาในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม
2. ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา

สมมติฐานของการวิจัย

1. เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในลักษณะการฉายภาพยนตร์ กิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม โดยการแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียนในระดับมาก

2. เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ละลาประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่อง เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการในระดับมาก

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของกิจกรรม

1.1 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง

- 1.1.1 การเล่านิทาน
- 1.1.2 การอ่านบทกลอน/บทกวี
- 1.1.3 การสนทนาเรื่องหนังสือ
- 1.1.4 การได้วาที
- 1.1.5 การแนะนำหนังสือ
- 1.1.6 การบรรเลงดนตรีและร้องเพลงจากบทละคร

1.2 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู

- 1.2.1 การจัดแสดงหนังสือใหม่
- 1.2.2 การจัดแสดงหนังสือที่มีผู้ใช้อ่านมาก
- 1.2.3 การจัดแสดงหนังสือตามเทศกาลหรือวันสำคัญ
- 1.2.4 การจัดแสดงหนังสือตามหัวข้อหรือกระแสต่าง ๆ ที่น่าสนใจ
- 1.2.5 การจัดแสดงหนังสือที่ชนะการประกวดหรือได้รับรางวัล
- 1.2.6 นิทรรศการการจัดแสดงภาพ
- 1.2.7 นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ
- 1.2.8 นิทรรศการความรู้ทั่วไป

1.3 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู

- 1.3.1 การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ
- 1.3.2 การเล่านิทานประกอบการแสดงหุ่น
- 1.3.3 การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ

1.3.4 การฉายภาพยนตร์

1.3.5 การชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ

1.4 กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน

1.4.1 การเขียนเรียงความ

1.4.2 การแต่งหรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน

1.4.3 การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง

1.5 กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน

1.5.1 การประกวดเขียนเรียงความ

1.5.2 การประกวดเขียนเรื่องสั้น

1.5.3 การประกวดแต่งคำขวัญ

1.5.4 การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ

1.5.5 การประกวดเล่านิทาน

1.5.6 การประกวดวาดภาพ

1.5.7 การประกวดแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ

1.5.8 การแข่งขันไต่วาที

1.5.9 การแข่งขันตอบปัญหา

1.6 กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ

1.6.1 โครงการทัศนศึกษา

1.6.2 โครงการสัปดาห์หนังสือ

1.6.3 โครงการยอดนักอ่าน

1.6.4 โครงการค่ายเยาวชน

1.6.5 โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่

1.6.6 โครงการพี่เล่านิทานให้น้องฟัง

2. เนื้อหาของกิจกรรม

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

- 2.3 วิทยาศาสตร์
- 2.4 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.5 สุขศึกษาและพลศึกษา
- 2.6 ศิลปะ
- 2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- 2.8 ภาษาอังกฤษ
- 2.9 ภาษาจีน
- 2.10 ภาษามลายู

3. สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม

3.1 สื่อสิ่งพิมพ์

- 3.1.1 หนังสือ
- 3.1.2 นิตยสาร และวารสาร
- 3.1.3 หนังสือพิมพ์
- 3.1.4 แบบฝึกหัด
- 3.1.5 บัตรคำ

3.2 สื่อโสตทัศนวัสดุ

- 3.2.1 แผนที่ และลูกโลก
- 3.2.2 ของจริง
- 3.2.3 ของจำลอง/หุ่นจำลอง
- 3.2.4 รูปภาพ
- 3.2.5 ภาพยนตร์

3.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

- 3.3.1 ซีดี รอม และดีวีดี
- 3.3.2 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 3.3.3 เว็บไซต์

4. สถานที่ในการจัดกิจกรรม

- 4.1 อุทยานการเรียนรู้ยะลา
- 4.2 โรงเรียน
- 4.3 ศูนย์การค้า
- 4.4 แหล่งท่องเที่ยว

5. วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม

- 5.1 วันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00 น.)
- 5.2 วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00 น.)
- 5.3 วันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00 น.)
- 5.4 วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00 น.)

6. วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม

- 6.1 การส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน
- 6.2 การเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต
- 6.3 การประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ
- 6.4 การติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ
- 6.5 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา
- 6.6 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียน
- 6.7 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่ศูนย์การค้า
- 6.8 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว
- 6.9 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่ห้องสมุดประชาชน
- 6.10 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่ร้านอาหาร
- 6.11 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่วัด/มัสยิด
- 6.12 การแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงพยาบาล

7. ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

- 7.1 เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย
- 7.2 เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ
- 7.3 สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมมีน้อย
- 7.4 สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ
- 7.5 สถานที่ในการจัดกิจกรรมคับแคบ
- 7.6 สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศร้อน
- 7.7 สถานที่ในการจัดกิจกรรมอยู่ไกล
- 7.8 วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม
- 7.9 ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม
- 7.10 ไม่มีของที่ระลึกหรือของรางวัลให้
- 7.11 เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมไม่สนุก

ขอบเขตและประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา โดยเลือกศึกษาเด็กที่มีอายุ 9-14 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 9-11 ปี และ 12-14 ปี จำนวน 722 คน (รตี ยะสารี, สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2554) เนื่องจากช่วงอายุนี้เป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยศึกษา และมีความสามารถในการอ่านด้วยตนเอง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% มีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 257 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามแบบปลายเปิดและปลายปิด รวมถึงคำถามแบบมาตราประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้สัญลักษณ์หมายเลข 1-5 แทนความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ น้อยที่สุด

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือก "ไม่มีความต้องการ" / "ไม่ประสบปัญหา" ซึ่งจะไม่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สภาพการอ่าน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา ในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และอุทยานการเรียนรู้ยะลาจากหนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความวารสาร เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ
2. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ทดสอบแบบสอบถามกับเด็กที่มีอายุ 9-14 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม
4. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถาม เพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์
5. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถามให้เด็กที่เป็นสมาชิกทั้งเพศชายและเพศหญิงที่มีอายุ 9-14 ปี และเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

6. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation – S.D) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (Statistical Package for the Social Science for Windows - SPSS)
7. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
8. สรุปผลการวิจัย รายงานผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา และห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

บทนี้ประกอบด้วยเนื้อหา ซึ่งครอบคลุมการอ่าน การส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับอุทยานการเรียนรู้ระยะลา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การอ่าน

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบันของมนุษย์ เพราะการอ่านเป็นทักษะเบื้องต้นของการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการฟัง การพูด และการเขียน ซึ่งการอ่านจะใช้สื่อความหมายเพื่อแลกเปลี่ยนความคิด และความรู้อะหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน โดยผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเป็นภาษาเขียน และผู้อ่านจะพยายามทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่าน เนื่องจากการอ่านไม่ได้หมายความเฉพาะการมองผ่านแต่ละประโยค หรือแต่ละย่อหน้าเท่านั้น ผู้อ่านต้องเข้าใจความคิดนั้น ๆ ด้วย (การอ่าน [ม.ป.ป.]) ผู้อ่านอาจใช้ความรู้เดิมในการคาดคะเนเรื่องราว และทำความเข้าใจในเรื่องที่อ่านด้วยการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทแวดล้อม เพื่อให้สามารถเข้าใจข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เขียนสื่อความหมาย (ถัมภูวนิภา เณรทรัพย์ 2548: 16)

Grabe and Stoller (2002: 273) กล่าวไว้ว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถในการสร้างความหมายจากหน้ากระดาษ และแปลความหมายอย่างเหมาะสม

แม่น้ำมาส ชวลิต (2544) และมณีรัตน์ สุขโชติรัตน์ (2547) ได้ให้ความหมายของการอ่านที่สอดคล้องกันว่า การอ่าน เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านรับรู้สารซึ่งเป็นความรู้ ความคิด ความรู้สึก และความคิดเห็นที่ผู้เขียนถ่ายทอดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร การที่ผู้อ่านเข้าใจสารได้มากน้อยเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถในการใช้ความคิด

จากความหมายที่ได้ศึกษาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การอ่าน เป็นกระบวนการในการรับรู้ และทำความเข้าใจกับข้อความที่ผู้เขียนได้สื่อออกมา ทำให้ผู้อ่านได้ทราบแนวคิดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านช่วยให้เกิดการพัฒนาทางสมองและสติปัญญา เปรียบเสมือนกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่ชุมชนทรัพย์แห่งวิทยาการทั้งปวง รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้และการดำเนินชีวิตของคนทุกเพศทุกวัย และทุกอาชีพ ซึ่งสามารถสรุปความสำคัญของการอ่านได้ดังนี้

1. ความสำคัญต่อการเรียน

การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญ และเป็นทักษะพื้นฐานที่สืบเนื่องมาจากการฟัง และการพูด เป็นรากฐานที่สำคัญของการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ (สุพิริยา ผลนาค 2550: 29) ผู้เรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาสาระต่าง ๆ ให้ตนเองได้รับความรู้ และได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และกว้างขวางยิ่งขึ้น เพราะการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและบันเทิงไม่ว่าจะเป็นจากสื่อในรูปแบบใดหรือสื่อชนิดใดล้วนใช้การอ่านเพื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น (มะลิวัลย์ ศรีธวีวัฒน์ 2551)

2. ความสำคัญต่อการดำรงชีวิต

การอ่านเป็นพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Rosenberg 2003) ทุกคนสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยการอ่าน และช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นอันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ อีกทั้งยังทำให้เข้าใจตนเอง และเข้าใจผู้อื่นได้ดีขึ้น (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545) ผู้อ่านมากย่อมมีความรู้มาก และสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี (วิภาวรรณ ไกรคุ้ม 2551)

3. ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคคล สังคม และประเทศชาติ

การอ่านเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ใช้ในการวัดระดับบุคคลและสังคม เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศีลธรรม (สุพิริยา ผลนาค 2550) อีกทั้งการอ่านไม่เพียงแต่เพิ่มทักษะชีวิต และขยายความรู้ของเราเท่านั้น การอ่านยังมีความซับซ้อนกว่านั้นมาก คือ การอ่านช่วยพัฒนาการคิด พัฒนาจินตนาการ และมีอิทธิพลในด้านการพัฒนาอารมณ์ และศีลธรรม รวมทั้งความฉลาด (Colin 2004) การอ่านยังช่วยปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนให้ดีกว่าเดิม ทำให้เป็นผู้มีความรู้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาบุคคล (นิรันดร์ กุลทานนท์ 2530) นอกจากนี้ การอ่านยังเป็นสิ่งที่จำเป็น และสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสังคม และประเทศชาติ (Abrizah 2007 และ Maria 2009) เนื่องจากการพัฒนาสังคม และประเทศชาติ ให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ต้องอาศัยประชาชนที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งความรู้ต่าง ๆ นั้น ก็ได้มาจากการอ่านนั่นเอง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2542: 11)

จากความสำคัญของการอ่านที่ได้ศึกษาข้างต้น พอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตัวเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้า ประสบความสำเร็จ และสามารถดำรงชีวิตในปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการอ่านนั้นควรปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก เพราะชีวิตในช่วงนี้เป็นช่วงที่สมองของเด็กเปิดกว้างเพื่อรับข้อมูลต่าง ๆ เด็กควรเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเอง เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ

ความสนใจในการอ่านของเด็ก

ความสนใจในการอ่านมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละวัย เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เพศ สิ่งแวดล้อมทางบ้าน โรงเรียน เพื่อน และชุมชน ซึ่งสามารถสรุปความสนใจในการอ่านของเด็ก โดยแบ่งตามลำดับอายุ ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542: 47-54) แบ่งความสนใจในการอ่านของเด็กตามลำดับอายุ ดังนี้

เด็กวัย 8-12 ปี มีความสนใจอ่านเรื่องที่เป็นจริงมากขึ้น เด็กชายสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ เรื่องที่มีจินตนาการกว้างไกล คณิตศาสตร์ การทดลองง่าย ๆ ส่วนเด็กหญิง

จะชอบเรื่องเสื้อผ้าการแต่งกาย การบ้านการเรียน เรื่องเกี่ยวกับเทวดา นางฟ้า ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงจะชอบอ่านเหมือน ๆ กันในเรื่องวรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ เกี่ยวกับเทพบุตร ชาคด สุภษิต คำพังเพย นิทานพื้นบ้าน เรื่องตลก การ์ตูนซ้ำชั้น

เด็กวัย 12-14 ปี มีความสนใจในการอ่านกว้างขวางมากขึ้น เด็กชายจะสนใจวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองต่าง ๆ เรื่องผจญภัยในอวกาศ ประวัติศาสตร์ เกมคอมพิวเตอร์ ส่วนเด็กหญิงสนใจเรื่องครอบครัว เริ่มสนใจนวนิยายรัก ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงชอบเรื่องสัตว์ การ์ตูน และนิยายสารที่มีเรื่องที่สนใจเป็นพิเศษ

สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549: 19) ได้กล่าวถึงความสนใจด้านการอ่านของเยาวชนก่อนวัยรุ่น ซึ่งอาจมีความเปลี่ยนแปลงตามอายุ ดังนี้

อายุ 12 ปี เยาวชนก่อนวัยรุ่นเพศชายชอบอ่านหนังสือเกี่ยวกับเรื่องลึกลับ การผจญภัย วีรบุรุษ ชีวประวัติบุคคล ประวัติศาสตร์ เพศหญิงส่วนมากชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว โรงเรียน และเรื่องความรัก บางคนอาจเริ่มอ่านนวนิยายสำหรับผู้ใหญ่ และเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ

อายุ 13 ปี เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิงยังคงชอบเรื่องการผจญภัย โดยเฉพาะในดินแดนแปลกใหม่ นอกจากนี้เพศชายยังชอบเรื่องสิ่งประหลาดและงานอดิเรก เพศหญิงยังคงชอบอ่านนวนิยาย บางคนอาจชอบอ่านบทร้อยกรอง ไม่ชอบเรื่องวิชาการมากนัก

อายุ 14 ปี เยาวชนก่อนวัยรุ่นทั้งเพศชายและหญิงยังคงชอบอ่านนวนิยายและวารสาร เพศชายจะเลือกอ่านนวนิยายและนิยายสารที่มีเรื่องในแนวที่ชอบ เช่น ชีวประวัติและงานอดิเรกต่าง ๆ ส่วนเพศหญิงชอบอ่านนวนิยายผู้ใหญ่มากขึ้น ชอบเรื่องรักสะเทือนอารมณ์ และเรื่องจินตนาการ บางคนอาจสนใจเรื่องเกี่ยวกับอาชีพ

เมื่อเยาวชนโตขึ้นย่อมมีกิจกรรมในชีวิตหลากหลายยิ่งขึ้นประกอบกับในสมัยปัจจุบันมีสื่อประเภทต่าง ๆ ที่น่าสนใจ และตรงกับความสนใจของเยาวชนมาก เยาวชนส่วนใหญ่จึงให้ความสนใจกับสิ่งเหล่านี้มาก และลดความสนใจการอ่านหนังสือ

มะลิวัลย์ ศรีธีรวิวัฒน์ (2551) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ดังนี้

เด็กอายุระหว่าง 8-9 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน เทพนิยาย นิยายผจญภัย จินตนิยายแปลก ๆ เรื่องตลกขบขัน และเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน และความเป็นอยู่

เด็กอายุระหว่าง 10-11 ปี สนใจอ่านหนังสือนิทานชาดก นิทานสอนคติธรรม นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล จดหมาย บทละคร ชีวประวัติวัยเด็ก และสารคดีท่องเที่ยวสั้น ๆ

เด็กอายุระหว่าง 12 ปีขึ้นไป สนใจอ่านหนังสือการ์ตูน หนังสือพิมพ์ สารคดี หนังสือเชิงวิชาการ นวนิยาย วรรณคดีไทย นิตยสาร วารสารบันเทิง บทร้อยกรอง และกวีนิพนธ์ต่าง ๆ

การเรียนรู้ถึงความแตกต่างของเด็กในวัยที่ต่างกัน จะทำให้ได้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการคัดเลือกสื่อการอ่าน และการส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับเด็ก เพื่อให้ได้สื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจในการอ่านของเด็กมากขึ้น อย่างไรก็ตาม อาจมีสาเหตุหลายประการที่ทำให้เด็กไม่สนใจการอ่าน หรือไม่รักการอ่าน เช่น การขาดการกระตุ้นและส่งเสริมให้มินิสัยรักการอ่าน ความบกพร่องทางร่างกาย สื่อการอ่านสำหรับเด็กอาจไม่มีคุณภาพ ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก เป็นต้น

สาเหตุที่ทำให้เด็กไม่รักการอ่าน

นิสัยรักการอ่านนั้นมิได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ จำเป็นต้องอาศัยการปลูกฝัง กระตุ้นและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง และการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านนั้นจำเป็นต้องทำตั้งแต่อายุยังน้อย ซึ่งพ่อแม่อาจจะละเลยการส่งเสริมการอ่านให้กับเด็กอย่างจริงจัง โดยคิดว่าการส่งเสริมการอ่านเป็นเรื่องของทางโรงเรียน ดังนั้นจึงรอไว้ให้เข้าโรงเรียนเสียก่อนค่อยเริ่มอ่านหนังสือ นอกจากนี้บางคนเข้าใจผิดว่าการที่เด็กจะชอบอ่านหนังสือหรือไม่ชอบอ่านนั้น เป็นเรื่องธรรมชาติของเด็กแต่ละคน ไม่สามารถปลูกฝังได้ จึงปล่อยไปตามแต่จะเป็นไปในที่สุด เมื่อเริ่มเรียนหนังสือก็ถูกปลูกฝังให้อ่านแต่หนังสือเรียนและทำการบ้านที่ครูทุกคนพร้อมใจกันมอบหมายในแต่ละวันโดยไม่ได้มี

การวางแผนร่วมกัน เด็กจึงรู้สึกเบื่อหน่ายหนังสือจนกลายเป็นนิสัย (ไพพรรณ อินทนิล 2546: 90) นอกจากนี้ การที่เด็กไม่รักการอ่านยังเกิดจากสาเหตุหลาย ๆ ด้าน ดังนี้

1. สื่อการอ่าน

สื่อการอ่านสำหรับเด็กมีส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน แต่ผู้ผลิตยังไม่สามารถผลิตออกมาให้เพียงพอกับความต้องการของเด็ก และยังมีราคาแพงอยู่ ซึ่งผู้ผลิตหนังสืออาจเล็งเห็นเรื่องของธุรกิจการค้า ทำให้สื่อการอ่านสำหรับเด็กมีราคาสูง ผู้มีรายได้น้อยจึงไม่สามารถจัดหาให้ลูกหลานของตนอ่านได้ รวมทั้งสื่อการอ่านสำหรับเด็กอาจไม่มีคุณภาพ ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก ทำให้เข้าถึงหนังสือที่มีคุณภาพดีค่อนข้างยาก โดยเฉพาะเด็กที่ด้อยโอกาส (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ 2542; มัลลิกา คงพันธุ์ 2548: 43; อัจฉรา ประดิษฐ์ 2550: 98) นอกจากนี้ เด็กในชนบทอาจขาดแหล่งซื้อสื่อการอ่านสำหรับเด็ก และโรงเรียนประถมศึกษาชั้นน้อยแห่งที่มีห้องสมุด หรือบางแห่งมีห้องสมุดแต่อาจไม่มีสื่อการอ่านที่เด็กสนใจอ่าน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545) และจากการสำรวจบริบทของการดำเนินงานส่งเสริมการอ่านในสังคมไทย ระหว่างปีพ.ศ. 2542-2552 พบว่า ห้องสมุดโรงเรียนทั่วประเทศมีหนังสือไม่เพียงพอและไม่มีความหลากหลายตามความสนใจของเด็ก แม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการจะพยายามสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดโรงเรียนเพิ่มเติม แต่ก็ยังไม่เพียงพอ (อรศรี งามวิทยาพงศ์, กนิษฐา ปวีณะโยธิน, และกนกวรรณ แซ่จั้ง 2554: 47)

2. ผู้ปกครอง

นิสัยรักการอ่านนั้นมิได้เกิดขึ้นเองโดยธรรมชาติ จำเป็นต้องอาศัยการปลูกฝัง กระตุ้นและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครองในการรณรงค์ให้เด็กรักการอ่าน (Abrizah 2007: 1) การปลูกฝังนิสัยรักการอ่านนั้นจำเป็นต้องทำตั้งแต่อายุน้อย ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้ปกครองโดยตรง หากผู้ปกครองไม่รักการอ่าน ไม่สะสมหนังสือไว้ในบ้าน ไม่เล่านิทานให้เด็กฟัง ไม่อ่านหนังสือให้เห็นเป็นตัวอย่าง จะทำให้เด็กขาดการกระตุ้นให้รักการอ่าน และไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน (พวงเพชร บงบุตร 2550) นอกจากนี้ผู้ปกครองอาจมีสถานภาพทางความรู้ไม่เอื้ออำนวยให้เด็กรักการอ่านได้ หรืออาจไม่มีเวลาฝึกให้เด็กรักการอ่าน อาจเป็นเพราะไม่มีเวลา การที่จะหวังให้เด็กรักการอ่านย่อมเป็นไปได้ยาก รวมถึงไม่ควรเคร่งครัดกับตารางเวลาที่กำหนดให้เด็กอ่านหนังสือมากเกินไป เพราะเด็กจะรู้สึกอึดอัดเมื่อถูกบังคับให้อ่านหนังสือ ซึ่งจะ

ส่งผลให้เด็กมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน และผู้ปกครองควรจะช่วยสร้างบรรยากาศที่สงบเชิญชวนให้เด็กอยากอ่านหนังสือ และให้เด็กได้อ่านอย่างมีสมาธิ (Schmitz 1997) ซึ่งจะทำให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และรักการอ่าน อีกทั้งบางครอบครัวอาจมีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ จึงไม่ซื้อหนังสือให้เด็กอ่าน ทำให้เด็กขาดสื่อการอ่านที่น่าสนใจ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545) ทั้งนี้ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กได้เห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการอ่าน

3. ครู/บรรณารักษ์

วิธีการสอนของครูที่มุ่งการอ่านแบบเรียนอย่างเดียว อาจทำให้เด็กรู้สึกเบื่อหน่าย เพราะเนื้อหาจากแบบเรียนเป็นเนื้อหาวิชาการ เด็กไม่รู้สึกรู้สึกสนุกสนานในการอ่าน จึงไม่สนใจอ่านหนังสือ และครูหลายท่านอาจมอบหมายให้เด็กทำการบ้านมาก จึงทำให้เด็กไม่มีเวลาอ่านหนังสือ (ดารกา ต้นครองจันทร์ 2545) นอกจากนี้การที่ครูไม่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยต่อการส่งเสริมการอ่าน เช่น ไม่มีการส่งเสริมให้ใช้ห้องสมุด จะทำให้เด็กไม่มีความรู้ในการเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุด เด็กจึงไม่สนใจค้นคว้าหาความรู้ในห้องสมุด และไม่สนใจที่จะอ่าน หรือบรรณารักษ์ไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อาจจะเป็นเนื่องจากต้องไปสอนหนังสือ จึงทำให้ไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านภายในห้องสมุด เด็กจึงขาดการกระตุ้นให้รักการอ่าน (สุขุม เฉลยทรัพย์ 2531; ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545) รวมทั้งการจัดการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษายังขาดครูบรรณารักษ์ โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ประจำอำเภอและประจำจังหวัดที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า 1,000 คนขึ้นไป โรงเรียนเหล่านี้ส่วนใหญ่ไม่มีบรรณารักษ์ มีแต่ครูผู้สอนที่ต้องทำหน้าที่แทนบรรณารักษ์ (ดารกา ต้นครองจันทร์ 2545; อรศรีงามวิทยาพงศ์, กนิษฐา ปวีณະโยธิน, และกนกวรรณ แซ่จ้ง 2554: 49) จึงทำให้ขาดผู้ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจังให้แก่เด็ก เด็กไม่ถูกกระตุ้นให้รักการอ่าน จึงส่งผลให้เด็กไม่มีนิสัยรักการอ่าน

4. ห้องสมุด

ชุมชนหรือโรงเรียนบางแห่งไม่มีห้องสมุด หรือมีห้องสมุด แต่ไม่มีการสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นให้เด็กเข้ามาใช้บริการในห้องสมุด ไม่มีการกระตุ้นให้เด็กได้สนุกกับการเรียนรู้ หรือไม่ได้รับการสนับสนุนให้มีการพัฒนาปรับปรุงห้องสมุด โรงเรียนบางแห่งใช้

ห้องเรียนเป็นห้องสมุดเพื่อให้นักเรียนใช้ศึกษาค้นคว้า บางแห่งอาจมีสื่อที่ไม่เหมาะสมสำหรับเด็ก หรือมีสื่อจำนวนน้อย อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณในการสั่งซื้อ ทำให้ไม่มีสื่อใหม่ ๆ ที่จะดึงดูดความสนใจของเด็กให้รักการอ่านได้ (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ 2545)

5. ความบกพร่องทางร่างกาย

ความบกพร่องทางด้านร่างกาย มีผลกระทบต่อความสามารถในการอ่านทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ทำให้เกิดปัญหาการอ่านในลักษณะต่าง ๆ เช่น สายตา ซึ่งเป็นอวัยวะที่สำคัญที่จะต้องใช้ในการอ่าน เพราะการอ่าน คือ การมองตัวอักษรแล้วถ่ายทอดตัวอักษรออกมาเป็นความคิด หากสายตามีปัญหา เช่น สายตาสั้น สายตายาว สายตาเอียง ตาพร่ามองภาพไม่ชัด ย่อมเป็นอุปสรรคต่อการอ่านอย่างยิ่ง หรือความสามารถของสมองที่ทำให้การอ่านบกพร่อง ซึ่งจะทำให้เด็กไม่สนใจที่จะอ่าน (ศรีรัตน์ เจิงกลินจันทร์ 2542: 38-39; อรศรี งามวิทยาพงศ์, กนิษฐา ปวีณะโยธิน, และกนกวรรณ แซ่จั้ง 2554: 40)

6. อิทธิพลจากสื่ออื่น ๆ

เทคโนโลยีที่ทันสมัย และน่าสนใจในปัจจุบันมีส่วนเบี่ยงเบนความสนใจในการอ่านเด็ก ๆ ให้ความสนใจและใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับวิทยาการเครื่องเล่นเทคโนโลยีที่ทันสมัยในรูปแบบต่าง ๆ มากกว่าที่จะอ่านหนังสือ สิ่งเหล่านี้รบกวนความสนใจของเด็กได้มากกว่าการอ่านจากหนังสือ (ดารกา ต้นครองจันทร์ 2545) โดยเฉพาะโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อเด็กมาก เพราะโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีภาพประกอบเคลื่อนไหวได้ ทำให้สนุกและจำเรื่องได้มากกว่า กระตุ้นความสนใจของเด็กได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็ดึงความสนใจของเด็กออกจากการอ่านหนังสือ จึงทำให้เด็กอ่านหนังสือน้อยลง (ศรีรัตน์ เจิงกลินจันทร์ 2542: 40; อรศรี งามวิทยาพงศ์, กนิษฐา ปวีณะโยธิน, และกนกวรรณ แซ่จั้ง 2554: 40) นอกจากนี้การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ยังเป็นกิจกรรมที่เด็กนิยมมากขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากมีคุณสมบัติที่สามารถตอบสนองความต้องการทางจิตใจของเด็ก ได้แก่ ความสนุกสนาน ความรู้สึกประสบความสำเร็จ และการระบายแรงขับความก้าวร้าว เป็นต้น อีกทั้งรูปแบบของเกมสมัยใหม่ มีภาพ เสียง บรรยากาศเร้าใจ เสมือนอยู่ในสถานที่จริง เสมือนเป็นตัวผู้เล่นจริง ๆ และรูปแบบเกมยังกระตุ้นและจูงใจให้เล่นต่อเนื่องด้วยรางวัล แต้มคะแนนที่สูงซึ่งทำทนายให้เด็กอยากเล่นต่อ ไม่อยากเลิก อยากเป็นผู้ชนะเกมและผู้อื่น ๆ ซึ่งเมื่อเล่นแล้วไม่ชนะก็จะเล่นไปเรื่อย ๆ จนอาจทำให้กลายเป็นเด็กติดเกม และไม่สามารถแบ่งเวลาสำหรับการอ่าน

หนังสือได้ ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาในเด็กมากมาย เช่น ไม่สนใจการเรียน ใช้เวลาและเงินไปกับการเล่นเกมมาก เป็นต้น (ศิริไชย หงษ์สงวนศรี และพนม เกตุมาน 2555)

สาเหตุที่เด็กไม่รักการอ่านนั้นมีอยู่หลายประการดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กควรศึกษาและหาทางแก้ไขเพื่อส่งเสริมให้เด็กรักการอ่าน เนื่องจากการส่งเสริมการอ่านให้เกิดขึ้นกับเด็กเป็นสิ่งสำคัญและเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันส่งเสริมและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ จึงจะส่งผลให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน และสามารถนำทักษะการอ่านไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้

การส่งเสริมการอ่าน

เด็กเป็นวัยที่กำลังมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา มีความกระตือรือร้นสนใจใคร่รู้ในเรื่องต่าง ๆ และส่วนใหญ่อยู่ในวัยกำลังศึกษา การอ่านจึงเป็นสิ่งที่เหมาะสม และจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากผู้ที่มีทักษะการอ่านมีอัตราความเร็วในการอ่านสูงย่อมแสวงหาความรู้ และศึกษาเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ในการพูด และเขียนได้ดี โดยการส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านนั้น เมื่อเด็กอ่านหนังสือออกแล้ว ควรมีขั้นตอนการส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กรักการอ่านตลอดชีวิต รวมทั้งทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการสนับสนุนและส่งเสริมการอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทั้งนี้องค์กรที่มีบทบาทในการส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้ (จวีวรรณ คูหาภินันท์ 2542: 86)

1. **บ้านหรือครอบครัว** เป็นสถาบันแรกและเป็นสถาบันที่สำคัญในการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ๆ บุคคลในบ้านหรือครอบครัวไม่ว่าจะเป็นพ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ล้วนมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมให้ลูกหลานรักการอ่าน โดยเริ่มต้นจากการอ่านหนังสือสำหรับเด็กหรือหนังสือนิทานให้เด็กฟัง เพราะหนังสือเหล่านี้มีถ้อยคำและจังหวะที่ไพเราะ อ่อนหวาน นุ่มนวล และมีภาพประกอบสีสันสวยงามเป็นสิ่งกระตุ้นความสนใจเด็กได้เป็นอย่างดี และที่สำคัญครอบครัวจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้สัมผัสกับการอ่านอยู่เสมอ ๆ อีกทั้งพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวควรเป็นแบบอย่างการอ่านที่ดี ซึ่งเด็กจะเห็นและสามารถซึมซับนิสัยรักการอ่านตั้งแต่เด็ก

2. **โรงเรียน** หากครูทำหน้าที่เป็นผู้ชี้ทาง และแนวทางให้ความช่วยเหลือในด้านการอ่านอย่างเต็มที่ และแนะนำให้นักเรียนรู้จักเข้าไปใช้ห้องสมุด จะทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านและรักการอ่าน รวมทั้งบรรณารักษ์ควรจัดเก็บสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ จัดบรรยากาศของห้องสมุดให้น่าใช้ ให้ความสำคัญในการเปิดบริการที่พอเพียง จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดอย่างหลากหลาย และบริการด้วยความเป็นมิตร มีรอยยิ้ม มีการทักทายพูดคุย ก็จะทำให้นักเรียนรู้สึกเป็นกันเอง มีเจตคติที่ดีต่อบรรณารักษ์ และชอบเข้าห้องสมุดเมื่อมีเวลาว่าง (มณฑิรา พานิชยิ่ง 2544)

แนวทางสำหรับโรงเรียน ในด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้ (Ministry of Education and National Library of New Zealand 2002)

- ครูต้องใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งทรัพยากรสำคัญในการพัฒนาการรู้หนังสือให้แก่เด็ก
- บรรณารักษ์จะต้องสนับสนุนและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก อันจะช่วยพัฒนาให้เด็กเป็นนักอ่าน โดยสร้างสภาพแวดล้อมของห้องสมุดที่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่าน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งอำนวยความสะดวก ทรัพยากรสารสนเทศ ระบบ และบริการของห้องสมุด
- โรงเรียนต้องแสวงหากลยุทธ์ีในการเพิ่มพูนความรู้ของครูเกี่ยวกับหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน
- บุคลากรของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นครูหรือบรรณารักษ์ต้องมีนิสัยรักการอ่าน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กนักเรียนในด้านการอ่าน
- บุคลากรของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรณารักษ์ ต้องใช้กลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านในโรงเรียน ตลอดจนในชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่
- โรงเรียนสามารถขยายประสบการณ์และทักษะในการอ่านของเด็กด้วยการสร้างความร่วมมือระหว่างห้องสมุดโรงเรียนกับห้องสมุดประชาชน

3. **หน่วยงานภาครัฐ** โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยตรง ได้ดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กและเยาวชน โดยการจัดบริการหนังสือและการอ่านในห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดประชาชนในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ ส่วนการจัดการส่งเสริมการอ่านแก่เด็กและเยาวชนในกรุงเทพมหานคร ดำเนินการโดยกรุงเทพมหานครโดยการจัดบริการ

หนังสือและกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องสมุดประชาชน บ้านหนังสือและห้องสมุดเคลื่อนที่ในท้องที่เขตต่าง ๆ ในกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 รัฐบาลกำหนดให้ปี 2552-2561 เป็นทศวรรษการอ่านหนังสือ ซึ่งกรุงเทพมหานครได้ตอบสนองนโยบายดังกล่าว ด้วยการดำเนินโครงการที่จะพัฒนากรุงเทพมหานครให้เป็น “มหานครแห่งการอ่าน” ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่าน มีแหล่งเรียนรู้ที่เข้าถึงง่าย โดยจัดระเบียบพื้นที่เดิมที่น่าสนใจและเพิ่มพื้นที่อ่านหนังสือ เช่น เพิ่มจำนวนห้องสมุด เพิ่มบ้านหนังสือ ซึ่งเป็นห้องสมุดขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในชุมชนต่าง ๆ ทั่วกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีคุณภาพ และเพิ่มพื้นที่อ่านหนังสือตามพื้นที่สาธารณะ เช่น สถานีรถไฟหัวลำโพง สถานีขนส่งรถไฟฟ้ามหานคร รวมถึงการจัดทำกระเป๋านั่งสื่อบนรถแท็กซี่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการเพิ่มห้องสมุดในโรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล ร้านทำผม เป็นต้น พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้มากขึ้น เพื่อกระตุ้นให้เกิดวัฒนธรรมการอ่าน โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน การจัดให้มีทูตการอ่าน (Brand Ambassador) ในแต่ละรุ่นอายุ เพื่อชักชวนส่งเสริมคนในช่วงวัยเดียวกันให้หันมาสนใจการอ่าน และปลูกฝังเยาวชนและประชาชนให้ตระหนักถึงความสำคัญของการแสวงหาความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้ยังได้ร่วมมือกับหน่วยงานหลายแห่ง ทั้งหน่วยงานวิชาชีพในประเทศและจากต่างประเทศ เช่น สมาคมนักเขียน สมาคมผู้จัดพิมพ์ สมาคมห้องสมุด สมาคมร้านขายหนังสือ เป็นต้น จัดทำแผนโครงการสนับสนุนการพัฒนาหนังสือและการอ่านที่มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาการอ่านและหนังสืออย่างจริงจัง ด้วยความมุ่งมั่นของกรุงเทพมหานคร จึงส่งผลให้องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) คัดเลือกให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหนังสือโลก ในปีพ.ศ. 2556 (World Book Capital 2013) ทั้งนี้ โครงการส่งเสริมการอ่านของกรุงเทพมหานครได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานหลาย ๆ แห่งในความคิดออกแบบวางแผนให้มีการส่งเสริมการอ่านที่มีคุณภาพ ทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนการสร้างวัฒนธรรมการอ่านให้แก่สังคมไทย (สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร [ม.ป.ป.])

การส่งเสริมการอ่านเพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านนั้น ภาครัฐควรส่งเสริมการอ่านอย่างจริงจัง โดยกระตุ้นและจูงใจให้สถานศึกษาหรือสถาบันต่าง ๆ จัดกิจกรรมให้เด็กได้อ่านและใช้สติปัญญาอย่างสร้างสรรค์ กำหนดนโยบายส่งเสริมการอ่าน เพื่อวางแผน พัฒนา

จัดสรรงบประมาณการฝึกอบรมเกี่ยวกับการอ่าน และจัดให้มีห้องสมุดมากขึ้น ซึ่งห้องสมุดจะทำหน้าที่ช่วยดำเนินงานให้แผนงานเกี่ยวกับการอ่านสำเร็จลุล่วงไปได้ รวมทั้งเพิ่มงบประมาณเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการอ่านให้แก่ห้องสมุดในชนบทอย่างทั่วถึงทั่วประเทศ จัดและปรับปรุงห้องสมุดเคลื่อนที่ และเพิ่มห้องสมุดในชนบทให้มากขึ้น (ไข่มุก เหล่าสุนทร 2550: 27-28) นอกจากนี้ ผู้ปกครอง ครู บรรณารักษ์ และผู้บริหารโรงเรียนก็ควรเห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน และจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพราะการชักชวนเด็กให้อ่านหนังสือโดยวิธีการพูดแนะนำอย่างเดียวนั้นอาจไม่พอ ต้องมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นหรือเร้าความสนใจในการอ่านให้แก่เด็ก และเด็กจะรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ความหมายของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ วิธีการที่จะทำให้เด็กสนใจหนังสือที่เลือกสรรมาแล้ว มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน และมีความสุขกับหนังสือ เกิดความรู้สึกรักอยากอ่านหนังสือด้วยตนเอง และอยากอ่านหนังสือเล่มอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง รู้จักคุณค่าของหนังสือ เป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่เด็ก (จินดา จำเริญ 2542: 57)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่าน เห็นความสำคัญและความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่าน พยายามพัฒนาการอ่านของตนจนเป็นนิสัย (แมนมาส ขวลิขิต 2544) ในแต่ละสังคมย่อมประกอบด้วยคนจำนวนมากที่มีความหลากหลาย อาจมีทั้งผู้รักการอ่าน ผู้ที่อ่านน้อย และผู้ที่ไม่ชอบอ่าน นอกจากนี้ ยังอาจมีผู้ที่มีความสามารถในการอ่านและความสนใจอ่านแตกต่างกันอีกด้วย จึงต้องมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่ต้องศึกษาและฝึกฝน เมื่อว่างเว้นไปก็อาจจะลืมทักษะที่เคยมี เป็นผลให้ขาดโอกาสที่จะได้รับประโยชน์จากการอ่าน นอกจากนี้ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านยังสามารถรักษาความสนใจในการอ่านให้ต่อเนื่องหรือกระตุ้นให้เกิดความสนใจในการอ่านเพิ่มขึ้น (สุพรรณิ วราพร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 23)

ปัจจุบันสื่อสังคมได้เข้ามามีผลต่อการติดต่อสื่อสารของมนุษย์ และด้วยความรวดเร็วของเทคโนโลยีสื่อ จึงมีการใช้สื่อสังคมในการส่งเสริมการอ่านมากขึ้น โดยสื่อสังคมจะช่วยให้เกิด

การสร้างสรรค์ และแบ่งปันเนื้อหาออนไลน์ และมีปฏิสัมพันธ์กัน (Lusk 2010) เช่น LibraryThing (<http://www.librarything.com>) และ Goodreads (<http://www.goodreads.com>) ซึ่งเป็นเว็บไซต์สื่อสังคมทางการอ่าน TeacherTube (<http://www.teachertube.com>) และ SchoolTube (<http://www.schooltube.com>) เป็นเว็บไซต์สื่อสังคมทางการศึกษาที่ครูและบรรณารักษ์ใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรมการพูดคุยเรื่องหนังสือ การแนะนำหนังสือ/ภาพยนตร์/รายการโทรทัศน์ หรือใช้เทคโนโลยีวิกิ เพื่อสอนเรื่องวรรณกรรม การใช้โปรแกรม Skype ถ่ายทอดสดการเยี่ยมชมโรงเรียน การเยี่ยมชมห้องสมุดของนักเขียน หรือการสัมภาษณ์และพูดคุยกับนักเขียน (Kim and Zeiler 2011)

การใช้สื่อสังคมในการส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กอาจทำให้เด็กเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น โรงเรียนหรือห้องสมุดควรมีนโยบายรักษาความปลอดภัยในการใช้อินเทอร์เน็ต หรือคัดกรองเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมในการส่งเสริมการอ่านออนไลน์ รวมทั้งครูหรือบรรณารักษ์ควรแนะนำสื่อสังคมที่เหมาะสมแก่เด็กเพื่อส่งเสริมการอ่าน (Kim and Zeiler 2011) นอกจากนี้ Richardson (2006) ยังได้เสนอแนะการใช้สื่อสังคมเพื่อส่งเสริมการอ่านว่า ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมในการแสดงความคิดเห็น การเขียนที่มีประสิทธิภาพ วิธีการสนับสนุนผลงานของผู้อื่น และการมีส่วนร่วมในผลงานของผู้อื่น

วัตถุประสงค์และประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก มีวัตถุประสงค์ที่จะให้เด็กสามารถอ่านได้ในระดับที่ใช้สติปัญญา วิเคราะห์วิจารณ์ และมีความเข้าใจอย่างดีพอ สามารถอภิปรายความมุ่งหมาย แง่บันดาลใจ แนวคิด การใช้ภาษาและสิ่งต่าง ๆ ที่สนใจได้ ทั้งยังพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิด เหตุผล อารมณ์ โดยผู้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจะพยายามทำให้การอ่านเป็นประสบการณ์ที่สนุกสนาน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ ผู้จัดกิจกรรม คือ บรรณารักษ์ และครู ซึ่งอาจต้องทำงานร่วมกัน ครู คือ ผู้ที่ทำหน้าที่สอนการอ่าน ส่วนบรรณารักษ์ใช้ความเชี่ยวชาญด้านสื่อการอ่านและการบริการด้านการอ่าน โดยจะช่วยให้เด็กรักการอ่าน การส่งเสริมการอ่านจะสำเร็จไม่ได้ หากขาดความร่วมมือระหว่างครูกับบรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้ (บันลือ พฤษะวัน 2543; แม้นมาส ชวลิต 2544; สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549)

1. เพื่อให้เห็นความจำเป็น เกิดความสนใจ และตระหนักในความสำคัญของการอ่าน ส่งเสริมให้มีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย
2. เพื่อส่งเสริมทักษะทางภาษา ช่วยให้เกิดความพยายามที่จะอ่านให้แตกฉาน สามารถพัฒนา การอ่านจนถึงขั้นวิเคราะห์ สังเคราะห์เรื่องที่อ่าน เกิดความเข้าใจในเรื่องราวต่าง ๆ และสามารถนำความรู้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ได้
3. เพื่อกระตุ้นหรือเร้าให้เกิดความอยากรู้ อยากอ่านหนังสืออย่างหลากหลาย เปิดความคิดให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น
4. เพื่อสร้างบรรยากาศที่ดี จูงใจให้อ่านหนังสือ และฝึกลักษณะนิสัยรักการอ่าน

ประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก จะทำให้เด็กได้รับประโยชน์ทั้งทางตรงในการสร้างนิสัยรักการอ่าน และพัฒนาทักษะการอ่าน และประโยชน์ทางอ้อมในการพัฒนาบุคลิกภาพและความสามารถอื่น ๆ ดังนี้ (อัจฉรา ชีวพันธ์ 2539; บันลือ พฤษะวัน 2543; สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549)

1. ช่วยจูงใจและเร้าความสนใจต่อหนังสือและการอ่าน ฝึกนิสัยรักการอ่าน พัฒนาความคิด และเพิ่มเจตคติที่ดีต่อการอ่าน เพราะเมื่อเด็กได้รับประสบการณ์ หรือกิจกรรมที่พึงพอใจเกี่ยวกับการอ่าน รู้จักวิธีอ่าน และได้เห็นหนังสืออย่างหลากหลาย ย่อมเกิดความรู้สึกและมีการแสดงออกที่ดีต่อการอ่าน ซึ่งครูอาจใช้เป็นกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เสริมบทเรียน และสรุปบทเรียน โดยครูจะได้เห็นพฤติกรรมของนักเรียนชัดเจนมากขึ้น

2. ช่วยเสริมสร้างและส่งเสริมทักษะในการใช้ภาษา ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน รวมทั้งยังช่วยให้เกิดพัฒนาการทางด้านความคิด เปิดโอกาสให้ได้แสดงความสามารถ และเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเองอีกด้วย

3. ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินและผ่อนคลาย กิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่มักจะทำให้เด็กที่เข้าร่วมมีความสนุกสนาน มีความสามัคคี ฝึกความรับผิดชอบและฝึกการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เอื้อเพื่อ ช่วยเหลือกัน ซึ่งจะทำให้เด็กมีความเพลิดเพลิน

หลักการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การอ่านเป็นการพัฒนาตนเองและใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นมากในการพัฒนาคนและพัฒนาสังคม แต่การอ่านของคนไทยเป็นกิจกรรมที่ไม่แพร่หลาย เนื่องจากสาเหตุที่มีอยู่หลายประการ เช่น การขาดแคลนหนังสือที่ดีและตรงกับความสนใจของผู้อ่าน การขาดแคลนหนังสือที่จะยืมอ่านได้ การดึงความสนใจและการแย่งเวลาของสื่ออื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น รวมทั้งขาดการชักจูง หรือกระตุ้นให้เด็กรักการอ่านทั้งในและนอกโรงเรียน เมื่อเทียบกับความเพลิดเพลิน และการได้ฟังได้รู้เห็นเรื่องต่าง ๆ จากโทรทัศน์และวิทยุกระจายเสียงแล้ว การอ่านหนังสือต้องใช้ความพยายามมากกว่า และต้องมีทักษะในการอ่าน ถ้าจะให้การอ่านหนังสือเกิดเป็นนิสัยจำเป็นต้องการปลูกฝังและชักชวนให้เกิดความสนใจ การอ่านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อกระตุ้นการอ่านเป็นประจำ เนื่องจากกิจกรรมจะช่วยกระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากรู้ อยากอ่านจนสามารถนำความรู้เหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างหลากหลาย (เรื่องวิทยุ จันทรลีลา 2550: 36) ทั้งนี้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพนั้น จะต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม

วัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้งย่อมแตกต่างกันไป โดยจะมีการกำหนดความมุ่งหวังไว้ว่ากิจกรรมที่จะจัดนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการหรือทักษะทางด้านใดบ้าง เช่น เพื่อให้รักการอ่าน เพื่อให้ใช้ห้องสมุดเป็น หรือเพื่อให้รู้จักวิธีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฉะนั้น ก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง ผู้จัดกิจกรรมต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้แน่นอน ควรเขียนเป็น

ลายลักษณ์อักษร อาจกำหนดเป็นโครงการเพื่อเป็นระเบียบในการปฏิบัติงานต่อไป (ไพพรรณ อินทนิล 2546: 131)

2. กลุ่มเป้าหมาย

การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย หรือผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมจะช่วยให้การจัดกิจกรรมเด่นชัดขึ้น เนื่องจากระดับความเข้าใจและความสนใจของกลุ่มเป้าหมายแต่ละวัยแตกต่างกัน ลักษณะของกิจกรรมย่อมแตกต่างกัน จึงจำเป็นที่ผู้จัดกิจกรรมต้องคำนึงถึงก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้งว่า กิจกรรมครั้งนี้ใครจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์มากที่สุด (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2546: 79-80)

3. ประเภทของกิจกรรม

เมื่อกำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายที่จะร่วมกิจกรรมแล้ว ผู้จัดกิจกรรมต้องพิจารณาหรือใช้วิจารณญาณว่ากิจกรรมเหล่านั้นควรเป็นประเภทใด จึงจะเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับ เช่น ถ้าต้องการให้เด็กสนใจการอ่าน ก็ควรจัดการเล่านิทานสำหรับเด็กเล็ก หรือเล่าเรื่องหนังสือให้เด็กโตฟัง หรือตอบคำถามจากหนังสือที่กำหนดให้อ่านล่วงหน้า เป็นต้น

4. เวลาในการจัดกิจกรรม

เวลาในการจัดกิจกรรมเป็นสิ่งที่ผู้จัดกิจกรรมต้องระลึกละเอียด แม้ว่ากิจกรรมนั้นจะใหญ่ขนาดไหน แต่ถ้าเวลาไปตรงกับเหตุการณ์ที่สำคัญกว่า หรือมีความจำเป็นกว่า อาจไม่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนั้นการกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมต้องตรวจสอบ หลีกเลียงเวลาอื่น ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม จึงจะทำให้การจัดกิจกรรมของห้องสมุดบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่มุ่งหวัง

5. การเตรียมตัว

การเตรียมตัวของผู้จัดกิจกรรมเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงผลการดำเนินกิจกรรม เพราะขั้นสุดท้ายเป็นเรื่อง “การทำ” ไม่ใช่เพียง “คิด” เท่านั้น การวางแผนกำหนดกิจกรรมต้องเตรียม

อย่างรอบคอบ และชักชวนเพื่อให้งานดำเนินไปได้ราบรื่น การเตรียมตัวให้พร้อมสามารถทำได้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2546: 85-86)

5.1 อ่านหนังสือและวัสดุการอ่านอื่น ๆ อย่างสม่ำเสมอ เป็นกิจวัตรประจำวัน อ่านหนังสือที่จะใช้เพื่อพัฒนาการทำงานในหน้าที่ หนังสือที่น่าสนใจ และพยายามอ่านอย่างวิเคราะห์ ฝึกฝนตนเองให้ตั้งคำถามในสิ่งที่อ่าน ใคร ทำไม อย่างไร เชื่อได้หรือไม่ มีประโยชน์อะไร อ่านแล้ว บันทึกไว้เพื่อจะได้หยิบข้อความเหล่านั้นมาใช้ได้ทันทีในเวลาที่ต้องการ

5.2 รู้จักบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย เก็บรวบรวมข้อมูล สถิติ เรื่องราวเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย โดยพยายามรู้จักกับสมาชิกของกลุ่มและผู้ที่มีหน้าที่เป็นประธาน เลขานุการ ประธานแผนกต่าง ๆ ในกลุ่ม สอบถามความต้องการและความสนใจ สำหรับเป้าหมายที่เป็นรายบุคคลนั้น ทำความรู้จักพูดคุยกันเป็นส่วนตัว จัดทำแฟ้มบันทึกความต้องการ ความสนใจ ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งจะช่วยให้การจัดกิจกรรมเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการ และเป็นที่น่าสนใจ กิจกรรมที่จัดก็จะได้ผลตามวัตถุประสงค์

5.3 รู้วิธีการดำเนินการ การติดตามผล และการวัดผล อ่านหนังสือที่เกี่ยวกับเทคนิค วิธีการ และการจัดทำโครงการกิจกรรม รับการฝึกอบรมเข้าร่วมประชุมปฏิบัติการและการสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ทดลองทำ สังเกตการตอบสนองของกลุ่มเป้าหมาย จดบันทึกไว้เพื่อการปรับปรุงหรือเพื่อใช้ในโอกาสต่อไป การนับจำนวนผู้เข้าชมหรือเข้าฟัง การออกแบบสอบถามความสนใจให้ผู้ชมผู้ฟังตอบเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัด การศึกษาแบบสอบถามที่กรอกแล้ว การประมวลคำตอบเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะต้องศึกษาให้รู้ก่อนดำเนินการ

6. ผู้บริหารห้องสมุด

ผู้บริหารห้องสมุดมีความสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมการอ่านและสร้างนิสัยรักการอ่าน เช่น การส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การให้กำลังใจผู้จัดกิจกรรม ให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรม หรือมอบหมายโครงการ การเป็นที่ปรึกษาในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รับฟังปัญหา และช่วยหาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ การจัดสรรงบประมาณหรือหารายได้อื่น ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริม

การอ่าน หรือจัดสรรงบประมาณให้ห้องสมุดในการจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ และสิ่งพิมพ์ให้มีจำนวนเพียงพอ เป็นต้น (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ 2542: 155-156)

7. สถานที่

สถานที่ ควรมีการจัดสถานที่เพื่อส่งเสริมให้มีการศึกษาค้นคว้าอย่างเพียงพอ จัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศของการอ่านและเพิ่มความใกล้ชิดกับหนังสือให้มากยิ่งขึ้น หรืออาจจัดหลายแห่งตามความเหมาะสมของกิจกรรม

ลักษณะของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดที่จะช่วยสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างมีคุณภาพ จึงควรส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนรักการอ่าน มีทักษะในการอ่าน เพื่อเป็นนักอ่านที่ดี รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวทันไปกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี การสร้างให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ เป็นใบเบิกทางนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ได้อย่างดีเยี่ยม (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2544)

สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ได้จัดกลุ่มกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจที่มีการจัดในต่างประเทศและในประเทศไทย ตามลักษณะการจัดกิจกรรมเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. **กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง** หมายถึง กิจกรรมที่ผู้ดำเนินการนำเสนอโดยการพูดเป็นสิ่งสำคัญ และอาจมีการใช้สื่ออื่นประกอบบ้าง เช่น หนังสือ รูปภาพ และสิ่งของ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังมีหลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การสนทนาเรื่องหนังสือ การอภิปรายหนังสือ การอ่านให้ฟัง การอ่านเป็นกลุ่ม การอ่านกวีนิพนธ์ การเล่านิทาน การสัมภาษณ์ และการอ่านข้อเขียนหรือบทร้อยกรอง เป็นต้น

2. **กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู** กิจกรรมส่งเสริมการอ่านซึ่งผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมในการมองเห็นหรือดู เป็นกิจกรรมที่ผู้ร่วมกิจกรรมได้รับรู้สิ่งที่เสนอโดยไม่มีโอกาสแสดงออกในขณะ

ร่วมกิจกรรมมากนัก กิจกรรมประเภทนี้ที่มีการจัดมากที่สุด คือ การจัดแสดงหนังสือ และ นิทรรศการหนังสือและสื่อการอ่านต่าง ๆ

3. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้ร่วมกิจกรรมใช้ ทักษะการฟังและการดูมีความน่าสนใจสำหรับเด็กมากกว่ากิจกรรมที่ใช้ทักษะอื่น ๆ เนื่องจากมี ความหลากหลาย ให้ความสนุกสนาน ให้ความรู้ หรือทั้งสองประการได้ในขณะเดียวกัน กิจกรรม ประเภทนี้จึงมีการจัดอย่างแพร่หลายทั้งในลักษณะเป็นกิจกรรมเดี่ยวและเป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมโครงการ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดู เช่น กิจกรรมฉายภาพยนตร์/วีดิทัศน์ แฟชั่น นักร้อง การแสดงละคร การแสดงดนตรี เป็นต้น

4. กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนเป็นกิจกรรมที่เด็กและ เยาวชนร่วมกิจกรรมโดยการเขียนหรือวาดภาพ กิจกรรมนี้จัดได้หลายรูปแบบ อาจเป็นกิจกรรม เดี่ยว หรือกิจกรรมสืบเนื่องจากกิจกรรมอื่น เช่น การเล่านิทาน การฟังการบรรยาย และการชม นิทรรศการ หรือเป็นกิจกรรมแข่งขันหรือประกวดเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมโครงการก็ได้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียนและวาดภาพส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ร่วมกิจกรรมต้องอ่านหนังสือหรือ ข้อเขียนเพื่อเป็นข้อมูลในการร่วมกิจกรรม หรือในขณะร่วมกิจกรรมจำเป็นต้องมีการอ่านหนังสือที่ กำหนด เพื่อสามารถเขียนหรือวาดภาพได้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน เช่น กิจกรรมชวนอ่าน หนังสือ หนังสือยอดนิยม เป็นต้น

5. กิจกรรมแข่งขัน/ประกวด หมายถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน ผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ใน ลักษณะการแข่งขันหรือการประกวด มีการมอบรางวัลหรือประกาศผลผู้ชนะ เด็กและเยาวชน ส่วนมากสนใจร่วมกิจกรรมประเภทนี้ โดยอาจเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมโครงการที่จัดใน สถานศึกษา กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นการแข่งขัน/ประกวด เช่น การประกวดแต่งเนื้อเพลง ส่งเสริมการอ่าน การประกวดยอตนักอ่าน การได้วาที เป็นต้น

6. กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ หมายถึง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมใหญ่ และมีกิจกรรมย่อยที่หลากหลาย มีระยะเวลาดำเนินการต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายและเหมาะสม อาจจัดในช่วงสั้น ๆ 1 วัน 1 สัปดาห์ หรือระยะเวลาหลายเดือน หรือเป็นโครงการระดับชาติตลอดปี

การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการมักมีความร่วมมือและประสานงานหลายฝ่าย ต้องจัดทำแผนดำเนินงานที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายที่ต้องการ กำหนดงบประมาณ ดำเนินการ บุคลากรผู้รับผิดชอบ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในต่างประเทศ

การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านถือเป็นเครื่องมือสู่ความสำเร็จในการกระตุ้นพฤติกรรมการอ่านได้เป็นอย่างดี โดยในต่างประเทศมีโครงการรณรงค์ รวมทั้งกิจกรรมมากมายที่จัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกัน นั่นคือ การสร้างพื้นฐานรักการอ่าน กระตุ้นให้คนสนใจอ่าน และเพิ่มจำนวนผู้เข้าใช้บริการห้องสมุด ซึ่งดำเนินการทั้งโดยห้องสมุดเอง หน่วยงานของรัฐ องค์กรท้องถิ่น หรือองค์กรเอกชนที่ขับเคลื่อนด้วยเงินบริจาค และการเสนอโครงการเพื่อรับทุนสนับสนุน ตัวอย่างโครงการและกิจกรรมที่น่าสนใจในต่างประเทศ ได้แก่

ประเทศอังกฤษมีกิจกรรมรณรงค์และส่งเสริมการอ่านระดับชาติที่น่าสนใจ เช่น

- โครงการ Premier League Reading Stars ซึ่งเป็นความร่วมมือกันระหว่าง The National Literacy Trust สโมสรฟุตบอลพรีเมียร์ลีก และสมาคมฟุตบอล ตั้งในปี 2546 โดยแต่ละสโมสรคัดเลือกดาราฟุตบอลพรีเมียร์ลีก ปีละ 1 คน เช่น ในปีพ.ศ. 2548 John Terry จากสโมสรเชลซีแนะนำหนังสือเรื่อง Cool! ของ Michael Morpurgo สโมสรแมนเชสเตอร์ยูไนเต็ดเลือก Ryan Giggs ซึ่งแนะนำหนังสือเรื่อง A Long Walk to Freedom ของ เนลสัน แมนเดลา เป็นต้น โครงการดังกล่าวได้ให้นักฟุตบอลเหล่านี้เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการอ่านแก่เยาวชน และบางครั้งก็ได้อ่านหนังสือให้เด็กฟังในห้องสมุดที่เข้าร่วมโครงการอีกด้วย (สิริกร มณีรินทร์ และคณะ 2548: 21-22)

- โครงการ Love Libraries คือ โครงการที่มีกิจกรรมย่อยที่น่าสนใจ 3 กิจกรรม ได้แก่ การแปลงโฉมห้องสมุดภายใน 12 สัปดาห์ เพื่อจัดให้ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางการพัฒนาสำหรับอนาคต กิจกรรมที่สอง คือ การเสนอชื่อสุดยอดห้องสมุด 10 แห่งในประเทศอังกฤษ และกิจกรรมที่สาม คือ การรวบรวมแซมเปียนห้องสมุดจากทั่วประเทศ โดยโครงการมีเป้าหมายที่จะคัดเลือกห้องสมุดที่น่าสนใจ และห้องสมุดที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับห้องสมุดอื่น ๆ

- โครงการรักษาด้วยหนังสือ (Books on Description) คือ โครงการที่หมอบจ่ายหนังสือที่คิดว่าเป็นประโยชน์และสามารถรักษาอาการของโรคบางอย่างให้กับผู้ป่วยแทนการจ่ายยา เช่น แทนที่จะจ่ายยาแก้เครียด หมอบจะแนะนำหนังสือให้แทนเพื่อให้เข้าใจอาการของตัวเองมากขึ้น หรือเพื่อผ่อนคลายจากอาการของโรคมากขึ้น (เคมสเตอร์ 2550: 51-53)

สำหรับประเทศลัตเวีย มีโปรแกรมส่งเสริมการอ่านหลักที่น่าสนใจในปี 2010 ซึ่งเป็นปีแห่งการอ่าน คือ “Guys read!” โดยห้องสมุดประชาชน 29 แห่งในเมือง Riga จะจัดกิจกรรมที่แตกต่างกันในช่วงปิดเทอม ได้แก่ วิดีโอคอร์ส และการฝึกปฏิบัติในหัวข้อ “โมเดลเครื่องบิน” “อาชีพ – วีรบุรุษ” (สำหรับการเป็นนักดับเพลิง) การเดินทางไปยังรัฐในภาคเหนือ: ไฟและการบริการช่วยเหลือ การประกวด “Superboy” การเขียนและวาดภาพในหัวข้อ “โจรสลัด” โดยนำเสนอในรูปแบบของหนังสือ และมีการจัดงานเลี้ยงในสไตล์โจรสลัดในห้องสมุดทุกสาขา รวมถึงการจัดนิทรรศการในหัวข้อ “I for you, you for me!” โดยให้นักอ่านเสนอหนังสือที่น่าสนใจให้แก่ผู้อื่น (Cilipane 2010)

ส่วนในประเทศญี่ปุ่นนั้น ได้เปิดห้องสมุด International Library of Children's Literature (ILCL) เมื่อปี 2000 ซึ่งเป็นปีแห่งการอ่านสำหรับเด็ก โดยมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่น่าสนใจ เช่น โครงการ “Bookstart” และในปี 2001 มีการตั้งกองทุนความฝันของเด็กเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมการอ่านสำหรับเด็ก และมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการบริการยืมหนังสือชุดแก่ห้องสมุดโรงเรียน การบริการนี้จะบริการชุดหนังสือในหัวข้อเฉพาะให้แก่โรงเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเข้าใจประเทศอื่น ๆ หนังสือและสื่อการอ่านจะถูกเลือกและใส่ในกล่อง 1 กล่องบรรจุหนังสือ 40 เล่มยืมได้ 1 เดือน โดยในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2002 เริ่มบริการหนังสือชุดเกาหลีเป็นชุดแรก เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2003 กล่องหนังสือชุดสแกนดิเนเวีย ซึ่งสื่อการอ่านเหล่านี้จะทำให้บทรียนน่าสนใจมากขึ้น (Reading Promotion at the International Library of Children's Literature 2003)

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย

ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชนในประเทศไทย บรรณารักษ์ควรวางแผนจัดกิจกรรมตลอดทั้งปี มีแผนการตกแต่งห้องสมุดเพื่อสร้างบรรยากาศส่งเสริมการอ่าน และแผนการปรับปรุงคุณภาพบุคลากรในห้องสมุดเพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้ใช้บริการ โดยรูปแบบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในห้องสมุดประชาชน แบ่งเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ (ไพพรรณ อินทนิล 2546: 138-144)

1. **กิจกรรมการประกวด/แข่งขันต่าง ๆ** เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมนั้น ๆ ในแง่ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทำให้พัฒนาทักษะการอ่าน ให้สามารถอ่านเป็น อ่านเร็ว และอ่านเก่ง เช่น การแข่งขันค้นหาศัพท์ การแข่งขันอ่านจับใจความ การแข่งขันการอ่านข่าว การแข่งขันเล่าเรื่องจากหนังสือ หรือการแนะนำหนังสือ การประกวดเรียงความ และการประกวดการประดิษฐ์ที่คั่นหนังสือ เป็นต้น

2. **การจัดนิทรรศการ** เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีต่อห้องสมุดให้กับผู้ใช้บริการห้องสมุด เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศสร้างสีสัน สร้างมิตรภาพระหว่างบรรณารักษ์และผู้ใช้ห้องสมุด โดยนิทรรศการที่จัดควรทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เช่น นิทรรศการหนังสือเด็กนานาชาติ หนังสือพิเศษ หนังสือเล่มจิ๋ว หนังสือหายาก หนังสือมีกลิ่น หนังสือสามมิติ หนังสือมีเสียง หนังสือในวาระพิเศษ หนังสือเพื่อน้อง หนังสือที่ได้รับรางวัล วรรณคดีไทย แนะนำหนังสือใหม่ หนังสือน่าอ่าน เป็นต้น

3. **การจัดกิจกรรมบริการ** เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด บางกิจกรรมสามารถทำได้ตลอดทั้งปี เช่น การเล่านิทาน การแนะนำหนังสือ การรับบริจาคหนังสือ การทำบรรณนิทัศน์ เป็นต้น ส่วนบางกิจกรรมอาจจัดขึ้นเป็นกิจกรรมเฉพาะกิจ เช่น กิจกรรมแนะนำห้องสมุด กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุด กิจกรรมนำชมสำนักพิมพ์ เป็นต้น

4. **การตกแต่งสร้างบรรยากาศ** เน้นเรื่องความสะดวก เป็นระเบียบ สงบ มีที่อ่านหนังสือ สะดวกสบาย และมีบรรยากาศของการอ่าน มีการตกแต่งที่สวยงาม พอดี มีรูปภาพนักเขียนที่สำคัญ มีคำขวัญห้องสมุด คำขวัญเกี่ยวกับการอ่านของบุคคลสำคัญติดอยู่ ทั้งนี้การส่งเสริมให้เด็กเห็นความสำคัญของการอ่านควรเริ่มตั้งแต่การปรับปรุงห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริม และเอื้ออำนวยให้เด็กเกิดความรู้สึกรักอยากอ่านหนังสือ และขยายเวลาการให้บริการด้วย เช่น ภายในห้องสมุดเฉลิมพระเกียรติกาญจนาภิเษก จัดมุมต่าง ๆ ไว้อย่างเป็นสัดส่วน ยกตัวอย่าง ห้องอ้างอิง มุมวรรณกรรม ซีไรต์ มุมหนังสือดีที่น่าอ่าน ซึ่งเป็นมุมหนังสือใหม่ที่นำเสนอใจ มุมสบายสำหรับนักอ่านเป็นการจัดมุมหนึ่งในห้องสมุดในลักษณะที่เด็ก ๆ สามารถอ่านหนังสือได้อย่างสบาย ๆ บนเบาะนั่ง นั่งกับพื้น หรือแม้กระทั่งนอนอ่านหนังสือก็ได้ มุมประวัติพระมหากษัตริย์ไทย มุมสารานุกรมสำหรับเยาวชน มุมนิทานไทย มุมศิลปวัฒนธรรมและมุมข่าวสาร ประกอบด้วย หนังสือพิมพ์ และนิตยสารหลากหลายประเภท

อุทยานการเรียนรู้ต้นแบบ (TK Park) เป็นห้องสมุดประชาชนที่มีบรรยากาศที่สร้างสรรค์ทันสมัย สะดวกในการเข้าถึงและใช้บริการ เพื่อปลูกฝังและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน แสวงหาความรู้และการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ตลอดชีวิต โดยมีกลไกหลักในการเสริมสร้างความรู้ พัฒนาความคิด และบูรณาการภูมิปัญญาผ่านกระบวนการส่งเสริมการรักการอ่านและการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความรู้รอบด้าน ทั้งหนังสือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ดนตรี และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ ตัวอย่างกิจกรรมส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้ มีดังนี้ (สิริกรมณรัตน์, นพรัตน์ มุณีรัตน์, และมนตรี วิโรจน์อนันต์ 2549; สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ 2554: 41-51)

1. กิจกรรมส่งเสริมทักษะการอ่านการเขียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ในด้านการอ่านและการเขียน เช่น กิจกรรมการเล่านิทาน กิจกรรมการเสวนาเรื่องหนังสือ TK Talk กิจกรรมเสริมทักษะการอ่านและการเขียน Creative Writing Creative Reading กิจกรรมท่องโลกมิติการ์ตูน กิจกรรมการแนะนำหนังสือจากผู้อ่านสู่ผู้อ่าน กิจกรรมสรรหาหนูน้อยนักเล่านิทาน การอบรมการเขียนสารคดีเชิงท่องเที่ยว กิจกรรมอาสาสมัครนักอ่าน กิจกรรมกองกำลังปั้นฝันนักเขียน กิจกรรมการแสดงละครจิตอาสา พัฒนาเยาวชน เป็นต้น

2. กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนเกิดการเรียนรู้ และมีความเข้าใจศิลปวัฒนธรรมทุกรูปแบบ เช่น กิจกรรมรวมพลคนรักดนตรี กิจกรรมศิลปะการใช้ชีวิต: Art of Living กิจกรรมจากไข่นสู่การเต้นแบบอัฟริกัน กิจกรรมสืบอดีตจากอัฐิกรุงเก่า กิจกรรมไขความลับมนตราศิลาขอม เป็นต้น

3. กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต เป็นกิจกรรมที่บ่มเพาะและปลูกฝังแนวคิด หรือหลักในการดำเนินชีวิต อีกทั้งยังมุ่งพัฒนาศักยภาพให้แก่เด็กและเยาวชนผ่านการลงมือปฏิบัติจริง เช่น โครงการค่ายเยาวชนคนอาสาพัฒนาห้องสมุด กิจกรรมการผลิตรายการ TK Teen กิจกรรมการประดิษฐ์ของเล่นให้เพื่อนผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น

4. กิจกรรมส่งเสริมทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นกิจกรรมที่พัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น โครงการ TK Animation Training โครงการผลิตสื่อดิจิทัล โครงการสร้างเกม สร้างคน สร้างงาน โครงการ iBook TK Young Writer Academy โครงการอบรมการทำสื่อการสอนประเภท E-Book เป็นต้น

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสามารถกระตุ้นหรือเร้าใจให้เด็กเกิดความอยากอ่านหนังสือ รักการอ่าน กระตุ้นให้อยากรู้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ เกิดความรอบรู้ คิดกว้าง และมีการอ่านอย่างต่อเนื่องจนเป็นนิสัย แต่การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้จัดกิจกรรมควรมีการเตรียมพร้อม มีการศึกษาวิธีการดำเนินการ จัดเตรียมสื่อ อุปกรณ์ เพื่อให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาเมื่อเด็กเข้าร่วมกิจกรรม

ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ห้องสมุดมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรของห้องสมุดให้สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยการอบรมอย่างต่อเนื่องหลายครั้งด้วยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งในลักษณะการประชุมกลุ่มและการพบปะเป็นรายบุคคลอย่างใกล้ชิด สม่่าเสมอ การศึกษาดูงาน การศึกษาเอกสาร การนิเทศติดตามผล การปรึกษาหารือเพื่อร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อให้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล กระตุ้นให้ผู้จัดกิจกรรมเกิดความกระตือรือร้นในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เกิดความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองมากขึ้น รวมทั้งยังต้องประเมินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การนิเทศการจัดกิจกรรม และการสะท้อนของผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาปรับปรุงครั้งต่อไป โดยจะต้องมีการติดตามประเมินผลอย่างแท้จริง เพื่อให้รู้ถึงปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ทั้งนี้ปัญหาใน

การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ 2544; ไข่มุก เหล่าสุนทร 2550; ชัยภพ เสรีผล 2550)

1. เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลายและไม่ตรงกับความต้องการ กิจกรรมควรแปลกใหม่ ทันสมัย เพื่อดึงดูดใจความสนใจของเด็ก

2. วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม โรงเรียนบางแห่งอาจมีการจัดกิจกรรมอื่น ๆ มาก เช่น กีฬาสี งานสายสัมพันธ์ งานเดินวิ่งการกุศล เป็นต้น ซึ่งทำให้เด็กไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด เด็กอาจมีการบ้านมาก เวลาเปิดให้บริการของห้องสมุดจำกัดเกินไป ทำให้เด็กไม่มีเวลาร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

3. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารการจัดกิจกรรมไม่ทั่วถึง ห้องสมุดบางแห่งขาดการประสานงานในการจัดกิจกรรมกับหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งเป็นผลให้การประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง จึงไม่ค่อยมีผู้มาเข้าร่วมกิจกรรมหรือมีผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อย

4. เจ้าหน้าที่ที่จัดกิจกรรมขาดทักษะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ขาดความรู้ และความพร้อมในการจัดกิจกรรม อาจทำให้บางกิจกรรมไม่ค่อยน่าสนใจเท่าที่ควร

5. ผู้ปกครองไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน จึงทำให้ไม่พาลูกมาเข้าห้องสมุดและร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

6. เด็กส่วนมากมักให้ความสนใจกับการเล่น การพูดคุยกับเพื่อน หรือการใช้คอมพิวเตอร์ มากกว่าการเข้าร่วมกิจกรรม

บรรณารักษ์ หรือครูผู้สอน เป็นบุคลากรสำคัญในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน แต่การพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ผู้บริหารควรเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานให้มีความเป็นระบบ โดยยึดหลักการบริหารที่ให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ รวมถึงการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ครบทุกกลุ่มสาระ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สม่ำเสมอ นอกจากนี้ห้องสมุดจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กแล้ว ยังจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง การสนับสนุนและส่งเสริมการอ่านโดย รัฐบาล สำนักพิมพ์และร้านหนังสือ องค์กรไม่แสวงหาผลกำไร และสื่อมวลชน เพื่อร่วมมือกัน ส่งเสริมการอ่าน โดยการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กระตุ้นให้เด็กรักการอ่านและสามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุทยานการเรียนรู้ยะลา

ประวัติความเป็นมา

สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ (สอว.) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี จัดตั้งขึ้นโดยมีพันธกิจในการสร้างทัศนคติและนิสัยรักการอ่าน การคิด และการแสวงหาความรู้ โดยเปิดบริการ “อุทยานการเรียนรู้” เมื่อวันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2548 เพื่อเสริมสร้างความรู้และพัฒนาความคิด ผ่านกระบวนการส่งเสริมการรักการอ่าน การแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาสังคมไทยให้มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานอุทยานการเรียนรู้มีบทบาทในการเสริมสร้างปัญญาและเตรียมความพร้อมแก่เยาวชน รวมถึงการสร้างสรรค์และจุดประกายความคิด ปลุกต้นไม้มแห่งปัญญาให้งอกงาม โดยมีภารกิจได้แก่ การพัฒนาองค์ความรู้ สร้างต้นแบบและให้บริการแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาต้นแบบแหล่งเรียนรู้บนโลกไซเบอร์ในรูปแบบอุทยานการเรียนรู้เสมือน (Digital TK) การพัฒนากิจกรรมต้นแบบในการส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้สำหรับเยาวชน และการขยายผลเพื่อร่วมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ [ม.ป.ป.])

เทศบาลนครยะลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีนโยบายในการสร้างสังคมท้องถิ่นให้เป็นสังคมแห่งภูมิปัญญา และการเรียนรู้ โดยสร้างโอกาสให้คนไทยในท้องถิ่น คิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต นอกจากนี้นายกเทศมนตรีนครยะลา ยังมีแนวคิดที่จะสร้างแหล่งเรียนรู้ในจังหวัดเพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชน เยาวชน และเด็กได้แสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ และทันสมัย ซึ่งตรงกับความต้องการของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ที่ต้องการสร้างเครือข่ายอุทยานการเรียนรู้ในจังหวัดที่มีความพร้อมและเห็นความสำคัญของการสร้างแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต สำนักงานอุทยานการเรียนรู้จึงได้คัดเลือกให้เทศบาลนคร

ยะลาดำเนินการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลาซึ่งเป็นโครงการต้นแบบอุทยานการเรียนรู้ ส่วนภูมิภาคในภาคใต้ เนื่องด้วยมีแนวคิดและมีความพร้อมในด้านสถานที่ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ มีผู้บริหารที่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมการอ่าน และมีบุคลากรที่มีความรู้และความสามารถในการดำเนินงานภายใต้กรอบแนวคิดสำคัญของอุทยานการเรียนรู้ กล่าวคือ การสร้างอุทยานการเรียนรู้ยะลาให้เป็นห้องสมุดมีชีวิตที่มีหนังสือ ข้อมูล สื่อมัลติมีเดียหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งมีพื้นที่กิจกรรมเอนกประสงค์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ โดยผ่านประสบการณ์ภาคปฏิบัติ เพื่อจุดประกายความคิดสร้างสรรค์ และค้นพบความถนัดของตนเอง มีบรรยากาศที่ผ่อนคลายจากกฎเกณฑ์เพื่อให้เป็นการเรียนรู้ที่เพลิดเพลินรวมทั้งมีรูปแบบการตกแต่งที่ทันสมัย เข้ากับโลกสมัยใหม่ ดำเนินงานโดยยึดปรัชญา “หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน” โดยคำนึงถึงความต้องการของทุกภาคส่วน ด้วยการทำหน้าที่ประสานงานระหว่างภาครัฐ เอกชน ประชาคมเยาวชน มีกระบวนการจัดตั้ง และการดำเนินงานที่คำนึงถึงหลัก “ผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง” (เทศบาลนครยะลา 2551ข: 1)

อุทยานการเรียนรู้ยะลา เป็นอุทยานการเรียนรู้ภูมิภาคแห่งแรกของประเทศไทย เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2550 และเป็นหนึ่งในโครงการเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชสมบัติครบ 60 ปี ซึ่งจัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือของสำนักอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร กับเทศบาลนครยะลา โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิในท้องถิ่น ภาครัฐ และเอกชน รวมถึงเยาวชนในการคัดเลือกหนังสือ บทเพลง และกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งคณะทำงานของอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร ซึ่งรับผิดชอบในการให้คำแนะนำ และถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยคำนึงถึงความต้องการของเด็ก เยาวชนและประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก ทั้งนี้การจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีเจตนารมณ์เพื่อเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเข้าใจ และความสงบสุขของประชาชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ในการช่วยให้เด็ก เยาวชนและประชาชนที่มาจากหลากหลายพื้นที่ หลากหลายวัฒนธรรมมีโอกาสทำกิจกรรม และปฏิสัมพันธ์กัน โดยทำให้เกิดการเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน อีกทั้งยังเป็นการกระจายโอกาสในการเข้าถึงการอ่าน และการเรียนรู้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชน เพื่อกระตุ้นให้มินิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า และแสวงหาความรู้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดชีวิต ตลอดจนเป็นต้นแบบในการดำเนินงานอุทยานการเรียนรู้ในส่วนภูมิภาคอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีดังนี้ (เทศบาลนครยะลา 2551ข: 2)

1. เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่เน้นการปลูกฝัง และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน และการแสวงหาความรู้ในบรรยากาศการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ และทันสมัย
2. ส่งเสริมให้เด็ก และเยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้ และการเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ตลอดชีวิต
3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชน และประชาชนมีโอกาสพัฒนาแลกเปลี่ยน และแสดงผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งสามารถสร้างนวัตกรรมใหม่ ผลผลิต หรือชิ้นงานจากการผสมผสานด้านศิลปะ วัฒนธรรม ค่านิยม หรือวิถีชีวิต นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีในรูปแบบที่หลากหลาย

ผู้ให้บริการอุทยานการเรียนรู้ยะลา

อุทยานการเรียนรู้ยะลามีกลุ่มเป้าหมายหลักที่มารับบริการ ได้แก่ เด็กและเยาวชน กลุ่มเป้าหมายรอง ได้แก่ พ่อแม่ และผู้ปกครอง รวมถึงกลุ่มประชาชนที่สนใจ ทั้งนี้ผู้ให้บริการทุกกลุ่มสามารถเข้าใช้บริการในอุทยานการเรียนรู้ยะลาได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย หากต้องการยืมหนังสือหรือใช้บริการอินเทอร์เน็ตจะต้องสมัครเป็นสมาชิก ซึ่งนับตั้งแต่เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2550 จนถึงวันที่ 1 มกราคม 2555 มีผู้เข้าใช้บริการอุทยานการเรียนรู้ยะลา รวม 979,547 คน มีสมาชิกทั้งหมด 8,551 คน และมีผู้มาเยี่ยมชม 64,706 คน (วัชร ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555)

ทรัพยากรสารสนเทศภายในอุทยานการเรียนรู้ยะลา

อุทยานการเรียนรู้ยะลาให้บริการทรัพยากรสารสนเทศที่หลากหลายและสอดคล้องตามกรอบแนวคิดของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ส่วนกลาง นับตั้งแต่เปิดให้บริการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2550 จนถึงวันที่ 1 มกราคม 2555 อุทยานการเรียนรู้ยะลามีทรัพยากร

สารสนเทศทั้งหมด 41,299 รายการ โดยมีสถิติการยืม 147,140 รายการ และมีการหยิบอ่าน
 หมุนเวียนภายในอุทยานการเรียนรู้ยะลา 433,990 ครั้ง ทั้งนี้ทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการใน
 อุทยานการเรียนรู้ยะลา แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (วัชรวิ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555)

1. สิ่งตีพิมพ์ ได้แก่

- หนังสือ แบ่งตามลักษณะเนื้อหา ได้แก่ หนังสือทั่วไป นวนิยาย เรื่องสั้น เรื่องแปล
 (Fiction) หนังสืออ้างอิง (Reference book) หนังสือสำหรับเยาวชนช่วงอายุระหว่าง 0 – 12 ปี
 หนังสือการ์ตูน หนังสืออักษรเบรลล์สำหรับผู้พิการทางการมองเห็น และหนังสือท้องถิ่นภาคใต้ ซึ่ง
 เป็นหนังสือที่ได้มาจากโครงการจัดหาหนังสือท้องถิ่นที่มีคุณค่า ซึ่งสำนักงานอุทยานการเรียนรู้
 สนับสนุนการดำเนินงานให้หน่วยงาน และบุคลากรในท้องถิ่น รวบรวมและจัดทำรูปเล่มที่
 เหมาะสมกับการให้บริการในห้องสมุด จำนวน 200 เล่ม และหนังสือสมุดภาพนิทานพื้นบ้าน ซึ่ง
 เป็นหนังสือสมุดภาพนิทานพื้นบ้านที่สำนักงานอุทยานการเรียนรู้สนับสนุนให้จัดทำขึ้นใหม่ โดย
 บุคลากรในท้องถิ่น และสอดแทรกการเรียนรู้ภาษา ทั้งภาษาไทย และภาษาayi ซึ่งทั้งหมด
 12 เรื่อง ได้แก่ จารอติดต่อ เมืองน่าอยู่ที่หนูรัก ไก่โก่งมุขสัง เปาะแซเดาะกับชามะ ไข่นุ้ยกับพะน้อย
 ในวันฮารีรายอ ซิงอ ซาไก พระเสวตสุรคชาธาร รายอซอแฉน จาโต วัดถ้ำคูหาภิมุข และแดน
 คนธรรพ์

- นิตยสารภาษาไทย – ภาษาอังกฤษ และหนังสือพิมพ์ ส่วนใหญ่เป็นนิตยสารทั่วไปที่มี
 ความหลากหลายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม รวมทั้งนิตยสารและ
 หนังสือพิมพ์ที่มีกลุ่มเป้าหมายเฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม เช่น นิตยสารนิตสา หนังสือพิมพ์ที่มี
 กลุ่มเป้าหมายเป็นคนในท้องถิ่นภาคใต้ เช่น หนังสือพิมพ์ชาวใต้ หนังสือพิมพ์ทักษิณไทม์
 นอกจากนี้ยังมีวารสารทางวิชาการของหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น วารสารทางวิชาการของ
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วารสารทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นภาคใต้ของสถาบันทักษิณ
 ศาสตร์ศึกษา เป็นต้น

2. สื่อโสตทัศน์ ได้แก่ นิทรรศการ และภาพยนตร์

3. สื่อของเล่นเสริมทักษะสำหรับเด็กเล็ก

4. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ซีดี รอมและดีวีดีประกอบหนังสือ และสื่อการศึกษา และ
 ฐานข้อมูลดนตรีอิเล็กทรอนิกส์

งานหลักของอุทยานการเรียนรู้ยะลา

งานหลักของอุทยานการเรียนรู้ยะลา ประกอบด้วย

1. **งานบริหารห้องสมุด** คือ การดำเนินงานกิจกรรมใด ๆ ที่ทำให้งานห้องสมุดดำเนินไปตามวัตถุประสงค์อันเป็นหน้าที่ของห้องสมุดแต่ละประเภท โดยมีการกำหนดนโยบาย วางรูปแบบ และหาวิธีต่าง ๆ รวมทั้งการเลือกหนังสือ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มาไว้ในห้องสมุด เพื่อให้การบริการเป็นไปด้วยดี หรือตามกำลังของงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งต้องอาศัยบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเป็นผู้ดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้งานบริหารอุทยานการเรียนรู้ยะลา ประกอบด้วย แนวทางการบริหาร โครงสร้างการบริหาร บุคลากร งบประมาณ และอาคารสถานที่

1.1 แนวทางการบริหารอุทยานการเรียนรู้ยะลา

การทำงานร่วมกันระหว่างสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร และเทศบาลนครยะลา เป็นไปตามบันทึกข้อตกลง (Memorandum of Understanding - MOU) โดยระบุให้เทศบาลนครยะลา กำหนดคณะกรรมการดำเนินงานที่ชัดเจน จัดตั้งคณะทำงานเพื่อวางแผนและบริหารอุทยานการเรียนรู้ ยะลาและจัดสรรงบประมาณของท้องถิ่น เพื่อให้อุทยานการเรียนรู้ยะลาสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ในขณะที่สำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร สนับสนุนทางด้านสื่อเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ พัฒนาบุคลากร กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในลักษณะโครงการนำร่อง รวมทั้งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ความรู้ท้องถิ่น ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการก้าวเดินของอุทยานการเรียนรู้ยะลา

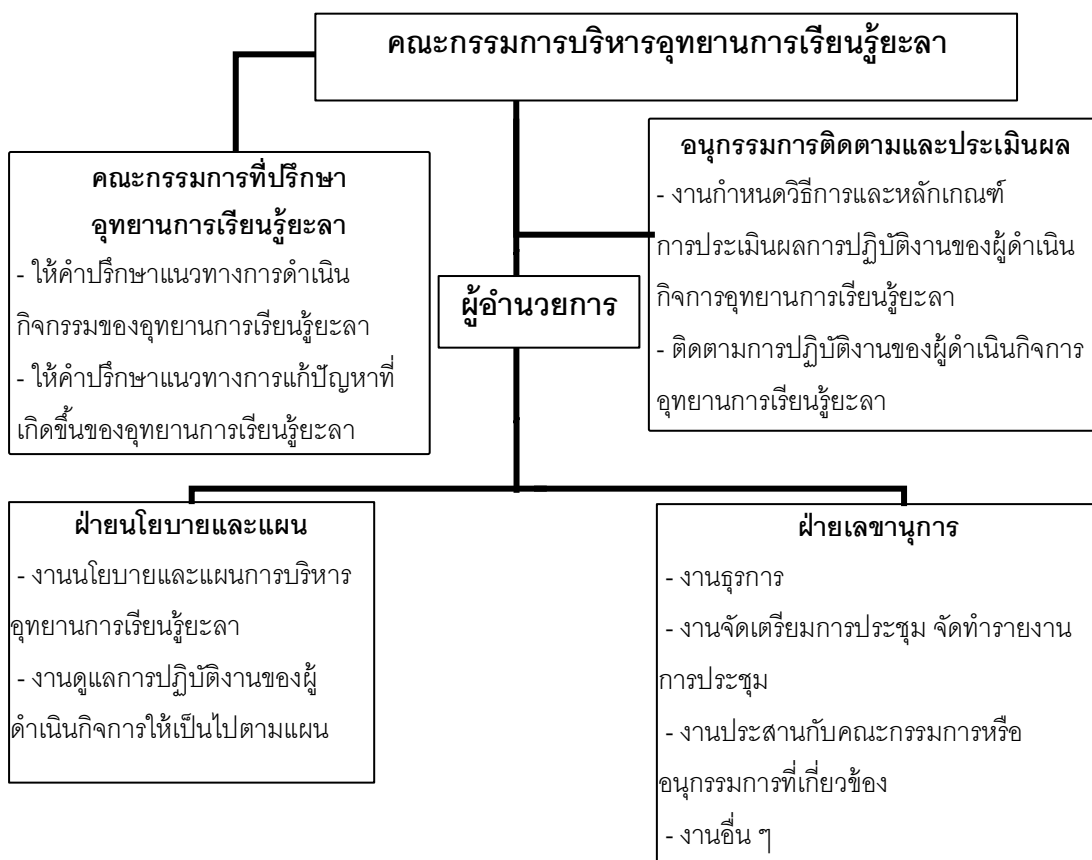
เทศบาลนครยะลาได้เลือกแนวทางการบริหาร โดยจ้างเหมาให้บริษัทเอกชนเข้ามาดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลทั้งทางด้านนโยบายและการปฏิบัติจากเทศบาลนครยะลาในรูปของคณะกรรมการบริหาร โดยมีสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร อยุ่ให้คำปรึกษาและสนับสนุนการจัดกิจกรรม ด้วยเหตุผลว่า การบริหารอุทยานการเรียนรู้ยะลานั้นต้องการความคล่องตัวในการดำเนินงาน ทั้งทางด้านการเบิกจ่ายงบประมาณ การติดต่อประสานกับหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ การปรับเปลี่ยนแผนงานเพื่อสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้

อุทยานการเรียนรู้ยะลาเป็น “ห้องสมุดที่มีชีวิต” ดังเช่น อุทยานการเรียนรู้ส่วนบริการต้นแบบ กรุงเทพมหานคร (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา ก่อเกิดมิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 10-11)

การดำเนินงานของเอกชนนั้นจะต้องอยู่ภายใต้การกำหนดนโยบาย และแผนการบริหารของคณะกรรมการบริหารอุทยานการเรียนรู้ยะลา ซึ่งมีนายกเทศมนตรีเป็นประธานและคณะกรรมการ ประกอบด้วย ปลัดเทศบาล ตัวแทนจากสภาเทศบาลภาคเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา ตัวแทนจากกระทรวงศึกษาธิการ ประธานคณะกรรมการคัดเลือกหนังสือ ประธานคณะกรรมการคัดเลือกดนตรีและเพลง ประธานคณะกรรมการออกแบบกิจกรรม และผู้อำนวยการสำนักการศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ นอกจากคณะกรรมการบริหารแล้ว ยังมีคณะกรรมการที่ปรึกษา ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ใหญ่ที่เข้าใจเยาวชน และตัวแทนเยาวชน หรือตัวแทนกลุ่มเยาวชนในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเพื่อทำหน้าที่คอยให้คำแนะนำต่อการดำเนินงานในทุกด้านของอุทยานการเรียนรู้ โดยผ่านมุมมองของเยาวชน ทั้งนี้เพื่อให้อุทยานการเรียนรู้ยะลา “ถูกใจ” และ “โดนใจ” เยาวชนมากที่สุด (เส้นทางสู่...อุทยานการเรียนรู้ยะลา: เปิดโลกกว้างการเรียนรู้บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น [ม.ป.ป.]: 52)

1.2 โครงสร้างการบริหารอุทยานการเรียนรู้ยะลา

อุทยานการเรียนรู้ยะลามีแผนผังโครงสร้างการบริหารงานองค์กร ดังนี้

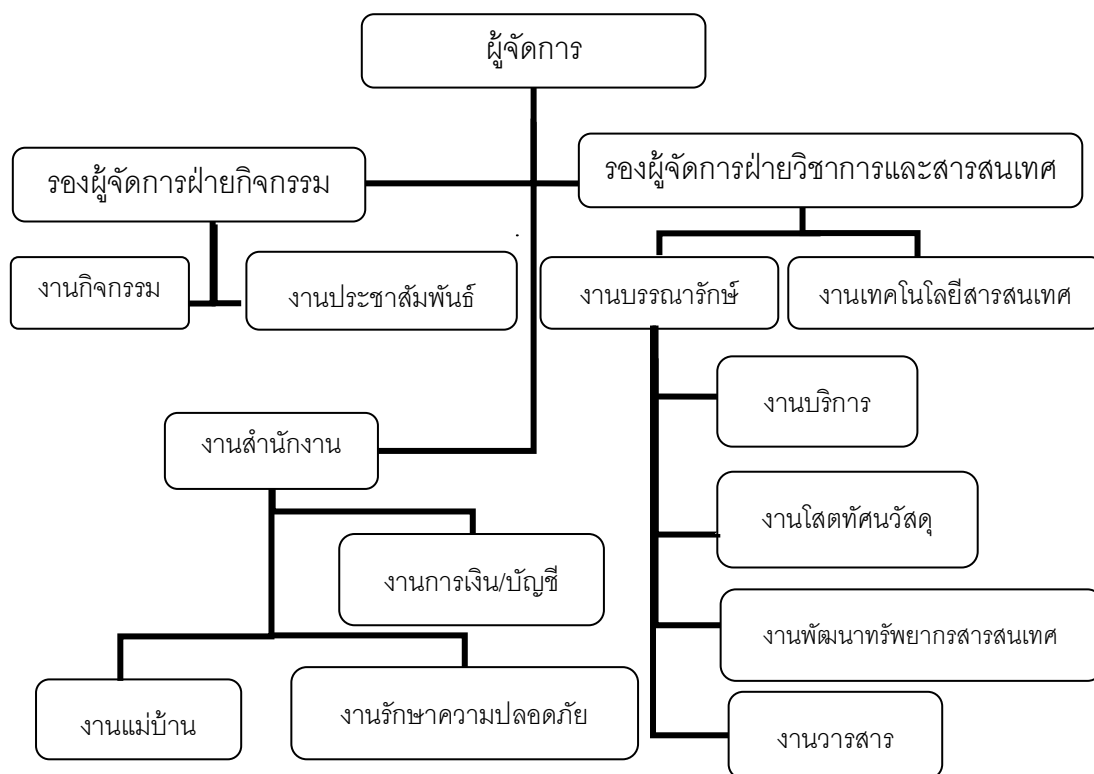

ภาพที่ 1 แผนผังโครงสร้างการบริหารงานองค์กร

(ที่มา: เทศบาลนครยะลา 2551 ก: 6)

1.3 บุคลากร

อุทยานการเรียนรู้ยะลา ดำเนินงานโดยบริษัทเอกชนที่มีชื่อว่า บริษัทสรรสาระเมเนจเมนท์ จำกัด ซึ่งมีแผนผังโครงสร้างบุคลากร ดังนี้

ภาพที่ 2 แผนผังโครงสร้างบุคลากร
(ที่มา: เทศบาลนครยะลา 2551 ข: 3)

บุคลากรที่ปฏิบัติงานในอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้ (อุทยานการเรียนรู้ยะลา 2555: 141-155)

1) ผู้จัดการอุทยานการเรียนรู้ มีหน้าที่บริหารจัดการและกำกับดูแลงานด้านต่าง ๆ ของอุทยานการเรียนรู้ยะลา และวางนโยบายเพื่อให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามนโยบายและพันธกิจของอุทยานการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเป็นต้นแบบให้กับอุทยานการเรียนรู้ส่วนภูมิภาคอื่น ๆ

2) รองผู้จัดการฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีหน้าที่กำกับดูแลงานห้องสมุดและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งประกอบด้วย

งานบรรณารักษ์ ได้แก่ งานบริการสารสนเทศ งานโสตทัศนวัสดุ งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ งานวารสารและหนังสือพิมพ์ งานวิชาการ งานสถิติห้องสมุด และงานบริการห้องสมุด

งานเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ งานระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่าย งานห้องสมุดอัตโนมัติ และงานพัฒนาเว็บไซต์อุทยานการเรียนรู้ยะลา

3) บรรณารักษ์ มีหน้าที่ดูแลงานจัดหา การคัดเลือกสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนวัสดุทุกประเภท การวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศของห้องสมุด การบริการหนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร การบริการยืม – คืนหนังสือ และการช่วยค้นคว้า การประสานงานกับฝ่ายกิจกรรมเพื่อดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสำนักงานห้องสมุด การประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด การสรุปสถิติงานห้องสมุด

4) นักวิชาการคอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ดูแลงานเทคโนโลยีสารสนเทศ งานระบบเครือข่าย การประสานงานกิจกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การดูแลระบบเครื่องเสียงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ งานเว็บไซต์ และการออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์

5) เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์ มีหน้าที่ดูแลงานเทคนิคคอมพิวเตอร์ งานซ่อมและบำรุงรักษาคอมพิวเตอร์ งานระบบเครือข่าย งานซ่อมบำรุงและประสานงานเรื่องระบบไฟฟ้า และเครื่องเสียง

6) รองผู้จัดการฝ่ายกิจกรรม มีหน้าที่กำกับดูแลงานด้านกิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมห้องสมุดเด็ก กิจกรรมห้องมินิเธียเตอร์ กิจกรรมลานสานฝัน และงานประชาสัมพันธ์

7) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์และกิจกรรม มีหน้าที่ดูแลการจัดทำหนังสือเพื่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก งานพัสดุ งานกิจกรรม การจัดทำเอกสารประกอบโครงการ เช่น ใบสมัคร กำหนดการ ใบลงทะเบียน แบบสอบถาม และแบบตอบรับเข้าร่วมกิจกรรม

8) เจ้าหน้าที่กิจกรรม มีหน้าที่ดูแลประสานงานและจัดกิจกรรมต่าง ๆ จัดทำรายงานสถิติจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมและคณะเยี่ยมชม งานพิธีกรและการรับลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในโครงการต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์งานกิจกรรม และการจัดทำนิทรรศการ

9) เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีหน้าที่ดูแลงานบุคลากร งานบัญชีการเงิน และงานพัสดุ

10) พนักงานรักษาความปลอดภัย มีหน้าที่ตรวจ/ดูแลความเรียบร้อยบริเวณอาคารโดยรอบทั้งภายนอกและภายในห้องสมุด ดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับผู้เข้าใช้บริการ และดูแลรักษาทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ

11) แม่บ้านห้องสมุด มีหน้าที่ดูแลการทำความสะอาดห้องสมุด

12) พนักงานจัดชั้นหนังสือ มีหน้าที่จัดเรียงและดูแลความเรียบร้อยของหนังสือตามชั้นหนังสือ

1.4 งบประมาณ

เทศบาลนครยะลาได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการบริหารอุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยเสนออยู่ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีรายการหลักของงบประมาณ ได้แก่ ค่าจ้างเหมาให้บุคคลภายนอกปฏิบัติงานอุทยานการเรียนรู้ยะลา และค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ค่าไฟฟ้า น้ำประปา ค่าบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ค่าซ่อมแซมสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม เงินงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีอาจมีข้อจำกัดอยู่ในบางกรณี ดังนั้น เทศบาลนครยะลาจึงได้จัดทำโครงการ “รวมพลคนยะลา” ขึ้น เพื่อระดมเงินบริจาคสมทบทุนเข้ากองทุน “เงินอุทิศเพื่อกิจการอุทยานการเรียนรู้ยะลา” เพื่อจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม เช่น ค่าปฏิบัติงานชั่วคราว ค่าซื้อหนังสือ ค่าจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ เป็นต้น

นอกจากนั้น เทศบาลนครยะลา ยังได้จัดทำโครงการในนามอุทยานการเรียนรู้ยะลา เพื่อรองรับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มเติม เช่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ได้แก่ โครงการส่งเสริมการอ่านเพื่อความมั่นคง โครงการสร้างสื่อการเรียนรู้พัฒนาศักยภาพสมองด้านความคิด ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา ก่อเกิดมิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 12)

1.5 อาคารสถานที่

อุทยานการเรียนรู้ยะลา ตั้งอยู่ ณ ศูนย์เยาวชนเทศบาลนครยะลา ถนนสุขยางค์ ตำบลสะเตง อำเภอเมืองยะลา จังหวัดยะลา มีเนื้อที่ประมาณ 3,000 ตารางเมตร

การออกแบบโครงสร้างทางกายภาพ และการตกแต่งภายในของอุทยานการเรียนรู้ยะลา เป็นการทำงานทางความคิดร่วมกันระหว่างสถาปนิก และนักวิชาการ ผู้รู้ทางด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น ศาสตราจารย์สุวิวงศ์ พงษ์ไพบูลย์ อาจารย์สถาพร ศรีสัตยจันทรศาสตร์ อาจารย์นิคเคาะ ระเด่นอาหมัด เป็นต้น เพื่อดึงลักษณะเด่นของจังหวัดยะลา มาผสมผสานกับความทันสมัยและการใช้งานที่สมประโยชน์ โดยเฉพาะเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้จะเป็นวัสดุของท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง เช่น ไม้ย่านางพารา ไซฟาเสื่อกระจูด แก้วจากไม้ชิงชัน ภาพศิลปะจากตัวหนังตะลุง

อุทยานการเรียนรู้ยะลา เปิดให้บริการทุกวันอังคารถึงวันอาทิตย์ตั้งแต่เวลา 9.00 – 19.30 น. ในฐานะห้องสมุดมีชีวิตต้นแบบของสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ในส่วนภูมิภาค ซึ่งมีนิสัยสื่อถึงสถานที่ของแหล่งเรียนรู้ที่เป็นมากกว่าห้องสมุด กล่าวคือ มีพื้นที่ในการให้บริการที่สามารถตอบสนองตามความสนใจสำหรับผู้ให้บริการที่หลากหลาย ประกอบด้วย (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา ก่อเกิดมิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 12-21)

1) ห้องสมุด มีพื้นที่ 1,191 ตารางเมตร มีจำนวนที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือ 224 ที่นั่ง ภายในห้องสมุดมีสื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการ ได้แก่ หนังสือภาษาไทย และภาษาอังกฤษ โดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้จัดซื้อหนังสือใหม่เป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งยังอาศัยข้อมูลจากแบบสำรวจความคิดเห็น และสถิติในการยืมหนังสือในห้องสมุด เป็นพื้นฐานส่วนหนึ่งใน

การคัดเลือกหนังสือเข้าห้องสมุดอีกด้วย โดยภายในห้องสมุดได้จัดแบ่งพื้นที่การให้สอยประกอบด้วย ห้องเงียบ ชั้นหนังสือ มุมกาแฟ พื้นที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต และสื่อมัลติมีเดีย ซึ่งจะมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไว้ให้บริการสำหรับการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต และยังมีห้องสมุดดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีความรู้ทางดนตรีทุกประเภททั้งไทยและสากล รวมทั้งเพลงและดนตรีท้องถิ่นภาคใต้ตอนล่าง โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ซึ่งให้บริการในลักษณะอินเทอร์เน็ต และเกมมัลติมีเดียเพื่อการเรียนรู้จากสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร อีกทั้งยังมีห้องละหมาด โดยแบ่งเป็นห้องละหมาดสำหรับผู้ชายและผู้หญิง พร้อมอ่างน้ำสำหรับการชำระความสะอาดตามหลักการของศาสนาอิสลาม นอกจากนี้ภายในห้องยังได้เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการละหมาดไว้ให้ด้วย

2) ห้องสมุดเด็กเล็ก มีพื้นที่ 195 ตารางเมตร ภายในห้องสมุดเด็กเล็กมีสื่อทรัพยากรสารสนเทศที่ให้บริการ ได้แก่ หนังสือนิทาน การ์ตูน และของเล่นเสริมทักษะสำหรับเด็ก รวมทั้งยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการเล่านิทาน กิจกรรมส่งเสริมทักษะทางด้านศิลปะ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการใช้ภาษาอังกฤษ ทุกวันเสาร์ และวันอาทิตย์

3) ห้องมินิเธียเตอร์ มีพื้นที่ 76 ตารางเมตร จุคนได้ประมาณ 70 คน จัดฉายภาพยนตร์เป็นประจำทุกบ่าย วันเสาร์ และวันอาทิตย์ โดยจัดให้มีการฉายภาพยนตร์บันเทิงที่แฝงด้วยสาระความรู้ ซึ่งเป็นภาพยนตร์ที่คัดสรรแล้วจากสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ส่วนกลาง อีกทั้งยังเลือกภาพยนตร์ให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้ชมส่วนใหญ่ นอกจากนี้ยังจัดเป็นพื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมอบรม เสวนาตามโครงการต่าง ๆ ของอุทยานการเรียนรู้ยะลา

4) ลานสานฝัน มีพื้นที่ 713 ตารางเมตร จุที่นั่งได้ประมาณ 200 ที่นั่ง เป็นเวทีแสดงออกสำหรับเด็กและเยาวชน พื้นที่เอนกประสงค์สำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ และยังเป็นพื้นที่สำหรับจัดนิทรรศการสำหรับหน่วยงานภายในจังหวัดยะลา และจังหวัดใกล้เคียงอีกด้วย จุดเด่นทางกายภาพของลานสานฝัน คือ โครงสร้างของหลังคาซึ่งสถาปนิกออกแบบให้มีลักษณะคล้ายร่างแห และลักษณะของเทือกเขาเพื่อสื่อความหมายของคำว่า “ยะลา” ซึ่งภาษาพื้นเมืองแปลว่า “แห” และสื่อถึงสภาพทางด้านภูมิศาสตร์ของพื้นที่จังหวัดยะลาที่มีภูเขาล้อมรอบ

5) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นห้องสำหรับการจัดอบรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะ
อยู่ชั้นสองของอุทยานการเรียนรู้ยะลา

2. งานเทคนิค เป็นงานหนึ่งที่สำคัญสำหรับการดำเนินงานห้องสมุด โดยจำเป็นต้อง
อาศัยบรรณารักษ์และผู้มีความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ เป็นผู้ดำเนินการ งานเทคนิคประกอบด้วย
การคัดเลือกและการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เครื่องมือช่วยค้น การจัดระบบทรัพยากร
สารสนเทศ การอนุรักษ์และบำรุงรักษา และการคัดทรัพยากรสารสนเทศออกจากห้องสมุด

2.1 การคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศและการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

การคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศนับเป็นงานที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการจัดหา
ทรัพยากรสารสนเทศ ผู้รับผิดชอบงานด้านนี้ต้องพิจารณาเลือกเฉพาะทรัพยากรสารสนเทศที่มี
คุณค่าตรงกับความสนใจและความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด ซึ่งก่อนเปิดให้บริการนั้น
คณะกรรมการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศของอุทยานการเรียนรู้ยะลา ซึ่งประกอบด้วย
บรรณารักษ์จากห้องสมุดของโรงเรียนในสังกัดเทศบาล และเขตพื้นที่การศึกษามหาวิทยาลัยราช
ภัฏยะลา นักวิชาการ ผู้รู้ท้องถิ่น ตัวแทนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม นักธุรกิจ และตัวแทน
เยาวชนในพื้นที่เป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ แต่ภายหลังจากเมื่อเปิดให้บริการ
แล้ว บรรณารักษ์และคณะกรรมการอุทยานการเรียนรู้ยะลาจะเป็นผู้คัดเลือกและจัดหาทรัพยากร
สารสนเทศใหม่เป็นประจำทุกเดือน โดยอาศัยข้อมูลจากแบบสำรวจความคิดเห็น กลุ่มเสนอแนะ
หนังสือที่ผู้ใช้บริการต้องการ และสถิติในการยืมหนังสือในห้องสมุดเป็นพื้นฐานในการคัดเลือก
หนังสือ

กระบวนการในการคัดเลือกและการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่จะให้บริการใน
อุทยานการเรียนรู้ยะลา ยึดหลักปรัชญาแนวคิดในการจัดการ “ห้องสมุดมีชีวิต” 2 ประการ คือ
(เส้นทางสู่...อุทยานการเรียนรู้ยะลา: เปิดโลกกว้างการเรียนรู้ บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น
[ม.ป.ป.]: 38)

1) หลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ใช้เป็นแนวทางในการแต่งตั้ง
คณะกรรมการของแต่ละฝ่ายเพื่อให้มีบุคลากรที่มีศักยภาพหลากหลายได้เข้ามาร่วมงาน ซึ่งจะ

ช่วยให้การเลือกสรรเนื้อหาสาระเหมาะสมและครอบคลุมคนทุกกลุ่มในจังหวัดยะลาและจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งเป็นแนวทางที่ค้ำประกันถึงการเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามาแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อยากอ่าน

2) ผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลาง เน้นที่กลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของอุทยานการเรียนรู้ยะลา เพื่อต้องการให้เนื้อหาสาระที่ให้บริการในอุทยานการเรียนรู้ยะลานั้น มีสิ่งที่เยาวชนสนใจและโดนใจผนวกเข้ากับสิ่งที่ผู้ใหญ่อยากให้เด็กและเยาวชนได้เรียนรู้ในสัดส่วนที่เหมาะสม

2.2 เครื่องมือช่วยค้น

เครื่องมือช่วยค้นเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ใช้และทรัพยากรสารสนเทศ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้เข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว เครื่องมือช่วยค้นทรัพยากรสารสนเทศในอุทยานการเรียนรู้ยะลา คือ รายการออนไลน์ (OPAC) ซึ่งเป็นการรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศไว้ที่เดียวกันด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยผู้ใช้สามารถสืบค้นด้วยตนเองผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์จากเว็บไซต์อุทยานการเรียนรู้ยะลา

2.3 การจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ

อุทยานการเรียนรู้ยะลาจัดทรัพยากรสารสนเทศโดยใช้ระบบทศนิยมดิวอี้ (Dewey Decimal Classification) ซึ่งแบ่งเนื้อหาอย่างกว้าง ๆ เป็น 10 หมวดใหญ่ก่อน แล้วจึงจำแนกให้เฉพาะเจาะจงลงไป โดยใช้เลขอารบิก 0-9 เป็นสัญลักษณ์แทนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ

2.4 การอนุรักษ์และบำรุงรักษา

อุทยานการเรียนรู้ยะลาได้ซ่อมแซม บำรุงรักษา และแก้ไข โดยวิธีการทั้งทางกายภาพ และทางเคมีเพื่อให้วัสดุ เอกสาร หนังสือ หรือทรัพยากรสารสนเทศที่เกิดการชำรุดเสียหายหรือเสื่อมสภาพอยู่ในสภาพที่ดีขึ้น แข็งแรง และคงอยู่เพื่อยืดอายุการใช้งานให้ยืนยาวไม่ให้เสื่อมสภาพไปอย่างรวดเร็ว

2.5 การคัดทรัพยากรสารสนเทศออกจากห้องสมุด

อุทยานการเรียนรู้ระยะลาดคัดทรัพยากรสารสนเทศที่มีเนื้อหาเก่า ล้าสมัย หรือเป็นฉบับซ้ำที่มีการใช้น้อยออกจากห้องสมุด โดยการบริจาคให้แก่โรงเรียนและชุมชนในจังหวัดยะลา เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ต่อไปได้

3. งานบริการ ประกอบด้วย การบริการยืมคืน บริการทำบัตรสมาชิก ตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้บริการให้สามารถศึกษาค้นคว้า สืบค้นสารสนเทศได้ตามความต้องการ รวมถึงการจัดบรรยากาศที่ดี เป็นระเบียบ ทำให้ผู้ใช้เกิดความรู้สึกที่ดี และประทับใจเมื่อเข้าใช้บริการ

งานบริการต่าง ๆ ของอุทยานการเรียนรู้ระยะลาด มีดังนี้

3.1 บริการการอ่าน เป็นบริการหลักของอุทยานการเรียนรู้ระยะลาดในการจัดหาและคัดเลือกหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาไว้เพื่อให้บริการ และจัดเตรียมสถานที่ให้อำนวยความสะดวกต่อการอ่าน เพื่อตอบสนองความต้องการ และความสนใจของผู้ใช้มากที่สุด

3.2 บริการยืม - คืนทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ อุทยานการเรียนรู้ระยะลาดกำหนดให้ผู้ใช้บริการสามารถยืมทรัพยากรสารสนเทศได้จำนวน 7 เล่มต่อ 1 สัปดาห์ในกรณีที่ยืมทรัพยากรสารสนเทศเกินวันกำหนดส่ง ผู้ยืมจะต้องเสียค่าปรับจำนวน 10 บาทต่อเล่มต่อวัน

3.3 บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด เป็นบริการเพื่อแนะนำผู้ใช้ให้ทราบว่าอุทยานการเรียนรู้ระยะลาดจัดบริการอะไรบ้างให้กับผู้ใช้ เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุด เช่น ประวัติของอุทยานการเรียนรู้ระยะลาด ระเบียบการยืม - คืนทรัพยากรสารสนเทศ มารยาทในการใช้ห้องสมุด บริการและกิจกรรมต่าง ๆ ของอุทยานการเรียนรู้ระยะลาด เป็นต้น

3.4 บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า เป็นบริการที่บรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดจะช่วยให้คำแนะนำและบริการตอบคำถามแก่ผู้ใช้บริการ ทั้งคำถามทั่วไป

เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และคำถามที่ต้องค้นหาคำตอบจากทรัพยากรสารสนเทศต่าง ๆ ในห้องสมุด

3.5 บริการอินเทอร์เน็ต อุทยานการเรียนรู้ยะลาได้จัดโซนอินเทอร์เน็ตไว้สำหรับผู้ใช้บริการที่ต้องการสืบค้นข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต โดยผู้ใช้บริการจะต้องเสียค่าใช้จ่ายชั่วโมงละ 20 บาท

3.6 บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ เป็นการขยายโอกาสทางการอ่านให้แก่ชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ที่วัด ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน ซึ่งเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก และประชาชนทุกเพศ ทุกวัย เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

3.7 บริการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นบริการสื่อมัลติมีเดีย ซีดี รอม ดีวีดี วีซีดี เป็นต้น

3.8 บริการขอใช้สถานที่ประชุม เป็นบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ครู-อาจารย์จากโรงเรียนต่าง ๆ หรือพนักงานเทศบาลนครยะลาในการขอใช้ห้องสมุดเพื่อจัดประชุมหรือจัดอบรมสัมมนาต่าง ๆ

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของอุทยานการเรียนรู้ยะลา

อุทยานการเรียนรู้ยะลา เป็นห้องสมุดมีชีวิตที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนการอ่าน การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากการจัดพื้นที่ไว้บริการการอ่านและการเรียนรู้ต่าง ๆ แล้ว อุทยานการเรียนรู้ยะลา ยังได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีส่วนสำคัญในการดึงดูดเด็กและเยาวชนให้เข้ามาใช้บริการ โดยคัดเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับกระแสสังคม เหตุการณ์หรือวันสำคัญต่าง ๆ และสอดคล้องกับหลักการสร้างองค์ความรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต อีกทั้งยังมีแนวทางในการจัดกิจกรรมเช่นเดียวกับอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร กล่าวคือ จัดกิจกรรมที่อยู่บนพื้นฐานของการพัฒนาคุณภาพ และศักยภาพของเด็กและเยาวชน (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา ก่อเกิด มิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 37)

1. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ประกอบด้วย

1.1 กิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจากสำนักงานอุทยานการเรียนรู้ กรุงเทพมหานคร เช่น โครงการสร้างนักเล่านิทานและนักอ่านหนังสือมืออาชีพ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเขียนที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น กิจกรรม “นิทรรศการ 1,000,000 วิธีแก้โลกร้อน” กิจกรรมพัฒนาการอ่านของครูและเยาวชน

1.2 กิจกรรมที่ผู้ปฏิบัติงานอุทยานการเรียนรู้ระยะลาคิดสร้างสรรค์ขึ้นตามบริบทของวิถีชีวิต สิ่งแวดล้อมทางสังคมในท้องถิ่น และนโยบายของเทศบาลนครยะลา เช่น กิจกรรมประกวดร้องเพลงชาติ กิจกรรมค่ายเยาวชนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมค่ายเยาวชนรักบ้านเกิด กิจกรรมอบรมการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน เป็นต้น

1.3 กิจกรรมที่คิดสร้างสรรค์จากความต้องการของผู้ใช้บริการ ซึ่งได้จากการสอบถาม การพูดคุย และการสำรวจความคิดเห็น

1.4 กิจกรรมที่เกิดจากความร่วมมือกับหน่วยงานในพื้นที่ เช่น กิจกรรมให้ความรู้เรื่องยาเสพติดซึ่งร่วมมือกับสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก จังหวัดยะลา กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และศิลปวัฒนธรรมซึ่งร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ระยะลาก่อนเกิดมีตราภาพ และความเข้าใจ 2553: 38)

2. ลักษณะของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลาจัด ประกอบด้วยกิจกรรมที่สามารถแบ่งตามการพัฒนา 5 ด้าน ดังนี้ (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ก่อนเกิดมีตราภาพ และความเข้าใจ 2553: 38-47) (ดูรายละเอียดของแต่ละกิจกรรมที่ภาคผนวก ก)

2.1 กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ถือเป็นกิจกรรมที่เป็นหัวใจสำคัญยิ่งของการดำเนินกิจกรรมภายในอุทยานการเรียนรู้ระยะลา เพราะนอกเหนือจากการสนับสนุนและส่งเสริม

ให้เด็ก และเยาวชนได้รับความรู้ ความเพลิดเพลิน จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ และสร้างพื้นฐานของนิสัยรักการอ่านแล้ว กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดขึ้นในอุทยานการเรียนรู้ยะลา ยังมีส่วนช่วยลดจำนวนเด็กและเยาวชนที่อ่านหนังสือภาษาไทยไม่ออก ซึ่งเป็นปัญหาทางการศึกษาที่สำคัญในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีรูปแบบของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1) การใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถพัฒนาตนเองด้านการอ่าน การเขียน และสามารถนำไปสร้างประโยชน์ให้กับผู้อื่นได้โดยมีรูปธรรมของผลงานที่เด่นชัด เช่น โครงการเยาวชนต้นแบบอ่านออกเสียง โครงการประกวด Cosplay “แฟนซีเรื่องเล่าจากหนังสือ” โครงการสร้างนักเล่านิทาน “เด็กเก๋เก๋ เล่านิทานเก๋เก๋” เป็นต้น

2) การเชื่อมโยงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งอยู่ในความสนใจของเด็กและเยาวชน โดยเปิดโอกาสให้มีการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งมีการเชื่อมโยงกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับการเขียน การพูด การแสดง ศิลปะประดิษฐ์ เช่น โครงการ “การแข่งขันโต้วาทีเพื่อหาผู้มีวาทศิลป์” โครงการประกวด Cosplay แฟนซีเรื่องเล่าจากหนังสือ เป็นต้น

3) การใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการปรับพฤติกรรมของผู้ใช้บริการกลุ่มเด็กประถมวัย ซึ่งติดเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เช่น กิจกรรมบันทึกการอ่าน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาผู้ใช้บริการกลุ่มเด็กประถมวัยติดเล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยจะได้รับกำหนดกติกาว่าก่อนเล่นเกมจะต้องอ่านหนังสือหนึ่งเล่ม และเขียนบันทึกการอ่านอย่างง่ายมาส่งให้เจ้าหน้าที่บรรณารักษ์ ก่อนได้รับอนุญาตให้เล่นเกมได้

4) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการศึกษา ครู อาจารย์ บรรณารักษ์ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้ซึ่งมีภาระหน้าที่เกี่ยวข้องกับการสร้างพฤติกรรมนิสัยรักการอ่านให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อช่วยลดจำนวนเด็กในพื้นที่ที่มีปัญหาอ่านหนังสือไม่ออก โดยมุ่งหวังให้กลุ่มบุคคลเหล่านี้รักการอ่าน รู้จักเลือก และแนะนำหนังสือที่มีคุณค่าให้กับเด็กและเยาวชน เช่น กิจกรรมสร้างนักเล่านิทานและนักอ่านหนังสือมืออาชีพ เป็นต้น

2.2 กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้ รู้จัก เข้าใจ และสามารถสร้างสรรค์ผลงานทางด้านศิลปวัฒนธรรมทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมไทยในภูมิภาคอื่น ๆ หรือศิลปวัฒนธรรมสากล ซึ่งจะช่วยสร้างความแตกต่างกัน แต่สามารถอยู่ร่วมกันได้ เช่น กิจกรรมค่าย “ย่ำรอยประวัติศาสตร์ เยื้องยาตราแดนใต้” ค่ายเยาวชน “ข้าวตั้งท้อง พี่น้องครั้นครอง” เป็นต้น ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้จากแหล่งข้อมูลจริงจากการไปทัศนศึกษาเยี่ยมชม ทำให้สามารถซึมซับการเรียนรู้ได้ลึกซึ้งมากขึ้น และยังทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่มีทั้งไทยพุทธ และไทยมุสลิมสามารถเรียนรู้วิถีชีวิต ความคิด และวัฒนธรรมซึ่งกันและกันได้มากขึ้นด้วย กิจกรรมการแสดงพื้นบ้าน เช่น ซี่ละ ดิเกิร์ฮูลู กลองยาว มโนห์รา ซึ่งจัดให้ความรู้ครอบคลุมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการแต่งกาย บทร้อง ท่วงทำนองการรำ กระทั่งสามารถขึ้นแสดงโชว์บนเวทีในบริเวณลานสานฝัน

นอกจากนั้น การจัดกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม อุทยานการเรียนรู้ระยะยาว คำเนิ่งถึงกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับเทศกาลสำคัญทางศาสนาทั้งศาสนาพุทธ และศาสนาอิสลาม เช่น กิจกรรมวันสงกรานต์ กิจกรรมวันฮารีรายอ ซึ่งมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ซึ่งกันของประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชน อันจะมีผลต่อการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์ของความเข้าใจอันดีระหว่างกันให้เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต

2.3 กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิต เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถในการแปรความรู้ ความคิดจินตนาการไปสู่การกระทำที่สร้างสรรค์ เพื่อหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนมีความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ ถูกต้องเหมาะสม มีความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อสื่อสารถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรม และสถานการณ์ต่าง ๆ มีความสามารถในการค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง และที่สำคัญที่สุด คือ มีความสามารถในการเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ โดยจะช่วยให้สามารถยอมรับบุคคลอื่นที่แตกต่างกัน ซึ่งนำไปสู่การสร้างสังคมสันติสุขในพื้นที่ เช่น โครงการเข้าค่ายเยาวชนพัฒนาห้องสมุด “ห้องสมุดเล็ก ๆ กับเด็กที่เค” โครงการเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ “เด็กแนวเดินดง ลงป่าชายเลน” โครงการเรียนรู้ชีวิต “TK สัจจร” ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านทักษิณยะลา เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตด้วยรูปแบบค่ายนั้น จะเป็นแนวทางการดำเนิน

กิจกรรมที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาทักษะชีวิตให้กับผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้หลาย ๆ ด้าน เช่น ความเข้าใจในความเหมือน และความแตกต่างระหว่างบุคคล การมีจิตอาสาในการทำประโยชน์ให้กับผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า หรือการทำประโยชน์ให้กับสังคมส่วนรวม การสื่อสารความคิดได้อย่างเหมาะสม เป็นต้น

2.4 กิจกรรมส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นกิจกรรมที่จัดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ โดยเฉพาะกลุ่มเด็ก และเยาวชนให้มีความรู้ความเข้าใจ และเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของศาสตร์ความรู้ทางวิทยาการเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ทั้งในการเรียนรู้ชีวิตประจำวัน รวมทั้งการพัฒนาเป็นอาชีพ โดยหัวข้อในการอบรมทางด้านเทคโนโลยีนั้นส่วนใหญ่จะได้มาจากข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการ เช่น กิจกรรมการแสดงทางวิทยาศาสตร์ (Science Show) ซึ่งอุทยานการเรียนรู้จะร่วมมือกับมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาในการจัดกิจกรรมการแสดงทางวิทยาศาสตร์ (Science Show) เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ผ่านการทดลองอย่างง่าย โครงการอบรมถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัล “ถ่ายภาพแหล่แจ่มทุกซอก” โครงการอบรมคอมพิวเตอร์ “ICT Camp for Kids” เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้เป็นการฝึกอบรมจะทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำทักษะและความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ได้รับไปใช้งานได้จริง

2.5 กิจกรรมเสริมสร้างความสามัคคีและสันติสุขบนพื้นฐานความหลากหลายทางวัฒนธรรม การจัดกิจกรรมของอุทยานการเรียนรู้จะต้องคำนึงถึงกิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์ของพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างกันของผู้คนที่วิถีชีวิต ความเชื่อที่แตกต่างกัน ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่เป็นพื้นฐานหลักที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมซึ่งส่งเสริมความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ เช่น โครงการประกวดร้องเพลงชาติไทย โครงการประกวดได้วาที โครงการประกวดพูดสุนทรพจน์ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมการจัดประกวดหรือแข่งขันนั้นเป็นกิจกรรมที่สร้างพื้นที่แห่งโอกาสให้เด็กและเยาวชนทั้งไทยพุทธ และไทยมุสลิมได้แสดงออกถึงศักยภาพ ความสามารถของตนเองในทางที่สร้างสรรค์แล้ว ซึ่งนำไปสู่การตระหนักถึงคุณค่าในตนเอง และการยอมรับศักยภาพความสามารถของผู้อื่น ค่ายเรียนรู้ประวัติศาสตร์ “ย่ำรอยประวัติศาสตร์ เยื้องยาตราแดนใต้” โครงการเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ “เด็กแนวเดินดง ลงป่าชายเลน” เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะมีผลต่อการเสริมสร้างความสามัคคี และสังคมสันติสุขบนพื้นฐาน

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทำให้เด็กและเยาวชนได้มีโอกาสเรียนรู้ และทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างมีความสุข

3. เนื้อหาของกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

การคัดเลือกกิจกรรมของอุทยานการเรียนรู้เวลานั้น นอกจากจะพิจารณาถึงการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ แล้ว อุทยานการเรียนรู้เวลานี้ยังได้คำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 8 กลุ่ม ได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาอังกฤษ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้เหล่านี้จะช่วยส่งเสริมให้เด็กสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปทำความเข้าใจในบทเรียนที่ได้ศึกษาในโรงเรียน

4. สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

สื่อการอ่าน หมายถึง ทรัพยากรสารสนเทศที่ผู้เรียนใช้อ่าน เพื่อหาความรู้ อ่านเพิ่มเติมหรืออ่านประกอบการเรียนในวิชานั้น ๆ สื่อมีหลายประเภท ตั้งแต่สื่อที่มีรูปแบบเก่าแก่ดั้งเดิม เช่น ศิลปะจารึก แผ่นหนัง กระดาษ จนถึงสื่อการอ่านรูปแบบใหม่ เช่น สื่ออิเล็กทรอนิกส์ แต่รูปแบบสื่อที่นิยมใช้แพร่หลายและสะดวกในการใช้มากที่สุด ตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ เอกสารต่าง ๆ ทั้งนี้การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของอุทยานการเรียนรู้เวลานี้ในแต่ละครั้ง จะมีการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม ดังนี้

4.1 **สื่อสิ่งพิมพ์** ได้แก่ หนังสือ นิตยสาร และวารสาร หนังสือพิมพ์ แบบฝึกหัด บัตรคำ โดยสื่อประเภทนี้นิยมใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบการจัดแสดงหนังสือ/นิตยสาร/วารสารใหม่ เป็นต้น

4.2 **สื่อโสตทัศนวัสดุ** ได้แก่ แผนที่ และลูกโลก ของจริง ของจำลอง/หุ่นจำลอง รูปภาพ ภาพยนตร์ โดยสื่อประเภทนี้นิยมใช้กับกิจกรรมส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น กิจกรรมการแสดงทางวิทยาศาสตร์ (Science Show) เพื่อส่งเสริมให้เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมได้

เรียนรู้วิทยาศาสตร์ผ่านการทดลองอย่างง่าย ซึ่งอาจมีการใช้ของจริง ของจำลอง/หุ่นจำลอง หรือรูปภาพประกอบกิจกรรมที่จัด เป็นต้น

4.3 สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ ซีดี รอม และดีวีดี หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) เว็บไซต์ โดยสื่อประเภทนี้นิยมใช้กับกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรมการเล่านิทาน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) หรือใช้ซีดี รอม หรือดีวีดี เพื่อสร้างความสนใจของผู้เข้าร่วมกิจกรรม หรือกิจกรรมส่งเสริมเทคโนโลยี เช่น การอบรมการใช้เว็บไซต์ในสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศภายในห้องสมุด การประกวดการออกแบบเว็บไซต์ เป็นต้น

5. สถานที่ และวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม

อุทยานการเรียนรู้ยะลาดำเนินการจัดกิจกรรม ณ ห้องมินิเธียเตอร์ ลานสานฝัน ห้องเด็ก และห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ภายในอุทยานการเรียนรู้ยะลา นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดกิจกรรมนอกสถานที่ เช่น โรงเรียนต่าง ๆ ศูนย์การค้าในจังหวัดยะลา และแหล่งท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดยะลาและจังหวัดใกล้เคียง ทั้งนี้เพราะการจัดกิจกรรมนอกสถานที่จะทำให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย สนุกสนาน มีความรู้สึกเป็นอิสระ ได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และในขณะเดียวกันก็มีส่วนกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น (พิมพ์สุดา เขียมสกุล 2549: 58) โดยจะจัดกิจกรรมเป็นประจำทุกวันเสาร์ และวันอาทิตย์ หรือวันหยุดนักขัตฤกษ์ โดยระยะเวลาในการจัดกิจกรรมขึ้นอยู่กับลักษณะของกิจกรรมนั้น ๆ นอกจากนี้ยังได้กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก และยืดหยุ่นตามความต้องการ โดยความสนใจของเด็กในช่วงอายุ 9-14 ปีจะมีช่วงความสนใจในระยะเวลาสั้น หรือประมาณ 15-30 นาที (ดวงพร พวงเพชร 2541: 23) อุทยานการเรียนรู้ยะลาจึงจัดกิจกรรมที่เน้นการให้สาระความรู้ควบคู่กับความสนุกสนาน เพื่อไม่ให้เด็กรู้สึกเบื่อ และมีความสนใจมากขึ้นโดยเริ่มกิจกรรมจากการทำความรู้จักกัน กิจกรรมสนทนา การร้องเพลง เพื่อละลายพฤติกรรมเด็ก ก่อนจะนำเข้าสู่เนื้อหาสาระของแต่ละกิจกรรม (วัชรวิ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555)

6. การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม

การสื่อสารกับกลุ่มผู้ใช้บริการ เป็นเครื่องมือสำคัญต่อการรับรู้ และความเข้าใจในการดำเนินงานของอุทยานการเรียนรู้ยะลา รวมทั้งยังเป็นผลต่อการเพิ่มปริมาณและสร้าง

ความพึงพอใจของผู้มาใช้บริการ โดยแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา ก่อเกิด มิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 22)

6.1 การสื่อสารภายนอกอุทยานการเรียนรู้ยะลา เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับ กิจกรรมที่จะจัดขึ้น และเป็นการเชิญชวนให้มาเข้าร่วมกิจกรรม และเข้ามารับบริการภายใน อุทยานการเรียนรู้ยะลา ซึ่งมีการประชาสัมพันธ์ในภาพกว้างผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และวิทยุ โดยเชิญโรงเรียนเข้ามาใช้บริการ และการจัดกิจกรรม “Library Tour” เพื่อแนะนำ การให้บริการต่าง ๆ ภายในอุทยานการเรียนรู้ยะลา นอกจากนี้ยังได้เผยแพร่ข่าวสารการจัด กิจกรรมโดยผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ภายในพื้นที่จังหวัดยะลา ได้แก่ การส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ ติตป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ หรือตามแยกไฟแดงต่าง ๆ ในเขตเทศบาลนครยะลา แจกโบปปลิวและแผ่นพับที่ออกแบบให้ดู ทันสมัย และมีสีสันน่าสนใจวางไว้ที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา แจกตามโรงเรียน ศูนย์การค้า แหล่ง ท่องเที่ยว ห้องสมุดประชาชน ร้านอาหาร วัด มัสยิด และโรงพยาบาล (วัชรวิ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2553)

6.2 การสื่อสารภายในอุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยประชาสัมพันธ์กิจกรรมทั้ง ที่กำลังจะเกิดขึ้น และที่ได้จัดไปแล้วผ่านทางสื่อแผ่นพับปฏิทินกิจกรรมที่จะจัดขึ้นในแต่ละเดือน บอร์ดประชาสัมพันธ์กิจกรรมภายในห้องสมุด บอร์ดนิทรรศการบริเวณลานสานฝัน บอร์ด ประชาสัมพันธ์กิจกรรมภายในห้องสมุดเด็กเล็ก ป้ายประชาสัมพันธ์กิจกรรมบนโต๊ะอ่านหนังสือใน ห้องเจียบ

อุทยานการเรียนรู้ยะลา มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ที่มีศักยภาพในการเข้าถึงและ ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายให้สามารถรับรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้การสื่อสารประชาสัมพันธ์ หลากหลายรูปแบบ เช่น สื่อวิทยุ สื่อแผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์ โดยสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นที่ชินหู และชินตาสำหรับชาวยะลา ทั้งนี้การสื่อสารประชาสัมพันธ์ของอุทยานการเรียนรู้ ยะลา นอกจากทำเพื่อสร้างการรับรู้ต่อบริการต่าง ๆ และกิจกรรมที่จัดขึ้นแล้ว ยังช่วยสร้าง ความเข้าใจกับพ่อแม่ ผู้ปกครองเพื่อให้เกิดความไว้วางใจและเห็นถึงประโยชน์ที่ลูกหลานจะได้รับ จากการใช้อุทยานการเรียนรู้ยะลาอีกด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กมีจำนวนน้อย ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยเกี่ยวกับการอ่าน สภาพการอ่าน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และบางเรื่องเป็นการศึกษาเฉพาะกรณี

งานวิจัยในประเทศ

พาณี พิทักษา (2531) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ด้านการใช้เวลาว่าง นักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่องการอ่านหนังสือมากกว่าฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ ในระดับปานกลาง ด้านลักษณะการอ่าน นักเรียนมีพฤติกรรมในเรื่องการอ่านหนังสือได้ครั้งละนาน ๆ โดยไม่รู้สึกละเมื่อย ในระดับปานกลาง ด้านรสนิยมในการอ่าน นักเรียนใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือการ์ตูน เรื่องตลกขบขัน เรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ สารคดี หนังสือพิมพ์ ในระดับปานกลาง ด้านเจตคติต่อการอ่าน นักเรียนมีความเชื่อว่า การอ่านหนังสือทำให้คนฉลาดและรอบรู้ และเชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากจะพบความสำเร็จในการเรียนได้ดีกว่าคนที่ไม่อ่านหนังสือ ในระดับมาก

นิตยา แพงสวัสดิ์ (2538) ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่าน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ กิจกรรมจัดปายนิเทศ กิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่ กิจกรรมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ กิจกรรมเล่นนิทาน

กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และเพื่อศึกษาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ในโรงเรียนของครูประถมศึกษา ครูมัธยมศึกษา และครูบรรณารักษ์ โดยการสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างใน 4 ภาค ๆ ละ 2 จังหวัด และกรุงเทพมหานคร รวม 116 โรงเรียน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นักเรียนประถมศึกษา ส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือถึงร้อยละ 97 โดยให้เหตุผลในการอ่าน เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลิน และชอบอ่าน การใช้เวลาอ่านหนังสือของนักเรียนประถมศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่ นักเรียนใช้เวลาอ่านหนังสือ 30 นาที - 1 ชั่วโมง สำหรับหนังสือที่นักเรียนประถมศึกษาชอบอ่าน และอ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือการ์ตูน นิทาน และหนังสือประเภทศิลปะ กีฬา ดนตรี อุปสรรคในการอ่านหนังสือของนักเรียนประถมศึกษา ได้แก่ นักเรียนต้องทำงานบ้าน มีการบ้านมาก และหาหนังสือที่ดูใจอ่านไม่ได้ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา คือ ห้องสมุดเปิดในเวลาจำกัด และไม่มีหนังสือที่ต้องการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม และนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประถมศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การเล่านิทาน และการแนะนำหนังสือ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูประถมศึกษาจัดขึ้นและนักเรียนมีความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องในหนังสือ ตามลำดับ ส่วนสภาพการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือมากถึงร้อยละ 94.99 โดยให้เหตุผลในการอ่าน เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ นักเรียนได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ และชอบอ่าน สำหรับหนังสือที่นักเรียนมัธยมศึกษาชอบมากที่สุด คือ หนังสือการ์ตูน นิทาน หนังสือพิมพ์ และหนังสือเรียน แต่หนังสือที่นักเรียนมัธยมศึกษาชอบอ่านในชีวิตประจำวัน คือ หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ และหนังสือการ์ตูน นิทาน อุปสรรคในการอ่านหนังสือของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ นักเรียนมีการบ้านมาก ต้องช่วยทำงานบ้าน และอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา คือ ห้องสมุดไม่มีหนังสือที่ต้องการ และห้องสมุดเปิดในเวลาจำกัด การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่น่าสนใจ และช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนมัธยมศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ และการจัดนิทรรศการหนังสือ และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูมัธยมศึกษาจัดขึ้นและมีนักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ

ไพจิตร สายจันทร์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีวัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการอ่าน ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่าน ความต้องการและปัญหาในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิษฐ์ จังหวัดอุดรดิษฐ์ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า หนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่อ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือเรียน โดยใช้เวลาอ่านวันละประมาณ 30 นาที – 1 ชั่วโมง และนักเรียนใช้เวลาในการอ่านหนังสืออื่น ๆ น้อยกว่า 30 นาที ด้านความต้องการ ประเภทหนังสือที่นักเรียนต้องการอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือการ์ตูน ส่วนเนื้อหาของหนังสือที่นักเรียนต้องการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ด้านศิลปะ กีฬาและการละเล่นต่าง ๆ และปัญหาจากการอ่านหนังสือที่นักเรียนพบมากที่สุด คือ ไม่มีสิ่งที่ต้องการอ่าน

สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ได้ศึกษาเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร กลุ่มเป้าหมายในการศึกษา คือ เยาวชนไทย ทั้งหญิงและชาย อายุระหว่าง 12 – 14 ปี จำนวน 420 คน จากสถานศึกษา 4 แห่ง ซึ่งได้รับรางวัลดีเด่นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ สาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน และสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้เนื่องในปีส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ได้แก่ โรงเรียนไพฑูริย์ศึกษา (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน ระดับประถมศึกษา) และโรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศัย(กระจ่าง สิงหเสนี) (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้ ระดับประถมศึกษา) โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่าน ระดับมัธยมศึกษา) และโรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) (รางวัลดีเด่นสาขากิจกรรมส่งเสริมยอดนักอ่านสู่การเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษา) และห้องสมุดประชาชน 3 แห่งที่มีการที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสม่ำเสมอ ได้แก่ ห้องสมุดประชาชนภาษีเจริญ สังกัดกรุงเทพมหานคร และห้องสมุดศูนย์การส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และอุทยานการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ และวิธีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น เพื่อศึกษาสภาพการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านความน่าสนใจของกิจกรรม ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมของเยาวชน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น

ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือเพื่อการเรียนในแต่ละวัน 30 นาที และใช้เวลาในการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองในแต่ละ

วัน มากกว่า 1 ชั่วโมง เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบอ่านการ์ตูน และนวนิยาย ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการ คือ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ รองลงมา คือ ช่วงปิดภาคการศึกษา สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการ คือ โรงเรียน รองลงมา คือ ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง สำหรับวิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นต้องการ คือ เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน รองลงมา คือ เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านอินเทอร์เน็ต และเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโทรทัศน์ ตามลำดับ เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามลำดับดังนี้ ได้ความรู้ รองลงมา คือ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ส่วนความคิดเห็นของเยาวชนก่อนวัยรุ่นในด้านความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ตามลำดับ และเมื่อแบ่งตามลักษณะกิจกรรม พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมการบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร/วรรณคดี กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นิทรรศการ/การจัดแสดงหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฉายภาพยนตร์ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเชิงแข่งขัน/ประกวดที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การแข่งขันวาดภาพประกอบ (นิทาน/นวนิยาย) และกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการสัปดาห์การอ่าน/สัปดาห์ห้องสมุด และโครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา

ไข่มุก เหล่าสุนทร (2550) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และเพื่อ ศึกษาปัญหาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนมีความต้องการใน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านการจัดนิทรรศการ และด้านกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนว การอ่าน ในระดับมาก ส่วนด้านอื่น ๆ คือ ด้านกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ด้านกิจกรรมการแสดง และด้านกิจกรรมการประกวดแข่งขัน มีความต้องการในระดับ ปานกลาง และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประสบใน ระดับมากที่สุด คือ นักเรียนไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม รองลงมา คือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ และห้องสมุด ประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง

ชัยภพ เสรีผล (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียน นานาชาติเซนต์ สตีเฟนส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการอ่านทรัพยากรสารสนเทศใน ห้องสมุด ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และปัญหาอุปสรรคในการเข้าร่วม กิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนนานาชาติเซนต์ สตีเฟนส์ ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า วัตถุประสงค์ในการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ อ่านเพื่อความบันเทิง อ่านตามที่ครู แนะนำ อ่านเพื่อประกอบการศึกษา อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อ่านเพื่อให้มีข้อมูลใน การคุยกับเพื่อน และอ่านเพื่อติดตามข่าวสารต่าง ๆ ตามลำดับ นักเรียนใช้ทรัพยากร หมวดศิลปะ มากที่สุด สำหรับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้มี การประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมโดยครูประจำชั้น รองลงมา คือประชาสัมพันธ์โดยป้ายประกาศ ตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียน แผ่นพับ เว็บไซต์ของโรงเรียน และหน้าเสาธง ตามลำดับ และมีความต้องการกิจกรรมประเภทนิทรรศการจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ และจัดทำบรรณานุกรม ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนักเรียน ส่วนใหญ่เห็นว่า ไม่มีของรางวัล หรือของรางวัลที่ไม่คุ้มค่า รองลงมาคือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ

เรืองวิทย์ จันทลีลา (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของ โรงเรียนท่ากุ่มชูร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพ ปัญหาความต้องการ แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การดำเนินการ และ

ผลการพัฒนาการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนท่ากุ่มนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขอนแก่น เขต 5 โดยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน วิเคราะห์จากเอกสาร/งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
และสัมภาษณ์ครู กรรมการสถานศึกษา/ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง
พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของครู กรรมการสถานศึกษา/ผู้นำชุมชน
ผู้ปกครอง และนักเรียน คือ ครูยังขาดเทคนิคในการจัดกิจกรรมการพัฒนาการส่งเสริมนิสัยรัก
การอ่านกระตุ้นให้นักเรียนรักการอ่าน การจัดกิจกรรมไม่เร้าใจ และยังพบว่า ครู กรรมการ
สถานศึกษา/ผู้นำชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนิสัย
รักการอ่านที่คล้ายคลึงกัน คือ ต้องการให้จัดกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เน้นเรื่องการแข่งขันและ
การมีส่วนร่วม ให้มีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจ

งานวิจัยต่างประเทศ

จากการสำรวจงานวิจัยในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการ
อ่านของเด็ก พบว่า มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

กระทรวงวัฒนธรรม การกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเวียดนาม (2011) ได้ศึกษา
เรื่อง พัฒนาการของกิจกรรมการอ่านหนังสือเพื่อการส่งเสริมชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในประเทศ
เวียดนาม โดยได้ดำเนินการสำรวจหาข้อมูลใน 12 จังหวัด/เมืองของประเทศเวียดนามเมื่อปี 2010
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ด้านการใช้เวลาว่างในการอ่านหนังสือของนักเรียน พบว่า นักเรียน
ร้อยละ 60 ไม่อ่านหนังสือ เนื่องจากต้องช่วยทำงานบ้าน เล่นเกม ดูทีวีและ/หรือวิดีโอ กิจกรรม
ชมรม ท่องเว็บ และทำอย่างอื่นที่ชอบ ร้อยละ 59 ใช้เวลาว่างอ่านหนังสือ ร้อยละ 42 ไปเรียนพิเศษ
เพิ่มเติม และร้อยละ 30 หาความรู้ด้วยตนเอง ด้านความต้องการหนังสือของนักเรียน พบว่า
นักเรียนร้อยละ 29 ต้องการหนังสือที่มีเนื้อหาเล่าเรื่องด้วยภาพ เรื่องสายลับ ความรัก กังฟู และ
บุคคลที่มีชื่อเสียง ร้อยละ 22 ต้องการหนังสือพิเศษเกี่ยวกับวิชาที่เรียน ร้อยละ 19 ต้องการหนังสือ
วิทยาศาสตร์เบื้องต้น ร้อยละ 11 ต้องการหนังสือเกี่ยวกับเรื่องราวเก่า ๆ ร้อยละ 10 ต้องการ
หนังสือเกี่ยวกับเรื่องความรัก และร้อยละ 9 ต้องการหนังสือเกี่ยวกับนักสืบ

McNicol (2003) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนานักอ่าน และการส่งเสริมการอ่านในห้องสมุด
โรงเรียนและห้องสมุดประชาชน โดยใช้กรณีศึกษา 5 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนระดับกลาง (Middle

School) ที่เกาะ Wight 3 แห่ง และโรงเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย (Secondary School) ที่เมือง Wolverhampton ประเทศอังกฤษ 2 แห่ง กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนอายุระหว่าง 9-13 ปี ทั้งหมด 104 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียนอ่านหนังสือหลายประเภท ได้แก่ หนังสือแนวผจญภัย ลึกลับ แฟนตาซี ชิวประวัติ และแนวตลก นักเรียนส่วนมากชอบอ่านการ์ตูน นิยายสาร และหนังสือพิมพ์ เรื่องราวชีวิตจริง เรื่องราวของผู้มีชื่อเสียง กีฬา ดนตรีและรถยนต์ กิจกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัด คือ การพบปะนักเขียนที่ชื่นชอบ กิจกรรมที่ชอบ คือ การแข่งขันวาดภาพ ระบายสี การค้นหาคำศัพท์ การออกแบบหน้าปกหนังสือ การประกวดแต่งกลอน

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. ความสนใจในการอ่าน

ผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือถึงร้อยละ 97 ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือ ร้อยละ 94.99 และผลการวิจัยของ สุพรรณีย์ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล (2549) พบว่า กิจกรรมต่าง ๆ ที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง คือ อ่านหนังสือ ร้อยละ 70.71

2. อุปสรรคในการอ่าน

ผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า อุปสรรคในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา ได้แก่ นักเรียนต้องทำงานบ้าน มีการบ้านมาก และหาหนังสือที่ถูกใจอ่านไม่ได้ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การอ่านของนักเรียนประถมศึกษา คือ ห้องสมุดเปิดในเวลาจำกัด และไม่มีหนังสือที่ต้องการ ส่วนอุปสรรคในการอ่านหนังสือของนักเรียนมัธยมศึกษา ได้แก่ นักเรียนมีการบ้านมาก ต้องช่วยทำงานบ้าน และอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ นอกจากนี้พบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษา คือ ห้องสมุดไม่มีหนังสือที่ต้องการ และห้องสมุดเปิดในเวลาจำกัด เช่นเดียวกับผลการวิจัยของกระทรวงวัฒนธรรม การกีฬาและ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2010) ที่พบว่า นักเรียนร้อยละ 60 ไม่อ่านหนังสือ เนื่องจากต้องช่วยทำงานบ้าน เล่นเกม ดูทีวีและ/หรือวิดีโอ กิจกรรมชมรม ท่องเว็บ และทำอย่างอื่นที่ชอบ

ส่วนผลการวิจัยของ ไพจิตร สายจันทร์ (2548) พบว่า ปัญหาจากการอ่านหนังสือที่นักเรียนพบมากที่สุด คือ ไม่มีสิ่งที่ต้องการอ่าน

3. เวลาที่ใช้ในการอ่าน

ผลการวิจัยของ ไพจิตร สายจันทร์ (2548) พบว่า นักเรียนใช้เวลาในการอ่านหนังสือเรียนวันละประมาณ 30 นาที - 1 ชั่วโมง และนักเรียนใช้เวลาในการอ่านหนังสืออื่น ๆ วันละน้อยกว่า 30 นาที ในขณะที่ผลการวิจัยของ สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือเพื่อการเรียนวันละ 30 นาที และใช้เวลาในการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองวันละ มากกว่า 1 ชั่วโมง ส่วนผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาอ่านหนังสือวันละ 30 นาที - 1 ชั่วโมง

4. เหตุผลในการอ่าน

ผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่อ่าน เพราะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลิน และชอบอ่าน ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อ่าน เพราะได้รับความสนุกสนานและเพลิดเพลิน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ และชอบอ่าน สำหรับผลการวิจัยของ พาณี พิทักษ์ (2531) พบว่า นักเรียนมีความเชื่อว่าการอ่านหนังสือทำให้คนฉลาดและรอบรู้ และเชื่อว่าคนที่อ่านหนังสือมากจะพบความสำเร็จในการเรียนได้ดีกว่าคนที่ไม่อ่านหนังสือ อยู่ในระดับมาก ส่วนผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ อ่านเพื่อความบันเทิง อ่านตามที่ครูแนะนำ อ่านเพื่อประกอบการศึกษา อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ อ่านเพื่อมีข้อมูลในการคุยกับเพื่อน และอ่านเพื่อติดตามข่าวสารต่าง ๆ ตามลำดับ

5. ประเภทหนังสือที่อ่าน

ผลการวิจัยของ พาณี พิทักษ์ (2531) พบว่า นักเรียนให้เวลาพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือการ์ตูน เรื่องตลกขบขัน เรื่องสั้น นวนิยาย กวีนิพนธ์ สารคดี หนังสือพิมพ์ ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า หนังสือที่นักเรียน

ประถมศึกษาชอบอ่านและอ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือเรียน หนังสือการ์ตูน นิทาน สำหรับหนังสือที่นักเรียนมัธยมศึกษาชอบมากที่สุด คือ หนังสือการ์ตูน นิทาน หนังสือพิมพ์ และหนังสือเรียน แต่หนังสือที่นักเรียนมัธยมศึกษาชอบอ่านในชีวิตประจำวัน คือ หนังสือเรียน หนังสือพิมพ์ และหนังสือการ์ตูน นิทาน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของไพจิตต์ สายจันทร์ (2548) ที่พบว่า หนังสือที่นักเรียนส่วนใหญ่อ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือเรียน ประเภทหนังสือที่นักเรียนต้องการอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือการ์ตูน และเนื้อหาของหนังสือที่นักเรียนต้องการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ด้านศิลปะ กีฬาและการละเล่นต่าง ๆ และผลการวิจัยของสุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบอ่านการ์ตูนมากที่สุด ส่วนผลการวิจัยของ McNicol (2003) ก็พบว่า นักเรียนส่วนมากชอบอ่านการ์ตูน นิตยสาร และหนังสือพิมพ์ เรื่องราวชีวิตจริง เรื่องราวของผู้มีชื่อเสียง กีฬา ดนตรีและรถยนต์ สำหรับผลการวิจัยของ กระทรวงวัฒนธรรม การกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า นักเรียนส่วนมากต้องการอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาเล่าเรื่องด้วยภาพ เรื่องสายลับ ความรัก กังฟู และบุคคลที่มีชื่อเสียง

6. ลักษณะกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของ นิตยา แพงสวัสดิ์ (2538) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ กิจกรรมจัดป้ายนิเทศ กิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่ กิจกรรมแข่งขันเกี่ยวกับหนังสือ กิจกรรมเล่านิทาน ส่วนผลการวิจัยของ กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2544) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูประถมศึกษาจัดขึ้นและมีนักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องในหนังสือ ตามลำดับ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ครูมัธยมศึกษาจัดขึ้นและมีนักเรียนให้ความสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมมากที่สุด คือ การแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ และผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีความน่าสนใจและความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ตามลำดับ

7. เวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า ช่วงเวลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการ คือ ช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ รองลงมา คือ ช่วงปิดภาคการศึกษา

8. สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการ คือ โรงเรียน รองลงมา คือ ห้องสมุดโรงเรียนของตนเอง

9. วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการ คือ เผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านผ่านโรงเรียน สำหรับผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมโดยครูประจำชั้น รองลงมา คือ ประชาสัมพันธ์โดยป้ายประกาศตามจุดต่าง ๆ ของโรงเรียน แผ่นพับ เว็บไซต์ของโรงเรียน และหน้าเสาชิง ตามลำดับ

10. ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของ เรืองวิทย์ จันทลือชา (2550) พบว่า ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนท่ากุ่มชุกร มีความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ เน้นเรื่องการแข่งขัน และการมีส่วนร่วม ให้มีรางวัลเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ผลการวิจัยของ กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ (2544) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประถมศึกษาดำเนินการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การเล่านิทาน และการแนะนำหนังสือ กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนมัธยมศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ และการจัดนิทรรศการหนังสือ ส่วนผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) พบว่า นักเรียนมีความต้องการกิจกรรมประเภทนิทรรศการมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ และจัดทำบรรณานุกรม เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ไข่มุก เหล่าสุนทร (2550) พบว่า นักเรียนมีความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้านการจัดนิทรรศการ และด้านกิจกรรมเพื่อบริการแนะนำการอ่าน ในระดับมาก ส่วนผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประถมศึกษาดำเนินการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การเล่านิทาน และการแนะนำหนังสือ สำหรับผลการวิจัยของ McNicol (2003) พบว่า กิจกรรมที่

นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้จัด คือ การพบปะนักเขียนที่ชื่นชอบ กิจกรรมที่ชอบ คือ การแข่งขันวาดภาพ ระบายสี การค้นหาคำศัพท์ การออกแบบหน้าปกหนังสือ การประกวดแต่งกลอน

11. ประโยชน์ของกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ ได้ความรู้ ร่องลงมา คือ ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้ความสนุกสนาน ผ่อนคลาย ตามลำดับ

12. ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า นักเรียนประถมศึกษาเห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม และนักเรียนไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาเห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่น่าสนใจ และช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ ไช้มุก เหล่าสุนทร (2550) ที่พบว่า ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประสบในระดับมากที่สุด คือ นักเรียนไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม ร่องลงมา คือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ และห้องสมุดประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ในขณะที่ผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ไม่มีของรางวัล หรือของรางวัลที่ให้ไม่จูงใจ ร่องลงมาคือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จากสื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ งานวิจัย วิทยานิพนธ์ บทความวารสาร และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการสืบค้นจากฐานข้อมูลออนไลน์ และแหล่งข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา โดยเลือกศึกษาเด็กที่มีอายุ 9-14 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่

อายุ 9-11 ปี และ 12-14 ปี จำนวน 722 คน เนื่องจากช่วงอายุนี้เป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยศึกษา และมีความสามารถในการอ่านด้วยตนเอง (รติ ยะสารี, สัมภาษณ์) ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Yamane (1973) ที่ค่าความเชื่อมั่น 95% มีความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 257 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สภาพการอ่าน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา ลักษณะของคำถามแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว และให้เลือกตอบหลายคำตอบ และคำถามแบบปลายเปิดที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถบรรยายละเอียดเพิ่มเติมได้ตามความต้องการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เพศ ได้แก่ เพศหญิง และเพศชาย ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว

2. อายุ แบ่งเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 9 - 11 ปี และอายุ 12 - 14 ปี ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว

3. สภาพการอ่าน ประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ ได้แก่

3.1 ความชอบ/ไม่ชอบอ่านหนังสือ ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว และเหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายเปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถบรรยายละเอียดเพิ่มเติมได้

3.2 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือของเด็กที่ชอบอ่านหนังสือ ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบายละเอียดเพิ่มเติมได้

3.3 เหตุผลในการอ่านหนังสือของเด็กที่ชอบอ่านหนังสือ ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบายละเอียดเพิ่มเติมได้

3.4 ประเภทของสื่อที่เด็กชอบอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบายละเอียดเพิ่มเติมได้

4. การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ประกอบด้วยคำถามจำนวน 3 ข้อ ได้แก่

4.1 การเข้าร่วม/ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว และเหตุผลที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบายละเอียดเพิ่มเติมได้

4.2 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบายละเอียดเพิ่มเติมได้

4.3 เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ และเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถระบายละเอียดเพิ่มเติมได้

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิก อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านลักษณะของกิจกรรม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 37 ข้อ จำแนกตามทักษะที่ใช้ในกิจกรรมเป็น 6 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง จำนวน 6 ข้อ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู จำนวน 8 ข้อ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู จำนวน 5 ข้อ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน จำนวน 3 ข้อ กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน จำนวน 9 ข้อ และกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ จำนวน 6 ข้อ

2. ด้านเนื้อหาของกิจกรรม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 10 ข้อ จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษามลายู

3. ด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 13 ข้อ จำแนกตามประเภทของสื่อ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ จำนวน 5 ข้อ สื่อโสตทัศนวัสดุ จำนวน 5 ข้อ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 3 ข้อ

4. ด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ระยะลา โรงเรียน ศูนย์การค้า และแหล่งท่องเที่ยว

5. ด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 4 ข้อ จำแนกตามวันและช่วงเวลาที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลาจัดกิจกรรม ได้แก่ วันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00) วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00) วันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00) และวันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00)

6. ด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม ประกอบด้วยคำถามจำนวน 12 ข้อ ได้แก่ ส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ ติดป้าย ประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา โรงเรียน ศูนย์การค้า แหล่งท่องเที่ยว ห้องสมุดประชาชน ร้านอาหาร วัด/มัสยิด และโรงพยาบาล

7. ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประกอบด้วยคำถามจำนวน 11 ข้อ ได้แก่ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมมีน้อย สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ สถานที่ในการจัดกิจกรรมคับแคบ สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศร้อน สถานที่ในการจัดกิจกรรมไกล วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม ไม่มีของที่ระลึกหรือของรางวัลให้ และเจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมไม่สนุก

ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า โดยกำหนดระดับความต้องการ/ปัญหาไว้ 5 ระดับ ดังนี้

- 5 มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ มากที่สุด
- 4 มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ มาก
- 3 มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ ปานกลาง
- 2 มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ น้อย
- 1 มีความต้องการ / ประสบปัญหา ในระดับ น้อยที่สุด

นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือก "ไม่มีความต้องการ" / "ไม่ประสบปัญหา" ซึ่งจะไม่นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าเฉลี่ย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม สถานที่ในการจัดกิจกรรม วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ซึ่งลักษณะของคำถามเป็นแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบกับเด็กที่มีอายุ 9-14 ปี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 9-11 ปี และ 12-14 ปี จำนวน 20 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของแบบสอบถาม การทดสอบแบบสอบถามดำเนินการระหว่างวันที่ 1-10 กันยายน 2554 โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาครบทั้งหมด 20 ชุด

จากการทดสอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้พิจารณาและดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ดังนี้

แบบสอบถาม ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

- สภาพการอ่าน ในด้านความชอบ/ไม่ชอบอ่านหนังสือ ลักษณะของคำถามเป็นประเภทปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่ชอบอ่านหนังสือจะต้องข้ามไปตอบคำถามข้อถัดไป เพื่อความชัดเจนในการตอบคำถามมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายโดยใช้ตัวอักษรหนา ว่า **ข้ามไปตอบข้อ 3.2 – 3.4** และด้านเหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ ลักษณะของคำถามเป็นประเภทปลายปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ จะต้องข้ามไปตอบคำถามข้อถัดไป เพื่อความชัดเจนในการตอบคำถามมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายโดยใช้ตัวอักษรหนาและขนาดใหญ่ ว่า **สิ้นสุดการตอบคำถาม ให้ข้ามไปตอบข้อ 4**

- การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา ในด้านการเข้าร่วม/ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นประเภทปลายปิด โดยให้เลือกตอบคำตอบเดียว ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จะต้องข้ามไปตอบคำถามข้อถัดไป เพื่อความชัดเจนในการตอบคำถามมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายโดยใช้ตัวอักษรหนา ว่า **ข้ามไปตอบข้อ 4.2 – 4.3** และด้านเหตุผลในการไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ลักษณะของคำถามเป็นประเภทปลายปิด โดยให้เลือกตอบหลายคำตอบ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จะต้องข้ามไปตอบคำถาม

ข้อถัดไป เพื่อความชัดเจนในการตอบคำถามมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายโดยใช้ตัวอักษรหนาและขนาดใหญ่ว่า **สิ้นสุดการตอบคำถามให้ข้ามไปตอบข้อ 5**

แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้นที่จะต้องตอบคำถาม เพื่อความชัดเจนในการตอบคำถามมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้เพิ่มคำอธิบายโดยใช้ตัวอักษรหนาและขนาดใหญ่ ว่า **เฉพาะผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม** สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่ต้องตอบคำถามข้อนี้

หลังจากที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (ดูภาคผนวก ข) ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ด้วยตนเอง ให้กับเด็กที่เป็นสมาชิกและมีอายุ 9-14 ปี จำนวน 257 ชุด ณ อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ในระหว่างวันที่ 18 กันยายน – 16 ตุลาคม 2554 โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 257 ชุด และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 257 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ (Statistical Package for the Social Science for Windows - SPSS) ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละส่วน มีดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สภาพการอ่านและการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดการแปลความระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความต้องการ / ประสบปัญหา มากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความต้องการ / ประสบปัญหา มาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความต้องการ / ประสบปัญหา ปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความต้องการ / ประสบปัญหา น้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความต้องการ / ประสบปัญหา น้อยที่สุด

หากคำตอบเป็น "ไม่มีความต้องการ / ไม่ประสบปัญหา" จะไม่นำมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าเฉลี่ย

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	หมายถึง	จำนวนเด็ก
f	หมายถึง	จำนวนผู้ตอบแต่ละคำถาม
\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	หมายถึง	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม สถานที่ในการจัดกิจกรรม วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยการจัดกลุ่มคำตอบเป็นด้านต่าง ๆ และเรียงลำดับความถี่ของคำตอบในแต่ละด้าน

เมื่อได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณหาค่าทางสถิติ และสรุปข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง และการบรรยายประกอบตาราง ดังรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 และสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะในบทที่ 5

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเรื่องความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะ โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะ ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ สภาพการอ่าน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (ตารางที่ 1-20)

ตอนที่ 2 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะ ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน (ตารางที่ 21-46)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ อายุ สภาพการอ่าน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.1 เพศ

เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะตอบแบบสอบถามทั้งหมด 257 คน เป็นเพศชาย จำนวน 116 คน (ร้อยละ 45.14) และเพศหญิง จำนวน 141 คน (ร้อยละ 54.86) (ตาราง 1)

ตารางที่ 1 เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (N=257)	ร้อยละ
ชาย	116	45.14
หญิง	141	54.86

1.2 อายุ

เมื่อจำแนกเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ตามอายุ พบว่า เด็กจำนวน 130 คน (ร้อยละ 50.58) อายุ 9-11 ปี และเด็กจำนวน 127 คน (ร้อยละ 49.42) อายุ 12-14 ปี (ตาราง 2)

ตารางที่ 2 เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (N=257)	ร้อยละ
9-11 ปี	130	50.58
12-14 ปี	127	49.42

1.3 สภาพการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

สภาพการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ศึกษาในด้านความชอบอ่านหนังสือ เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือของเด็กที่ชอบอ่านหนังสือ เหตุผลในการอ่านหนังสือของเด็กที่ชอบอ่านหนังสือ และสื่อการอ่านที่เด็กชอบอ่าน

1.3.1 ความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา

เมื่อพิจารณาความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา พบว่า เด็กส่วนใหญ่จำนวน 227 คน (ร้อยละ 88.33) ชอบอ่านหนังสือ และเด็กจำนวน 30 คน (ร้อยละ 11.67) ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ตาราง 3)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชายส่วนใหญ่ จำนวน 99 คน (ร้อยละ 85.34) ชอบอ่านหนังสือ ส่วนจำนวน 17 คน (ร้อยละ 14.66) ไม่ชอบอ่านหนังสือ

เด็กเพศหญิงส่วนใหญ่ จำนวน 128 คน (ร้อยละ 90.78) ชอบอ่านหนังสือ ส่วนจำนวน 13 คน (ร้อยละ 9.22) ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ตาราง 3)

ตารางที่ 3 ความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามเพศ

สภาพการอ่าน	เพศ					
	ชาย (N=116)		หญิง (N=141)		รวม (N=257)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบอ่านหนังสือ	99	85.34	128	90.78	227	88.33
ไม่ชอบอ่านหนังสือ	17	14.66	13	9.22	30	11.67

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี ส่วนใหญ่ จำนวน 109 คน (ร้อยละ 83.85) ชอบอ่านหนังสือ ส่วนจำนวน 21 คน (ร้อยละ 16.15) ไม่ชอบอ่านหนังสือ

เด็กอายุ 12-14 ปี ส่วนใหญ่ จำนวน 118 คน (ร้อยละ 92.91) ชอบอ่านหนังสือ ส่วนจำนวน 9 คน (ร้อยละ 7.09) ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ตาราง 4)

ตารางที่ 4 ความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ

สภาพการอ่าน	อายุ			
	9-11 ปี (N=130)		12-14 ปี (N=127)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบอ่านหนังสือ	109	83.85	118	92.91
ไม่ชอบอ่านหนังสือ	21	16.15	9	7.09

1.3.2 เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาเหตุผลของเด็กจำนวน 30 คน ที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 17 คน เท่ากัน (ร้อยละ 56.67) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง และชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า รองลงมา จำนวน 7 คน (ร้อยละ 23.33) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะอ่านหนังสือไม่เก่ง ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 6.67) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีหนังสืออ่าน

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 9 คน (ร้อยละ 52.94) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง รองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 8 คน (ร้อยละ 47.06) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 11.76) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีหนังสืออ่าน

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 9 คน (ร้อยละ 69.23) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า รองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 8 คน (ร้อยละ 61.54) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 7.69) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการอ่าน (ตาราง 5)

ตารางที่ 5 เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ จำแนกตามเพศ

สภาพการอ่าน	เพศ					
	ชาย (N=17)		หญิง (N=13)		รวม (N=30)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาว่าง	9	52.94	8	61.54	17	56.67
พ่อแม่ไม่ยอมให้อ่าน	-	-	-	-	-	-
ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการอ่าน	3	17.65	1	7.69	4	13.33
สายตาไม่ดี	-	-	-	-	-	-
อ่านหนังสือไม่เก่ง	5	29.41	2	15.38	7	23.33
ชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า	8	47.06	9	69.23	17	56.67
ไม่มีหนังสืออ่าน	2	11.76	-	-	2	6.67

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 13 คน เท่ากัน (ร้อยละ 61.90) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง และชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า รองลงมา จำนวน 6 คน (ร้อยละ 28.57) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะอ่านหนังสือไม่เก่ง ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 9.52) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีหนังสืออ่าน

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 4 คน เท่ากัน (ร้อยละ 44.44) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง และชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า และจำนวน 1 คน เท่ากัน (ร้อยละ 11.11) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการอ่าน และอ่านหนังสือไม่เก่ง (ตาราง 6)

ตารางที่ 6 เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ จำแนกตามอายุ

สภาพการอ่าน	อายุ			
	9-11 ปี (N=21)		12-14 ปี (N=9)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาว่าง	13	61.90	4	44.44
พ่อแม่ไม่ยอมให้อ่าน	-	-	-	-
ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการอ่าน	3	14.29	1	11.11
สายตาไม่ดี	-	-	-	-
อ่านหนังสือไม่เก่ง	6	28.57	1	11.11
ชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์ มากกว่า	13	61.90	4	44.44
ไม่มีหนังสืออ่าน	2	9.52	-	-

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.3.3 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือของเด็กจำนวน 227 คน ที่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 74 คน (ร้อยละ 32.60) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน รองลงมา จำนวน 57 คน (ร้อยละ 25.11) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 21 คน (ร้อยละ 9.25) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 46-60 นาที ต่อวัน สำหรับเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.88) ระบุไว้ คือ ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 4 ชั่วโมงต่อวัน (1 คน) และใช้เวลาในการอ่านหนังสือทั้งวัน (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 32 คน (ร้อยละ 32.33) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน รองลงมา จำนวน 24 คน (ร้อยละ 24.24) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 8.08) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 46-60 นาที

ต่อวัน สำหรับเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.01) ระบุไว้ คือ ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 4 ชั่วโมงต่อวัน

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 42 คน (ร้อยละ 32.81) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน รองลงมา จำนวน 33 คน (ร้อยละ 25.78) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 10.16) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 46-60 นาที ต่อวัน สำหรับเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.78) ระบุไว้ คือ ใช้เวลาในการอ่านหนังสือทั้งวัน (ตาราง 7)

ตารางที่ 7 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ จำแนกตามเพศ

เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ	เพศ					
	ชาย (N=99)		หญิง (N=128)		รวม (N=227)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15 นาที ต่อวัน	15	15.15	19	14.84	34	14.98
อ่าน 15-30 นาที ต่อวัน	32	32.33	42	32.81	74	32.60
อ่าน 31-45 นาที ต่อวัน	19	19.19	20	15.63	39	17.18
อ่าน 46-60 นาที ต่อวัน	8	8.08	13	10.16	21	9.25
อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน	24	24.24	33	25.78	57	25.11
อื่น ๆ	1	1.01	1	0.78	2	0.88

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 30.28) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน รองลงมา จำนวน 29 คน (ร้อยละ 26.60) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 8.26) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 46-60 นาที ต่อวัน สำหรับเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.91) ระบุไว้ คือ ใช้เวลาในการอ่านหนังสือทั้งวัน

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 41 คน (ร้อยละ 34.75) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน รองลงมา จำนวน 28 คน (ร้อยละ 23.73) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 10.17) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 46-60 นาที ต่อวัน สำหรับเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.85) ระบุไว้ คือ ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 4 ชั่วโมงต่อวัน (ตาราง 8)

ตารางที่ 8 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ จำแนกตามอายุ

เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ	อายุ			
	9-11 ปี (N=109)		12-14 ปี (N=118)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 15 นาที ต่อวัน	16	14.68	18	15.25
อ่าน 15-30 นาที ต่อวัน	33	30.28	41	34.75
อ่าน 31-45 นาที ต่อวัน	21	19.27	18	15.25
อ่าน 46-60 นาที ต่อวัน	9	8.26	12	10.17
อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน	29	26.60	28	23.73
อื่น ๆ	1	0.91	1	0.85

1.3.4 เหตุผลในการอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการอ่านหนังสือของเด็กจำนวน 227 คน ที่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 154 คน (ร้อยละ 67.84) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน รองลงมา จำนวน 128 คน (ร้อยละ 56.39) อ่านหนังสือ เพราะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 112 คน (ร้อยละ 49.34) อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มความรู้ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 15 คน (ร้อยละ 6.61) อ่านหนังสือ เพราะอ่านตามเพื่อน สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.76) ระบุไว้ คือ อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มทักษะในการเรียนรู้ (1 คน) เป็นการทบทวนบทเรียน (1 คน) ช่วยผ่อนคลายความเครียด (1 คน) และไม่มีอะไรทำ (1 คน)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 65 คน (ร้อยละ 65.66) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน รองลงมา จำนวน 51 คน (ร้อยละ 51.51) อ่านหนังสือ เพราะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 46 คน (ร้อยละ 46.46) อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มความรู้ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 8 คน (ร้อยละ 8.08) อ่านหนังสือ เพราะอ่านตามเพื่อน

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 89 คน (ร้อยละ 69.53) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน รองลงมา จำนวน 77 คน (ร้อยละ 60.16) อ่านหนังสือ เพราะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 66 คน (ร้อยละ 51.56) อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มความรู้ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 5.47) อ่านหนังสือ เพราะอ่านตามเพื่อน สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.12) ระบุดังกล่าวแล้วข้างต้น (ตาราง 9)

ตารางที่ 9 เหตุผลในการอ่านหนังสือ จำแนกตามเพศ

เหตุผลในการอ่านหนังสือ	เพศ					
	ชาย (N=99)		หญิง (N=128)		รวม (N=227)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบภาพปกหรือภาพประกอบ ของหนังสือ	17	17.17	33	25.78	50	22.03
ช่วยให้ทำการบ้านได้	22	22.22	27	21.09	49	21.58
ครู หรือพ่อแม่ให้อ่าน	19	19.19	9	7.03	28	12.33
ได้รับความสนุกเพลิดเพลิน จากการอ่าน	65	65.66	89	69.53	154	67.84
ช่วยให้มีข้อมูลในการคุยกับ เพื่อน	19	19.19	31	24.22	50	22.03
อ่านตามเพื่อน	8	8.08	7	5.47	15	6.61
ช่วยเพิ่มความรู้	46	46.46	66	51.56	112	49.34
ช่วยให้เรียนหนังสือเก่งขึ้น	28	28.28	33	25.78	61	26.87
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	51	51.51	77	60.16	128	56.39
อื่น ๆ	-	-	4	3.12	4	1.76

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 74 คน (ร้อยละ 67.89) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน รองลงมา จำนวน 59 คน (ร้อยละ 54.13) อ่านหนังสือ เพราะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 54 คน (ร้อยละ 49.54) อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มความรู้ ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 6 คน (ร้อยละ 5.50) อ่านหนังสือ เพราะอ่านตามเพื่อน

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 80 คน (ร้อยละ 67.80) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน รองลงมา จำนวน 69 คน (ร้อยละ 58.47) อ่านหนังสือ เพราะใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 58 คน (ร้อยละ 49.15) อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มความรู้ ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 9 คน เท่ากัน (ร้อยละ 7.63) อ่านหนังสือ เพราะครู หรือพ่อแม่ให้อ่าน และอ่านตามเพื่อน สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.39) ระบุไว้ คือ อ่านหนังสือ เพราะช่วยเพิ่มทักษะในการเรียนรู้ (1 คน) เป็นการทบทวนบทเรียน (1 คน) ช่วยคลายเครียด (1 คน) และไม่มีอะไรทำ (1 คน) (ตาราง 10)

ตารางที่ 10 เหตุผลในการอ่านหนังสือ จำแนกตามอายุ

เหตุผลในการอ่านหนังสือ	อายุ			
	9-11 ปี (N=109)		12-14 ปี (N=118)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชอบภาพปกหรือภาพประกอบของหนังสือ	21	19.27	29	24.58
ช่วยให้ทำการบ้านได้	25	22.93	24	20.34
ครู หรือพ่อแม่ให้อ่าน	19	17.43	9	7.63
ได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน	74	67.89	80	67.80
ช่วยให้มีข้อมูลในการคุยกับเพื่อน	20	18.35	30	25.42
อ่านตามเพื่อน	6	5.50	9	7.63
ช่วยเพิ่มความรู้	54	49.54	58	49.15
ช่วยให้เรียนหนังสือเก่งขึ้น	36	33.03	25	21.19
ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	59	54.13	69	58.47
อื่น ๆ	-	-	4	3.39

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.3.5 สื่อการอ่าน

เมื่อพิจารณาสื่อการอ่านที่เด็กจำนวน 227 คน ชอบอ่าน พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 194 คน (ร้อยละ 85.46) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา จำนวน 87 (ร้อยละ 38.32) ชอบอ่านหนังสือเรียน และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 84 คน (ร้อยละ 37.00) ชอบอ่านนวนิยาย ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 16 คน (ร้อยละ 7.05) ชอบอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) สำหรับสื่อการอ่านอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.44) ระบุไว้ คือ ชอบอ่านหนังสือนิทาน

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 87 คน (ร้อยละ 87.87) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา จำนวน 35 คน (ร้อยละ 35.35) ชอบอ่านหนังสือเรียน และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 30 คน (ร้อยละ 30.30) ชอบอ่านหนังสือสารคดี /ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 7 คน เท่ากัน (ร้อยละ 7.07) ชอบอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) และเว็บไซต์ โดยเว็บไซต์ที่ระบุไว้ ได้แก่ www.dek-d.com (3 คน) และ www.facebook.com (4 คน)

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 107 คน (ร้อยละ 83.59) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา จำนวน 62 คน (ร้อยละ 48.44) ชอบอ่านนวนิยาย และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 52 คน (ร้อยละ 40.62) ชอบอ่านหนังสือเรียน ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 9 คน (ร้อยละ 7.03) ชอบอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) สำหรับสื่อการอ่านอื่น ๆ มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.01) ระบุดังกล่าวแล้วข้างต้น (ตาราง 11)

ตารางที่ 11 สื่อการอ่าน จำแนกตามเพศ

สื่อการอ่าน	เพศ					
	ชาย (N=99)		หญิง (N=128)		รวม (N=227)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นวนิยาย	22	22.22	62	48.44	84	37.00
หนังสือแปล	9	9.09	12	9.37	21	9.25
เรื่องสั้น	29	29.29	42	32.81	71	31.28
การ์ตูน	87	87.87	107	83.59	194	85.46
หนังสือพิมพ์	12	12.12	11	8.59	23	10.13
วารสารและนิตยสาร	9	9.09	26	20.31	35	15.42
หนังสือเรียน	35	35.35	52	40.62	87	38.32
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	7	7.07	9	7.03	16	7.05
หนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ)	30	30.30	46	35.93	76	33.48
เว็บไซต์	7	7.07	13	10.16	20	8.81
อื่น ๆ	-	-	1	1.01	1	0.44

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 100 คน (ร้อยละ 91.74) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา จำนวน 47 คน (ร้อยละ 43.12) ชอบอ่านหนังสือเรียน และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 36 คน (ร้อยละ 33.03) ชอบอ่านหนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 4.59) ชอบอ่านหนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) สำหรับสื่อการอ่านอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.92) ระบุไว้ คือ ชอบอ่านหนังสือนิทาน

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 94 คน (ร้อยละ 79.66) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา จำนวน 58 คน (ร้อยละ 49.15) ชอบอ่านนวนิยาย และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 43 คน (ร้อยละ 36.44) ชอบอ่านเรื่องสั้น ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 11 คน เท่ากัน (ร้อยละ 9.32) ชอบอ่านหนังสือหนังสือพิมพ์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) และเว็บไซต์ โดยเว็บไซต์ที่ระบุไว้ ได้แก่ www.dek-d.com (5 คน) www.facebook.com (6 คน) (ตาราง 12)

ตารางที่ 12 สื่อการอ่าน จำแนกตามอายุ

สื่อการอ่าน	อายุ			
	9-11 ปี (N=109)		12-14 ปี (N=118)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นวนิยาย	26	23.85	58	49.15
หนังสือแปล	9	8.26	12	10.17
เรื่องสั้น	28	25.69	43	36.44
การ์ตูน	100	91.74	94	79.66
หนังสือพิมพ์	12	11.01	11	9.32
วารสารและนิตยสาร	8	7.34	27	22.88
หนังสือเรียน	47	43.12	40	33.90
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	5	4.59	11	9.32
หนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ)	36	33.03	40	33.90
เว็บไซต์	9	8.26	11	9.32
อื่น ๆ	1	0.92	-	-

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.4 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ศึกษาในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.4.1 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของที่เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

เมื่อพิจารณาการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา โดยรวม พบว่า เด็กจำนวน 150 คน (ร้อยละ 58.37) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา และเด็กจำนวน 107 คน (ร้อยละ 41.63) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย ส่วนใหญ่จำนวน 64 คน (ร้อยละ 55.17) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ส่วนจำนวน 52 คน (ร้อยละ 44.83) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา

เด็กเพศหญิง ส่วนใหญ่จำนวน 86 คน (ร้อยละ 60.99) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ส่วนจำนวน 55 คน (ร้อยละ 39.00) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (ตาราง 13)

ตารางที่ 13 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ

สภาพการอ่าน	เพศ					
	ชาย (N=116)		หญิง (N=141)		รวม (N=257)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยเข้าร่วมกิจกรรม	64	55.17	86	61.00	150	58.37
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม	52	44.83	55	39.00	107	41.63

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี ส่วนใหญ่จำนวน 74 คน (ร้อยละ 56.92) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา ส่วนจำนวน 56 คน (ร้อยละ 43.08) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา

เด็กอายุ 12-14 ปี ส่วนใหญ่จำนวน 76 คน (ร้อยละ 59.84) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา ส่วนจำนวน 51 คน (ร้อยละ 40.16) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา (ตาราง 14)

ตารางที่ 14 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา จำแนกตามอายุ

สภาพการอ่าน	อายุ			
	9-11 ปี (N=130)		12-14 ปี (N=127)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เคยเข้าร่วมกิจกรรม	74	56.92	76	59.84
ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม	56	43.08	51	40.16

1.4.2 เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เมื่อพิจารณาเหตุผลของเด็กจำนวน 107 คน ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 66 คน (ร้อยละ 61.68) ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม รองลงมา จำนวน 56 คน (ร้อยละ 52.34) ไม่มีเวลาว่าง ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 2 คน (ร้อยละ 1.87) ไม่ชอบสถานที่จัดกิจกรรม สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 4 คน (ร้อยละ 3.74) ระบุไว้ คือ เรียนอยู่ที่ต่างจังหวัด

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 31 คน (ร้อยละ 59.62) ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่มีเวลาว่าง รองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 30 คน (ร้อยละ 57.69) เพราะไม่ทราบ

ว่ามีกิจกรรม ส่วนเด็กจำนวนน้อยที่สุด 4 คน (ร้อยละ 7.69) เพราะไม่สนใจกิจกรรมที่จัด และเด็กจำนวน 3 คน (ร้อยละ 5.77) ระบุเหตุผลอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 65.45) ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม รองลงมา จำนวน 25 คน (ร้อยละ 45.45) เพราะไม่มีเวลาว่าง ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 1 คน (ร้อยละ 1.82) เพราะไม่สนใจกิจกรรมที่จัด และเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.82) ระบุเหตุผลอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น (ตาราง 15)

ตารางที่ 15 เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามเพศ

เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรม	เพศ					
	ชาย (N=52)		หญิง (N=55)		รวม (N=107)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาว่าง	31	59.62	25	45.45	56	52.34
พ่อ แม่ไม่พามาเข้าร่วมกิจกรรม	8	15.38	7	12.73	15	14.02
ไม่ชอบสถานที่จัดกิจกรรม	-	-	2	3.64	2	1.87
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม	30	57.69	36	65.45	66	61.68
ไม่สนใจกิจกรรมที่จัด	4	7.69	1	1.82	5	4.67
ชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า	9	17.31	8	14.55	17	15.89
อื่น ๆ	3	5.77	1	1.82	4	3.74

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 64.29) ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่ทราบว่ามามีกิจกรรม รองลงมา จำนวน 30 คน (ร้อยละ 53.57) เพราะไม่มีเวลาว่าง ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 1 คน เท่ากัน (ร้อยละ 1.79) เพราะไม่ชอบสถานที่จัดกิจกรรม และระบุเหตุผล อื่น ๆ คือ เพราะเรียนอยู่ที่ต่างจังหวัด

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 30 คน (ร้อยละ 58.82) ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่ทราบว่ามามีกิจกรรม รองลงมา จำนวน 26 คน (ร้อยละ 50.98) เพราะไม่มีเวลาว่าง ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 1 คน เท่ากัน (ร้อยละ 1.96) เพราะไม่ชอบสถานที่จัดกิจกรรม และไม่สนใจกิจกรรมที่จัด สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 3 คน (ร้อยละ 5.88) ระบุไว้ คือ เพราะเรียนอยู่ที่ต่างจังหวัด (ตาราง 16)

ตารางที่ 16 เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน จำแนกตามอายุ

เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรม	อายุ			
	9-11 ปี (N=56)		12-14 ปี (N=51)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเวลาว่าง	30	53.57	26	50.98
พ่อแม่ไม่พามาเข้าร่วมกิจกรรม	12	21.43	3	5.88
ไม่ชอบสถานที่จัดกิจกรรม	1	1.79	1	1.96
ไม่ทราบว่ามามีกิจกรรม	36	64.29	30	58.82
ไม่สนใจกิจกรรมที่จัด	4	7.14	1	1.96
ชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกม	11	19.64	6	11.76
คอมพิวเตอร์มากกว่า				
อื่น ๆ	1	1.79	3	5.88

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

1.4.3 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้

ยะลา

เมื่อพิจารณาความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กจำนวน 150 คน ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 36.67) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) รองลงมา จำนวน 52 คน (ร้อยละ 34.67) นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 17 คน (ร้อยละ 11.33) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) สำหรับความถี่อื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.66) ระบุไว้ คือ เข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่จัดในวันศุกร์

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 43.76) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) รองลงมา จำนวน 16 คน (ร้อยละ 25.00) นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 10 คน เท่ากัน (ร้อยละ 15.62) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) และบ่อย ๆ (2 สัปดาห์/ครั้ง)

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 41.86) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) รองลงมา จำนวน 27 คน (ร้อยละ 31.40) เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 7 คน (ร้อยละ 8.14) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) สำหรับเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) ระบุความถี่อื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น (ตาราง 17)

ตารางที่ 17 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ

ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม	เพศ					
	ชาย (N=64)		หญิง (N=86)		รวม (N=150)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ (ทุกสัปดาห์)	10	15.62	7	8.14	17	11.33
บ่อย ๆ (2 สัปดาห์/ครั้ง)	10	15.62	15	17.44	25	16.67
เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง)	28	43.76	27	31.40	55	36.67
นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง)	16	25.00	36	41.86	52	34.67
อื่น ๆ	-	-	1	1.16	1	0.66

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 37.84) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) รองลงมา จำนวน 19 คน (ร้อยละ 25.67) นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 12 คน (ร้อยละ 16.22) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) สำหรับความถี่อื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.35) ระบุไว้คือ เข้าร่วมเฉพาะกิจกรรมที่จัดในวันศุกร์

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 43.42) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) รองลงมา จำนวน 27 คน (ร้อยละ 35.53) เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 5 คน (ร้อยละ 6.58) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) (ตาราง 18)

ตารางที่ 18 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามอายุ

ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม	อายุ			
	9-11 ปี (N=74)		12-14 ปี (N=76)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นประจำ (ทุกสัปดาห์)	12	16.22	5	6.58
บ่อย ๆ (2 สัปดาห์/ครั้ง)	14	18.92	11	14.47
เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง)	28	37.84	27	35.53
นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง)	19	25.67	33	43.42
อื่น ๆ	1	1.35	-	-

1.4.4 เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กจำนวน 150 คน ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 106 คน (ร้อยละ 70.67) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา จำนวน 90 คน (ร้อยละ 60.00) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 84 คน (ร้อยละ 56.00) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 32 คน (ร้อยละ 21.33) เพราะทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.67) ระบุไว้ คือ เพราะช่วยลดความเครียด

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 41 คน (ร้อยละ 64.06) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา จำนวน 35 คน (ร้อยละ 54.69) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 34 คน (ร้อยละ 53.13) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 20.31) เพราะทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น

เด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 65 คน (ร้อยละ 75.58) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา จำนวน 56 คน (ร้อยละ 65.12) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 49 คน (ร้อยละ 56.98) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 19 คน เท่ากัน (ร้อยละ 22.09) เพราะทำให้อ่านหนังสือเก่งขึ้น ทำให้คิดเก่งขึ้น และทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น และเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.16) ระบุเหตุผลอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น (ตาราง 19)

ตารางที่ 19 เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามเพศ

เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรม	เพศ					
	ชาย (N=64)		หญิง (N=86)		รวม (N=150)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับความสนุกสนาน	41	64.06	65	75.58	106	70.67
ผ่อนคลาย						
ได้รับความรู้มากขึ้น	35	54.69	49	56.98	84	56.00
ทำให้อ่านหนังสือเก่งขึ้น	16	25.00	19	22.09	35	23.33
ทำให้คิดเก่งขึ้น	17	26.56	19	22.09	36	24.00
ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น	22	34.38	33	38.37	55	36.67
ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	34	53.13	56	65.12	90	60.00
ทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น	13	20.31	19	22.09	32	21.33
ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น	18	28.13	28	32.56	46	30.67
อื่น ๆ	-	-	1	1.16	1	0.67

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 53 คน (ร้อยละ 71.62) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา จำนวน 45 คน (ร้อยละ 60.81) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 40 คน (ร้อยละ 54.05) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 17 คน (ร้อยละ 22.97) เพราะทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น สำหรับเหตุผลอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน (ร้อยละ 1.35) ระบุไว้ คือ เพราะช่วยลดความเครียด

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 53 คน (ร้อยละ 69.74) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา จำนวน 45 คน (ร้อยละ 59.21) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 44 คน (ร้อยละ 57.89) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น ส่วนจำนวนน้อยที่สุด 13 คน (ร้อยละ 17.11) เพราะทำให้อ่านหนังสือเก่งขึ้น (ตาราง 20)

ตารางที่ 20 เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำแนกตามอายุ

เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรม	อายุ			
	9-11 ปี (N=74)		12-14 ปี (N=76)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย	53	71.62	53	69.74
ได้รับความรู้มากขึ้น	40	54.05	44	57.89
ทำให้อ่านหนังสือเก่งขึ้น	22	29.73	13	17.11
ทำให้คิดเก่งขึ้น	19	25.68	17	22.37
ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น	24	32.43	31	40.79
ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	45	60.81	45	59.21
ทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น	17	22.97	15	19.74
ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น	19	25.68	27	35.53
อื่น ๆ	1	1.35	-	-

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ตอนที่ 2 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ ยะลา

ผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหาของกิจกรรม สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม สถานที่ในการจัดกิจกรรม วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา

2.1 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม โดยรวม พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.11) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.05) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู (3.95) (ตาราง 21)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.03) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (3.88) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู (3.80)

เด็กเพศหญิง มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.19) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.17) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู (4.06) (ตาราง 21)

* ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X})

ตาราง 21 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม จำแนกตามเพศ

ลักษณะของกิจกรรม	ความต้องการ								
	เพศชาย (N=116)			เพศหญิง (N=141)			รวม (N=257)		
	\bar{X}	S.D.	ปค.	\bar{X}	S.D.	ปค.	\bar{X}	S.D.	ปค.
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	3.65	0.69	ม	3.65	0.67	ม	3.65	0.68	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	3.80	0.78	ม	4.06	0.63	ม	3.95	0.71	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง และดู	4.03	0.72	ม	4.17	0.64	ม	4.11	0.68	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะ การเขียน	3.59	0.82	ม	3.82	0.78	ม	3.72	0.80	ม
กิจกรรมการประกวด/ แข่งขัน	3.73	0.78	ม	3.95	0.65	ม	3.85	0.72	ม
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	3.88	0.84	ม	4.19	0.63	ม	4.05	0.74	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.23) กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.06) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู (3.99)

เด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.04) กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (3.98) และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู (3.91) (ตาราง 22)

ตารางที่ 22 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม จำแนกตามอายุ

ลักษณะของกิจกรรม	ความต้องการ					
	9-11 ปี (N=130)			12-14 ปี (N=127)		
	\bar{X}	S.D.	ปค.	\bar{X}	S.D.	ปค.
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	3.75	0.62	ม	3.56	0.72	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	3.99	0.67	ม	3.91	0.75	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู	4.23	0.66	ม	3.98	0.68	ม
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	3.77	0.82	ม	3.67	0.79	ม
กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน	3.88	0.69	ม	3.82	0.74	ม
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ	4.06	0.73	ม	4.04	0.76	ม

2.1.1 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง โดยรวม พบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 249-255 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง โดยกิจกรรมที่เด็กจำนวนมากที่สุด 255 คน ต้องการ คือ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร ส่วนกิจกรรมที่เด็กจำนวนน้อยที่สุด 249 คน ต้องการ คือ การได้วาที

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 4 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (4.01) การแนะนำหนังสือ (3.84) การเล่านิทาน (3.74) และการสนทนาเรื่องหนังสือ (3.58) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การได้วาที (3.43) และการอ่านบทกลอน/บทกวี (3.24) (ตาราง 23)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 109-114 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 4 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (3.91) การแนะนำหนังสือ (3.88) การเล่านิทาน (3.75) และการสนทนาเรื่องหนังสือ (3.58) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การได้วาที (3.35) และการอ่านบทกลอน/บทกวี (3.30)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 140-141 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 4 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (4.09) การแนะนำหนังสือ (3.82) การเล่านิทาน (3.74) และการสนทนาเรื่องหนังสือ (3.58) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การได้วาที (3.50) และการอ่านบทกลอน/บทกวี (3.20) (ตาราง 23)

ตารางที่ 23 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ

กิจกรรมที่ใช้ ทักษะการฟัง	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การเล่านิทาน	111	3.75	1.00	ม	140	3.74	0.91	ม	251	3.74	0.95	ม
การอ่านบท กลอน /บทกวี	111	3.30	1.01	ป	140	3.20	1.01	ป	251	3.24	1.01	ป
การสนทนา เรื่อง หนังสือ	113	3.58	0.93	ม	140	3.58	0.93	ม	253	3.58	0.93	ม

ตารางที่ 23 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามเพศ (ต่อ)

กิจกรรมที่ใช้ ทักษะการฟัง	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การได้วาที	109	3.35	1.22	ป	140	3.50	1.13	ป	249	3.43	1.17	ป
การแนะนำ หนังสือ	112	3.88	1.02	ม	141	3.82	1.09	ม	253	3.84	1.06	ม
การบรรเลง ดนตรี/ร้อง เพลงจาก บทละคร	114	3.91	1.08	ม	141	4.09	1.04	ม	255	4.01	1.06	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 122-128 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 4 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การบรรเลงดนตรี/ ร้องเพลงจากบทละคร (4.05) การแนะนำหนังสือ (3.99) การเล่านิทาน (3.93) และการสนทนาเรื่องหนังสือ (3.66) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 2 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การได้วาที (3.39) และการอ่านบทกลอน/บทกวี (3.29)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 126-127 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 3 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (3.97) การแนะนำหนังสือ (3.69) และการเล่านิทาน (3.56) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 3 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การสนทนาเรื่องหนังสือ (3.50) การได้วาที (3.47) และการอ่านบทกลอน/บทกวี (3.20) (ตาราง 24)

ตารางที่ 24 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง จำแนกตามอายุ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การเล่านิทาน	125	3.93	0.87	ม	126	3.56	0.99	ม
การอ่านบทกลอน/บทกวี	125	3.29	0.92	ป	126	3.20	1.10	ป
การสนทนาเรื่องหนังสือ	126	3.66	0.91	ม	127	3.50	0.94	ป
การได้วาที	122	3.39	1.18	ป	127	3.47	1.16	ป
การแนะนำหนังสือ	126	3.99	1.03	ม	127	3.69	1.07	ม
การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลง	128	4.05	1.09	ม	127	3.97	1.03	ม
จากบทละคร								

2.1.2 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู โดยรวมพบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 253-256 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู โดยกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด 256 คน ต้องการ มี 2 กิจกรรม คือ การจัดแสดงหนังสือตามหัวข้อหรือกระแสด่าง ๆ ที่น่าสนใจ และการจัดแสดงหนังสือที่ชนะการประกวดหรือได้รับรางวัล ส่วนกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 253 คน ต้องการ คือ นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการพบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (4.09) นิทรรศการการจัดแสดงภาพ (3.97) และการจัดแสดงหนังสือที่ชนะการประกวดหรือได้รับรางวัล (3.94) (ตาราง 25)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 112-115 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดแสดง

หนังสือใหม่ (3.89) นิทรรศการการจัดแสดงภาพ (3.88) และการจัดแสดงหนังสือที่ชนะการประกวดหรือได้รับรางวัล (3.85)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 139-141 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (4.27) การจัดแสดงหนังสือที่มีผู้ใช้อ่านมาก (4.06) และการจัดแสดงหนังสือตามเทศกาลหรือวันสำคัญ และนิทรรศการความรู้ทั่วไป (4.05 เท่ากัน) (ตาราง 25)

ตารางที่ 25 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามเพศ

กิจกรรมที่ใช้ ทักษะการดู	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การจัดแสดงหนังสือ ใหม่	115	3.89	1.19	ม	139	4.27	1.00	ม	254	4.09	1.10	ม
การจัดแสดงหนังสือที่มี ผู้อ่านมาก	113	3.73	1.10	ม	141	4.06	0.95	ม	254	3.91	1.03	ม
การจัดแสดงหนังสือ ตามเทศกาลหรือวัน สำคัญ	114	3.72	1.19	ม	140	4.05	0.92	ม	254	3.90	1.06	ม
การจัดแสดงหนังสือ ตามหัวข้อหรือ กระแสต่าง ๆ ที่ น่าสนใจ	115	3.60	1.14	ม	141	3.94	0.95	ม	256	3.79	1.05	ม
การจัดแสดงหนังสือ ชนะการประกวด หรือได้รับรางวัล	115	3.85	1.15	ม	141	4.01	0.96	ม	256	3.94	1.05	ม
นิทรรศการการจัด แสดงภาพ	113	3.88	1.07	ม	141	4.04	0.92	ม	254	3.97	0.99	ม
นิทรรศการเทศกาล หรือวันสำคัญ	112	3.68	1.07	ม	141	4.04	0.96	ม	253	3.88	1.02	ม
นิทรรศการความรู้ ทั่วไป	114	3.79	1.01	ม	141	4.05	0.98	ม	255	3.93	1.00	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 127-129 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (4.17) นิทรรศการการจัดแสดงภาพ (4.06) และนิทรรศการความรู้ทั่วไป (4.05)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 126-127 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (4.02) การจัดแสดงหนังสือตามเทศกาลหรือวันสำคัญ (3.94) และการจัดแสดงหนังสือที่มีผู้ใช้่านมาก (3.93) (ตาราง 26)

ตารางที่ 26 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู จำแนกตามอายุ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การจัดแสดงหนังสือใหม่	127	4.17	1.11	ม	127	4.02	1.09	ม
การจัดแสดงหนังสือที่มีผู้ใช้่านมาก	127	3.90	1.01	ม	127	3.93	1.05	ม
การจัดแสดงหนังสือตามเทศกาลหรือวันสำคัญ	127	3.86	1.15	ม	127	3.94	0.97	ม
การจัดแสดงหนังสือตามหัวข้อหรือกระแสต่าง ๆ ที่น่าสนใจ	129	3.68	1.10	ม	127	3.90	0.98	ม
การจัดแสดงหนังสือที่ชนะการประกวดหรือได้รับรางวัล	129	4.03	1.07	ม	127	3.85	1.02	ม
นิทรรศการการจัดแสดงภาพ	127	4.06	0.91	ม	127	3.88	1.06	ม
นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ	127	3.93	0.99	ม	126	3.83	1.06	ม
นิทรรศการความรู้ทั่วไป	128	4.05	0.96	ม	127	3.82	1.03	ม

2.1.3 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูโดยรวม พบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 255-257 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู โดยกิจกรรมที่มีเด็กทั้งหมด 257 คน ต้องการ มี 2 กิจกรรม คือ การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ และการฉายภาพยนตร์ ส่วนกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 255 คน ต้องการ มี 2 กิจกรรม คือ การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ และการชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ (4.32) การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.19) และการชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ (4.10) (ตาราง 27)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 114-116 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ (4.33) การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.16) และการชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ (4.04)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 140-141 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ (4.31) การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.22) และการชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ (4.16) (ตาราง 27)

ตารางที่ 27 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู จำแนกตามเพศ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ	116	4.16	0.89	ม	141	4.22	0.90	ม	257	4.19	0.90	ม
การเล่านิทานประกอบการแสดงหุ่น	115	3.82	1.05	ม	141	4.05	0.96	ม	256	3.95	1.00	ม
การเล่านิทานประกอบการวาดภาพ	115	3.83	0.98	ม	140	4.09	0.88	ม	255	3.97	0.93	ม
การฉายภาพยนตร์	116	4.33	0.94	ม	141	4.31	0.93	ม	257	4.32	0.93	ม
การชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	114	4.04	0.99	ม	141	4.16	0.91	ม	255	4.10	0.95	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 128-130 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.42) การฉายภาพยนตร์ (4.31) และการชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ (4.19)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 126-127 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การฉายภาพยนตร์ (4.33) การชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ (4.02) และการเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (3.96) (ตาราง 28)

ตารางที่ 28 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู จำแนกตามอายุ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง และดู	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การเล่านิทานโดยมี ภาพประกอบ	130	4.42	0.81	ม	127	3.96	0.93	ม
การเล่านิทานประกอบการ แสดงหุ่น	129	4.18	0.97	ม	127	3.71	0.98	ม
การเล่านิทานประกอบการ วาดภาพ	129	4.06	0.95	ม	126	3.88	0.91	ม
การฉายภาพยนตร์	130	4.31	0.91	ม	127	4.33	0.95	ม
การชมการแสดงละครจาก เรื่องในหนังสือ	128	4.19	0.92	ม	127	4.02	0.97	ม

2.1.4 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนโดยรวมพบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 251-256 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน โดยกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด 256 คน ต้องการ คือ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง ส่วนกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 251 คน ต้องการ คือ การแต่ง หรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ คือ การเขียนนวนิยาย

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (3.95) การแต่ง หรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน

(3.63) และการเรียงความ (3.57) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) (ตาราง 29)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 113-115 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 2 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (3.83) และการแต่งหรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน (3.52) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ การเขียนเรียงความ (3.42)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 138-141 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (4.04) การแต่ง หรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน (3.72) และการเขียนเรียงความ (3.69) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) (ตาราง 29)

ตารางที่ 29 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามเพศ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การเขียนเรียงความ	113	3.42	1.02	ป	139	3.69	1.04	ม	252	3.57	1.04	ม
การแต่ง หรือ ดัดแปลงเนื้อ เรื่องจากหนังสือ ที่อ่าน	113	3.52	1.02	ม	138	3.72	1.02	ม	251	3.63	1.02	ม
การวาดภาพ ประกอบเรื่องที่ อ่านหรือฟัง	115	3.83	0.99	ม	141	4.04	0.90	ม	256	3.95	0.95	ม
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	5.00	-	มส	1	5.00	-	มส

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 127-129 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (4.05) การเขียนเรียงความ (3.65) และการแต่ง หรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน (3.60)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 124-127 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 2 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (3.84) และการแต่งหรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน (3.67) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ การเขียนเรียงความ (3.49) สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุอยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ การเขียนนวนิยาย (ตาราง 30)

ตารางที่ 30 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน จำแนกตามอายุ

กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การเขียนเรียงความ	127	3.65	1.11	ม	125	3.49	0.96	ป
การแต่งหรือดัดแปลงเนื้อเรื่องจากหนังสือที่อ่าน	127	3.60	1.00	ม	124	3.67	1.05	ม
การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง	129	4.05	0.98	ม	127	3.84	0.90	ม
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	5.00	-	มส

2.1.5 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน โดยรวม พบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 250-257 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน โดยกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนทั้งหมด 257 คน ต้องการ คือ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ ส่วนกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 250 คน ต้องการ มี 2 กิจกรรม คือ การประกวดเขียนเรียงความ และการประกวดเขียนเรื่องสั้น ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 2 คน ระบุ คือ การแข่งขันทักษะทางวิชาการ (1 คน) และการประกวดแต่งกลอน (1 คน)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขันทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การประกวดวาดภาพ (4.06) การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.03) และการแข่งขันตอบปัญหา (3.96) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ที่มีเด็กจำนวน 2 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) (ตาราง 31)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 111-116 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 6 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การประกวดวาดภาพ (4.11) การแข่งขันตอบปัญหา (3.89) และการประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (3.87) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 3 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ การประกวดเขียนเรียงความ (3.46) การประกวดเขียนเรื่องสั้น (3.41) และการแข่งขันไต่วาที่ (3.34)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 138-141 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขันทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.16) การประกวดวาดภาพ และการแข่งขันตอบปัญหา (4.01 เท่ากัน) และการประกวดแต่งคำขวัญ (3.99) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น ที่มีเด็กจำนวน 2 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) (ตาราง 31)

ตารางที่ 31 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน จำแนกตามเพศ

กิจกรรมการ ประกวด/แข่งขัน	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การประกวด เขียน เรียงความ	112	3.46	1.24	ป	138	3.76	1.02	ม	250	3.63	1.13	ม
การประกวด เขียนเรื่องสั้น	111	3.41	1.06	ป	139	3.85	0.98	ม	250	3.65	1.04	ม
การประกวดแต่ง คำขวัญ	114	3.68	1.06	ม	139	3.99	0.93	ม	253	3.85	1.00	ม
การประกวด ประดิษฐ์ สิ่งของ	116	3.87	1.15	ม	141	4.16	0.92	ม	257	4.03	1.04	ม
การประกวดเล่า นิทาน	113	3.68	1.15	ม	141	3.91	0.91	ม	254	3.81	1.03	ม
การประกวดวาด ภาพ	113	4.11	0.99	ม	141	4.01	1.04	ม	254	4.06	1.01	ม
การประกวด แสดงละคร จากเรื่องใน หนังสือ	112	3.71	1.08	ม	140	3.92	0.95	ม	252	3.83	1.01	ม
การแข่งขัน ได้ว่าที่	111	3.34	1.22	ป	141	3.7	1.15	ม	252	3.54	1.19	ม
การแข่งขันตอบ ปัญหา	111	3.89	1.10	ม	140	4.01	1.06	ม	251	3.96	1.08	ม
อื่น ๆ	-	-	-	-	2	5.00	-	มส	2	5.00	-	มส

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 125-130 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการใน ระดับมาก มี 8 กิจกรรม เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การประกวดวาดภาพ (4.13) การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.05) และการแข่งขันตอบปัญหา (3.97) ส่วนกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ การแข่งขันได้วาที (3.44) สำหรับกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ การประกวดแต่งกลอน

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 124-127 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขันทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.01) การประกวดวาดภาพ (3.98) และการแข่งขันตอบปัญหา (3.94) ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ การแข่งขันทักษะทางวิชาการ (ตาราง 32)

ตารางที่ 32 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน จำแนกอายุ

กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
การประกวดเขียนเรียงความ	126	3.72	1.13	ม	124	3.53	1.13	ม
การประกวดเขียนเรื่องสั้น	125	3.66	1.06	ม	125	3.64	1.03	ม
การประกวดแต่งคำขวัญ	128	3.88	0.99	ม	125	3.83	1.01	ม
การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ	130	4.05	1.09	ม	127	4.01	0.99	ม
การประกวดเล่านิทาน	128	3.85	1.07	ม	126	3.77	1.00	ม
การประกวดวาดภาพ	127	4.13	0.95	ม	127	3.98	1.07	ม
การประกวดแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ	127	3.82	0.98	ม	125	3.84	1.04	ม
การแข่งขันได้วาที	126	3.44	1.24	ป	126	3.64	1.14	ม
การแข่งขันตอบปัญหา	125	3.97	1.09	ม	126	3.94	1.07	ม
อื่น ๆ	1	5.00	-	มส	1	5.00	-	มส

2.1.6 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการโดยรวมพบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 253-255 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ โดยกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด 255 คน ต้องการ มี 2 กิจกรรม คือ โครงการสัปดาห์หนังสือ และโครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ ส่วนกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 253 คน ต้องการ มี 2 กิจกรรม คือ โครงการยอदनักอ่าน และโครงการพี่เล่านิทานให้น้องฟัง

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โครงการทัศนศึกษา (4.28) โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ (4.02) และโครงการยอदनักอ่าน (4.00) (ตาราง 33)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 112-114 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โครงการทัศนศึกษา (4.16) โครงการสัปดาห์หนังสือ (3.81) และโครงการยอदनักอ่าน (3.80)

เด็กหญิง จำนวนตั้งแต่ 140-141 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โครงการทัศนศึกษา (4.37) โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่ (4.21) และโครงการค่ายเยาวชน (4.17) (ตาราง 33)

ตารางที่ 33 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามเพศ

กิจกรรมส่งเสริม การอ่านที่จัดเป็น โครงการ	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=20)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
โครงการทัศนศึกษา	113	4.16	0.99	ม	141	4.37	0.86	ม	254	4.28	0.92	ม
โครงการสัปดาห์หนังสือ	114	3.81	1.03	ม	141	4.14	0.82	ม	255	3.99	0.93	ม
โครงการยอदनักอ่าน	113	3.80	1.11	ม	140	4.16	0.84	ม	253	4.00	0.98	ม
โครงการค่ายเยาวชน	114	3.76	1.18	ม	140	4.17	0.92	ม	254	3.99	1.07	ม
โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่	114	3.77	1.26	ม	141	4.21	1.00	ม	255	4.02	1.14	ม
โครงการพี่เล่า นิทานให้น้องฟัง	112	3.79	1.12	ม	141	4.01	1.02	ม	253	3.91	1.07	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 126-128 คน มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โครงการทัศนศึกษา (4.20) โครงการพี่เล่านิทานให้น้องฟัง (4.07) และโครงการยอदनักอ่าน (4.06)

เด็กอายุ 12-14 ปี ทั้งหมดมีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการทุกกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ โครงการทัศนศึกษา (4.35) โครงการค่ายเยาวชน (4.11) และโครงการสัปดาห์หนังสือ (4.07) (ตาราง 34)

ตารางที่ 34 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ จำแนกตามอายุ

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่จัดเป็นโครงการ	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
โครงการทัศนศึกษา	127	4.20	1.00	ม	127	4.35	0.83	ม
โครงการสัปดาห์หนังสือ	128	3.91	0.98	ม	127	4.07	0.88	ม
โครงการยอคนักอ่าน	126	4.06	0.97	ม	127	3.94	1.00	ม
โครงการค่ายเยาวชน	127	3.87	1.13	ม	127	4.11	0.99	ม
โครงการห้องสมุด เคลื่อนที่	128	3.98	1.18	ม	127	4.05	1.10	ม
โครงการพี่เล่านิทานให้ น้องฟัง	126	4.07	1.00	ม	127	3.75	1.12	ม

2.2 ความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการเนื้อหาของกิจกรรมโดยรวม พบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 214-257 คน มีความต้องการเนื้อหาต่าง ๆ ของกิจกรรม โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนทั้งหมด 257 คน ต้องการ คือ ศิลปะ ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 214 คน ต้องการ คือ ภาษามลายู สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ คือ ภาษาฝรั่งเศส

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการเนื้อหาต่าง ๆ ของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 9 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ศิลปะ (4.32) ภาษาไทย (4.28) และวิทยาศาสตร์ (4.27) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ ภาษามลายู (3.36) สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ ของกิจกรรมที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ ภาษาฝรั่งเศส (ตาราง 35)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 91-116 คน มีความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 8 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ศิลปะ (4.28) วิทยาศาสตร์ (4.26) และภาษาไทย (4.18) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง มี 2 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ภาษาจีน (3.50) และภาษามลายู (3.33)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 123-141 คน มีความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 9 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ภาษาไทย และศิลปะ (4.35 เท่ากัน) วิทยาศาสตร์ (4.27) และคณิตศาสตร์ (4.18) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ ภาษามลายู (3.37) (ตาราง 35) สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ ดังกล่าวแล้วข้างต้น มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุอยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) (ตาราง 35)

ตารางที่ 35 ความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม จำแนกตามเพศ

เนื้อหาของกิจกรรม	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
ภาษาไทย	114	4.18	0.88	ม	141	4.35	0.79	ม	255	4.28	0.84	ม
คณิตศาสตร์	115	4.16	0.94	ม	140	4.18	0.92	ม	255	4.17	0.93	ม
วิทยาศาสตร์	116	4.26	0.92	ม	139	4.27	0.88	ม	255	4.27	0.90	ม
สังคมศึกษา	115	3.82	1.08	ม	139	3.92	0.95	ม	254	3.87	1.01	ม
ศาสนาและ วัฒนธรรม												
สุขศึกษาและ พลศึกษา	114	4.08	0.95	ม	140	4.02	0.90	ม	254	4.05	0.92	ม
ศิลปะ	116	4.28	0.93	ม	141	4.35	0.86	ม	257	4.32	0.89	ม
การงานอาชีพและ เทคโนโลยี	115	3.91	1.01	ม	141	4.06	0.98	ม	256	3.99	0.99	ม
ภาษาอังกฤษ	111	3.88	1.09	ม	139	4.16	1.03	ม	250	4.04	1.07	ม
ภาษาจีน	103	3.50	1.31	ป	138	3.87	1.19	ม	241	3.71	1.25	ม
ภาษามลายู	91	3.33	1.43	ป	123	3.37	1.24	ป	214	3.36	1.32	ป
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	5.00	-	มส	1	5.00	-	มส

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 103-130 คน มีความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 9 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ภาษาไทย (4.37) ศิลปะ (4.36) และ วิทยาศาสตร์ (4.23) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ ภาษามลายู (3.38)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 111-127 คน มีความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก มี 9 เรื่อง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ วิทยาศาสตร์ (4.30) ศิลปะ (4.28) และ ภาษาไทย (4.19) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่ต้องการในระดับปานกลาง คือ ภาษามลายู (3.33) สำหรับเนื้อหาอื่น ๆ ที่มีเด็กจำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ ภาษาฝรั่งเศส (ตาราง 36)

ตารางที่ 36 ความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม จำแนกตามอายุ

เนื้อหาของกิจกรรม	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
ภาษาไทย	128	4.37	0.80	ม	127	4.19	0.86	ม
คณิตศาสตร์	129	4.22	0.86	ม	126	4.11	1.00	ม
วิทยาศาสตร์	130	4.23	0.92	ม	125	4.30	0.88	ม
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	129	3.78	1.07	ม	125	3.97	0.94	ม
สุขศึกษาและพลศึกษา	128	4.18	0.89	ม	126	3.91	0.94	ม
ศิลปะ	130	4.36	0.94	ม	127	4.28	0.84	ม
การงานอาชีพ และเทคโนโลยี	129	4.05	1.07	ม	127	3.94	0.91	ม
ภาษาอังกฤษ	125	3.94	1.12	ม	125	4.14	1.00	ม
ภาษาจีน	116	3.87	1.21	ม	125	3.57	1.28	ม
ภาษามลายู	103	3.38	1.30	ป	111	3.33	1.34	ป
อื่น ๆ	-	-	-	-	1	5.00	-	มส

2.3 ความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาประเภทสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมโดยรวม พบว่า เด็กจำนวน ตั้งแต่ 252-256 คน มีความต้องการ โดยประเภทสื่อที่เด็กจำนวน 256 คน ต้องการ คือ สื่อโสตทัศนวัสดุ ส่วนประเภทสื่อที่เด็กจำนวนน้อยที่สุด 252 คน ต้องการ คือ สื่อสิ่งพิมพ์

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ สื่อโสตทัศนวัสดุ (4.32) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (4.23) และสื่อสิ่งพิมพ์ (3.89) โดยจำแนกตามประเภทสื่อ ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ เด็กมีความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมใน ระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หนังสือ (4.33) แบบฝึกหัด (4.02) และนิตยสาร และวารสาร (3.78)

สื่อโสตทัศนวัสดุ เด็กมีความต้องการสื่อโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยสื่อที่เด็กต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาพยนตร์ (4.51) ส่วนสื่อที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 4 ประเภท เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ของจริง (4.36) รูปภาพ (4.28) และแผนที่ และลูกโลก (4.24)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เด็กมีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ซีดี รอม และดีวีดี (4.30) เว็บไซต์ (4.29) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) (4.09) (ตาราง 37)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 113-116 คน มีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ สื่อโสตทัศนวัสดุ (4.25) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (4.12) และสื่อสิ่งพิมพ์ (3.83) โดยจำแนกตามประเภทสื่อ ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ เด็กเพศชายมีความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยสื่อที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 4 ประเภท เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หนังสือ (4.32) แบบฝึกหัด (3.95) และนิตยสาร และวารสาร (3.71) ส่วนสื่อที่เด็กต้องการในระดับปานกลาง คือ บัตรคำ (3.50)

สื่อโสตทัศนวัสดุ เด็กเพศชายมีความต้องการสื่อโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ภาพยนตร์ (4.42) ของจริง (4.25) และของจำลอง/หุ่นจำลอง (4.23)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เด็กเพศชายมีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ เว็บไซต์ (4.27) ซีดี รอม และดีวีดี (4.23) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) (3.86) (ตาราง 37)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 139-140 คน มีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ สื่อโสตทัศนวัสดุ (4.37) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (4.31) และสื่อสิ่งพิมพ์ (3.94) โดยจำแนกตามประเภทสื่อ ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ เด็กเพศหญิงมีความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หนังสือ (4.34) แบบฝึกหัด (4.07) และนิตยสาร และวารสาร (3.85)

สื่อโสตทัศนวัสดุ เด็กเพศหญิงมีความต้องการสื่อโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยสื่อที่เด็กต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาพยนตร์ (4.59) ส่วนสื่อที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 4 ประเภท เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ของจริง (4.44) รูปภาพ (4.40) และแผนที่ และลูกโลก (4.24)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เด็กเพศหญิงมีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ซีดี รอม และดีวีดี (4.35) เว็บไซต์ (4.30) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) (4.27) (ตาราง 37)

ตารางที่ 37 ความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ

สื่อที่ใช้ประกอบการจัด กิจกรรม	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
สื่อสิ่งพิมพ์	113	3.83	1.02	ม	139	3.94	0.99	ม	252	3.89	1.00	ม
หนังสือ	114	4.32	0.81	ม	140	4.34	0.85	ม	254	4.33	0.83	ม
นิตยสาร และ วารสาร	113	3.71	1.04	ม	136	3.85	0.97	ม	249	3.78	1.00	ม
หนังสือพิมพ์	115	3.66	1.07	ม	138	3.62	1.04	ม	253	3.64	1.05	ม
แบบฝึกหัด	114	3.95	0.99	ม	140	4.07	0.99	ม	254	4.02	0.99	ม
บัตรคำ	111	3.50	1.17	ป	139	3.83	1.08	ม	250	3.68	1.13	ม
สื่อโสตทัศนวัสดุ	116	4.25	0.90	ม	140	4.37	0.83	ม	256	4.32	0.86	ม
แผนที่ และลูกโลก	116	4.22	0.90	ม	139	4.24	0.92	ม	255	4.24	0.90	ม
ของจริง	115	4.25	0.90	ม	140	4.44	0.82	ม	255	4.36	0.86	ม
ของจำลอง/หุ่นจำลอง	116	4.23	0.89	ม	139	4.19	0.87	ม	255	4.21	0.88	ม
รูปภาพ	116	4.13	0.95	ม	140	4.40	0.81	ม	256	4.28	0.88	ม
ภาพยนตร์	116	4.42	0.84	ม	141	4.59	0.73	มส	257	4.51	0.78	มส
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	114	4.12	1.02	ม	140	4.31	0.85	ม	254	4.23	0.93	ม
ซีดี รอม และดีวีดี	115	4.23	1.01	ม	139	4.35	0.82	ม	254	4.30	0.91	ม
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	114	3.86	1.07	ม	140	4.27	0.82	ม	254	4.09	0.96	ม
เว็บไซต์	114	4.27	0.97	ม	139	4.30	0.91	ม	253	4.29	0.93	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 126-130 คน มีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ สื่อโทรทัศน์วัสดุ (4.31) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (4.14) และสื่อสิ่งพิมพ์ (3.91) โดยจำแนกตามประเภทสื่อ ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หนังสือ (4.37) แบบฝึกหัด (4.17) และบัตรคำ (3.72)

สื่อโทรทัศน์วัสดุ เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการสื่อโทรทัศน์วัสดุทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ ภาพยนตร์ (4.49) รูปภาพ (4.35) และของจริง (4.29)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ซีดี รอม และดีวีดี (4.36) เว็บไซต์ (4.16) และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) (3.91) (ตาราง 38)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวน 126 คน มีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ สื่อโทรทัศน์วัสดุ (4.33) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (4.31) และสื่อสิ่งพิมพ์ (3.87) (ตาราง 38) โดยจำแนกตามประเภทสื่อ ดังนี้

สื่อสิ่งพิมพ์ เด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการสื่อสิ่งพิมพ์ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ หนังสือ (4.29) นิตยสารและวารสาร (3.91) และแบบฝึกหัด (3.86)

สื่อโทรทัศน์วัสดุ เด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการสื่อโทรทัศน์วัสดุที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยสื่อที่เด็กต้องการในระดับมากที่สุด คือ ภาพยนตร์ (4.54) ส่วนสื่อที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 4 ประเภท

เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ของจริง (4.43) ของจำลอง/หุ่นจำลอง (4.26) และแผนที่ และลูกโลก และรูปภาพ (4.20 เท่ากัน)

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ เว็บไซต์ (4.42) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) (4.27) และซีดี รอม และดีวีดี (4.23) (ตาราง 38)

ตารางที่ 38 ความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ

สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
สื่อสิ่งพิมพ์	126	3.91	1.04	ม	126	3.87	0.96	ม
หนังสือ	128	4.37	0.82	ม	126	4.29	0.84	ม
นิตยสาร และวารสาร	123	3.65	1.09	ม	126	3.91	0.90	ม
หนังสือพิมพ์	127	3.65	1.09	ม	126	3.63	1.01	ม
แบบฝึกหัด	129	4.17	0.96	ม	125	3.86	1.01	ม
บัตรคำ	125	3.72	1.22	ม	125	3.65	1.04	ม
สื่อโสตทัศนวัสดุ	130	4.31	0.85	ม	126	4.33	0.87	ม
แผนที่ และลูกโลก	129	4.27	0.91	ม	126	4.20	0.90	ม
ของจริง	129	4.29	0.84	ม	126	4.43	0.88	ม
ของจำลอง/หุ่นจำลอง	130	4.16	0.88	ม	125	4.26	0.87	ม
รูปภาพ	129	4.35	0.84	ม	127	4.20	0.92	ม
ภาพยนตร์	130	4.49	0.78	ม	127	4.54	0.78	มส
สื่ออิเล็กทรอนิกส์	128	4.14	0.95	ม	126	4.31	0.90	ม
ซีดี รอม และดีวีดี	128	4.36	0.88	ม	126	4.23	0.95	ม
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)	128	3.91	1.02	ม	126	4.27	0.86	ม
เว็บไซต์	127	4.16	0.95	ม	126	4.42	0.90	ม

2.4 ความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรมโดยรวม พบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 248-255 คน มีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรม โดยสถานที่ที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด 255 คน ต้องการ คือ โรงเรียน ส่วนสถานที่ที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 248 คน ต้องการ คือ ศูนย์การค้า

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมทุกแห่งในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.39) โรงเรียน (4.34) และแหล่งท่องเที่ยว (4.19) (ตาราง 39)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 109-115 คน มีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมทุกแห่งในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.42) โรงเรียน (4.31) และแหล่งท่องเที่ยว (4.02)

เด็กหญิง จำนวนตั้งแต่ 139-141 คน มีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมทุกแห่งในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียน (4.37) อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.36) และแหล่งท่องเที่ยว (4.33) (ตาราง 39)

ตารางที่ 39 ความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ

สถานที่ในการจัดกิจกรรม	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
อุทยานการเรียนรู้ยะลา	115	4.42	0.83	ม	139	4.36	0.82	ม	254	4.39	0.82	ม
โรงเรียน	114	4.31	0.82	ม	141	4.37	0.82	ม	255	4.34	0.82	ม
ศูนย์การค้า	109	3.53	1.10	ม	139	3.77	1.03	ม	248	3.67	1.07	ม
แหล่งท่องเที่ยว	112	4.02	1.15	ม	141	4.33	0.90	ม	253	4.19	0.98	ม

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 123-128 คน มีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมทุกแห่งในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียน (4.41) อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.37) และแหล่งท่องเที่ยว (4.25)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 125-127 คน มีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมทุกแห่งในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.40) โรงเรียน (4.27) และแหล่งท่องเที่ยว (4.13) (ตาราง 40)

ตารางที่ 40 ความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ

สถานที่ในการจัดกิจกรรม	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
อุทยานการเรียนรู้ยะลา	128	4.37	0.84	ม	126	4.40	0.80	ม
โรงเรียน	128	4.41	0.81	ม	127	4.27	0.83	ม
ศูนย์การค้า	123	3.61	1.15	ม	125	3.72	0.98	ม
แหล่งท่องเที่ยว	126	4.25	0.99	ม	127	4.13	0.97	ม

2.5 ความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมโดยรวม พบว่าเด็กจำนวนตั้งแต่ 250-254 คน มีความต้องการวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม โดยวันและช่วงเวลาที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด 254 คน ต้องการ คือ วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) ส่วนวันและช่วงเวลาที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 250 คน ต้องการ คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09.00-12.00) สำหรับวันและช่วงเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็ก จำนวน 3 คน ระบุ คือ ทุกวัน (2 คน) และวันศุกร์ ช่วงเวลาเช้าและบ่าย (1 คน)

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมดในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.98) วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.96) และวันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09.00-12.00) (3.68) สำหรับวันและช่วงเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็ก จำนวน 3 คน ระบุ อยู่ใน ระดับมากที่สุด (5.00) คือ ทุกวัน (2 คน) และวันศุกร์ ช่วงเวลาเช้าและบ่าย (1 คน) (ตาราง 41)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 112-115 คน มีความต้องการวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมดในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.98) วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.96) และวันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09.00-12.00) (3.73) สำหรับวันและช่วงเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็ก จำนวน 2 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ ทุกวัน

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 136-141 คน มีความต้องการวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ทั้งหมดในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.97) วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.96) และวันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09.00-12.00) (3.66) สำหรับวันและช่วงเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็ก จำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ วันศุกร์ ช่วงเวลาเช้าและบ่าย (ตาราง 41)

ตารางที่ 41 ความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ

วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
วันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00)	112	3.71	1.10	ม	139	3.66	1.06	ม	251	3.68	1.08	ม
วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00)	113	3.96	0.97	ม	141	3.96	1.03	ม	254	3.96	1.00	ม
วันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09:00-12:00)	114	3.73	1.15	ม	136	3.62	1.05	ม	250	3.67	1.10	ม
วันอาทิตย์ ช่วงเวลา บ่าย(13:00-16:00)	115	3.98	1.03	ม	138	3.97	0.99	ม	253	3.98	1.00	ม
อื่น ๆ	2	5.00	-	มส	1	5.00	-	มส	3	5.00	-	มส

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 125-128 คน มีความต้องการวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมดในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.93) วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.92) และวันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09.00-12.00) (3.73) สำหรับวันและช่วงเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็ก จำนวน 2 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ ทุกวัน

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 125-126 คน มีความต้องการวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมทั้งหมดในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (4.03) วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.99) และวันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09.00-12.00) (3.65) สำหรับวันและช่วงเวลาอื่น ๆ ที่มีเด็ก จำนวน 1 คน ระบุ อยู่ในระดับมากที่สุด (5.00) คือ วันศุกร์ ช่วงเวลาเช้าและบ่าย (ตาราง 42)

ตารางที่ 42 ความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ

วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
วันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00)	126	3.73	1.08	ม	125	3.63	1.08	ม
วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00)	128	3.93	1.01	ม	126	3.99	1.00	ม
วันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00)	125	3.69	1.06	ม	125	3.65	1.14	ม
วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00)	128	3.92	0.99	ม	125	4.03	1.02	ม
อื่น ๆ	2	5.00	-	มส	1	5.00	-	มส

2.6 ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมโดยรวม พบว่าเด็กจำนวนตั้งแต่ 238-252 คน มีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนมากที่สุด 252 คน ต้องการ คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่มีเด็กจำนวนน้อยที่สุด 238 คน ต้องการ มี 2 วิธี คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงพยาบาล และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่วัด/มัสยิด

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการ พบว่า เด็กมีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 9 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (4.06) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว (3.94) และเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียน (3.93 เท่ากัน) ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับปานกลาง มี 3 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ แจกใบปลิว และแผ่นพับที่โรงพยาบาล (3.40) แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ร้านอาหาร (3.38) และแจกใบปลิว และแผ่นพับที่วัด/มัสยิด (3.23) (ตาราง 43)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 104-112 คน มีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 9 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (3.94) เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต (3.87) และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว (3.79) ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับปานกลาง มี 3 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงพยาบาล (3.37) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่ร้านอาหาร (3.31) และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่วัด/มัสยิด (3.10)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 133-141 คน มีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 9 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.16) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียน และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว (4.06 เท่ากัน) และติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ (4.05) ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับปานกลาง มี 3 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่ร้านอาหาร (3.44) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงพยาบาล (3.43) และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่วัด/มัสยิด (3.32) (ตาราง 43)

ตารางที่ 43 ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ

การเผยแพร่ข่าวสาร การจัดกิจกรรม	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
ส่งจดหมายให้ทาง โรงเรียน	110	3.71	1.18	ม	138	3.95	1.03	ม	248	3.84	1.10	ม
เผยแพร่ผ่าน อินเทอร์เน็ต	110	3.87	1.08	ม	137	3.98	1.01	ม	247	3.93	1.04	ม
ประชาสัมพันธ์ผ่านทาง วิทยุ	109	3.72	1.16	ม	135	3.76	1.04	ม	244	3.75	1.09	ม
ติดป้ายประชาสัมพันธ์ ตามสถานที่สำคัญ	111	3.77	1.16	ม	140	4.05	1.00	ม	251	3.92	1.08	ม
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่อุทยาน การเรียนรู้ยะลา	111	3.94	1.13	ม	141	4.16	0.90	ม	252	4.06	1.01	ม
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่โรงเรียน	106	3.75	1.18	ม	141	4.06	0.97	ม	247	3.93	1.07	ม

ตารางที่ 43 ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม จำแนกตามเพศ (ต่อ)

การเผยแพร่ข่าวสาร การจัดกิจกรรม	ความต้องการ											
	เพศชาย (N=116)				เพศหญิง (N=141)				รวม (N=257)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่ ศูนย์การค้า	110	3.52	1.28	ม	139	3.69	1.04	ม	249	3.61	1.16	ม
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่แหล่ง ท่องเที่ยว	110	3.79	1.10	ม	140	4.06	0.97	ม	250	3.94	1.03	ม
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่ห้องสมุด ประชาชน	112	3.61	1.13	ม	139	3.88	1.11	ม	251	3.76	1.12	ม
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่ ร้านอาหาร	111	3.31	1.20	ป	136	3.44	1.16	ป	247	3.38	1.18	ป
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่วัด/มัสยิด	105	3.10	1.23	ป	133	3.32	1.20	ป	238	3.23	1.22	ป
แจกใบปลิว และ แผ่นพับที่ โรงพยาบาล	104	3.37	1.27	ป	134	3.43	1.15	ป	238	3.40	1.20	ป

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 117-128 คน มีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 9 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แจกใบปลิว และแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.05) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว (4.01) และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียน (3.89) ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับปานกลาง มี 3 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่

ร้านอาหาร (3.38) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงพยาบาล (3.31) และแจกใบปลิว และแผ่นพับที่วัด/มัสยิด (3.05)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 120-126 คน มีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับมาก มี 9 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต (4.13) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.07) และติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ (4.04) ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการในระดับปานกลาง มี 3 วิธี เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงพยาบาล (3.49) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่วัด/มัสยิด (3.40) และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่ร้านอาหาร (3.38) (ตาราง 44)

ตารางที่ 44 ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม จำแนกตามอายุ

การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม	ความต้องการ							
	9-11 ปี (N=130)				12-14 ปี (N=127)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
ส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน	124	3.82	1.13	ม	124	3.86	1.07	ม
เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต	124	3.73	1.14	ม	123	4.13	0.89	ม
ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ	122	3.65	1.21	ม	122	3.84	0.95	ม
ติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่สำคัญ	126	3.81	1.18	ม	125	4.04	0.96	ม
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา	126	4.05	1.06	ม	126	4.07	0.96	ม
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่โรงเรียน	122	3.89	1.12	ม	125	3.97	1.03	ม
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ศูนย์การค้า	124	3.59	1.24	ม	125	3.64	1.07	ม
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว	125	4.01	1.00	ม	125	3.87	1.06	ม
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ห้องสมุดประชาชน	128	3.74	1.10	ม	123	3.77	1.15	ม
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ร้านอาหาร	124	3.38	1.19	ป	123	3.38	1.17	ป
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่วัด/มัสยิด	117	3.05	1.23	ป	121	3.40	1.19	ป
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่โรงพยาบาล	118	3.31	1.29	ป	120	3.49	1.10	ป

2.7 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะเวลาประสพ

เมื่อพิจารณาปัญหาของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะเวลา จำนวน 150 คน โดยรวม พบว่า เด็กจำนวนตั้งแต่ 104-123 คน ประสพปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยปัญหาที่เด็กจำนวนมากที่สุด 123 คน ประสพ คือ เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ ส่วนปัญหาที่เด็กจำนวนน้อยที่สุด 104 คน ประสพ คือ เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมไม่สนุก

เมื่อพิจารณาระดับปัญหา พบว่า เด็กประสพปัญหาทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะเวลา ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.40) ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม (3.14) และวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม (3.12) (ตาราง 45)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า

เด็กเพศชาย จำนวนตั้งแต่ 45-54 คน ประสพปัญหาทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.48) วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม (3.24) และไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม (3.16)

เด็กเพศหญิง จำนวนตั้งแต่ 58-69 คน ประสพปัญหาทั้งหมดในการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.34) สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ (3.20) และเนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ (3.16) (ตาราง 45)

ตารางที่ 45 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำแนกตามเพศ

ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	ระดับปัญหา											
	เพศชาย (N=64)				เพศหญิง (N=86)				รวม (N=150)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
เนื้อหาของกิจกรรมไม่ หลากหลาย	50	3.48	1.33	ป	67	3.34	1.17	ป	117	3.40	1.24	ป
เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับ ความต้องการ	54	2.93	1.26	ป	69	3.16	1.09	ป	123	3.06	1.17	ป
สื่อที่ใช้ประกอบการจัด กิจกรรมมีน้อย	54	3.02	1.37	ป	67	3.10	1.05	ป	121	3.07	1.20	ป
สื่อที่ใช้ประกอบการจัด กิจกรรมไม่น่าสนใจ	49	2.84	1.28	ป	61	3.20	1.28	ป	110	3.04	1.28	ป
สถานที่ในการจัดกิจกรรม คับแคบ	50	3.00	1.40	ป	69	3.10	1.32	ป	119	3.06	1.35	ป
สถานที่ในการจัดกิจกรรมมี อากาศร้อน	48	2.90	1.32	ป	65	3.15	1.25	ป	113	3.04	1.28	ป
สถานที่ในการจัดกิจกรรมไกล วัน และช่วงเวลาในการจัด	46	2.74	1.18	ป	62	3.00	1.34	ป	108	2.89	1.28	ป
กิจกรรมไม่เหมาะสม	45	3.24	1.28	ป	66	3.03	1.38	ป	111	3.12	1.34	ป
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม	51	3.16	1.38	ป	65	3.12	1.24	ป	116	3.14	1.30	ป
ไม่มีของที่ระลึกหรือ ของรางวัลให้	47	3.02	1.33	ป	62	3.06	1.29	ป	109	3.05	1.30	ป
เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมไม่สนุก	46	2.72	1.33	ป	58	2.98	1.29	ป	104	2.87	1.31	ป

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า

เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนตั้งแต่ 50-60 คน ประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.38) ไม่ทราบว่ามีกิจกรรม (3.18) และวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม (3.13)

เด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนตั้งแต่ 53-63 คน ประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.42) สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศร้อน (3.12) และวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม (3.11) (ตาราง 46)

ตารางที่ 46 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัฐยะลา จำแนกตามอายุ

ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรม	ระดับปัญหา							
	9-11 ปี (N=74)				12-14 ปี (N=76)			
	f	\bar{X}	S.D.	ปค.	f	\bar{X}	S.D.	ปค.
เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย	58	3.38	1.32	ป	59	3.42	1.16	ป
เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ	60	3.05	1.23	ป	63	3.06	1.12	ป
สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมมีน้อย	60	3.07	1.31	ป	61	3.07	1.08	ป
สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมไม่น่าสนใจ	50	3.08	1.34	ป	60	3.00	1.25	ป
สถานที่ในการจัดกิจกรรมคับแคบ	58	3.05	1.41	ป	61	3.07	1.30	ป
สถานที่ในการจัดกิจกรรมมีอากาศร้อน	56	2.96	1.26	ป	57	3.12	1.31	ป
สถานที่ในการจัดกิจกรรมไกล	54	2.72	1.31	ป	54	3.06	1.23	ป
วัน และช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมไม่เหมาะสม	55	3.13	1.29	ป	56	3.11	1.40	ป
ไม่ทราบว่ามีกิจกรรม	57	3.18	1.31	ป	59	3.10	1.30	ป
ไม่มีของที่ระลึกหรือของรางวัลให้	56	3.09	1.24	ป	53	3.00	1.37	ป
เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมไม่สนุก	51	2.96	1.23	ป	53	2.77	1.38	ป

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำนวน 10 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ด้านลักษณะของกิจกรรม (1 คน)

- ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิด (1 คน)

3.2 ด้านเนื้อหาของกิจกรรม (3 คน)

- อยากให้จัดกิจกรรมที่เป็นเรื่องราวความรู้รอบตัว (2 คน)
- เนื้อหาควรมีรายละเอียดที่ดี กระชับ เข้าใจง่าย (1 คน)

3.3 ด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม (3 คน)

- สื่อที่นำมาประกอบการจัดกิจกรรมควรมีความน่าสนใจและมีลูกเล่นดี ๆ (2 คน)
- ควรจัดหาสื่อประกอบการจัดกิจกรรมที่ใช้ได้สะดวกและไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก

(1 คน)

3.4 ด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรม (6 คน)

- อยากให้จัดกิจกรรมที่ต่างจังหวัด (2 คน)
- อยากให้หาสถานที่ที่สามารถทำกิจกรรมได้สะดวก (1 คน)
- ควรจัดสถานที่ให้สบาย ๆ และมีบริเวณที่กว้างพอสมควร (1 คน)
- ไม่ต้องการสถานที่ที่วุ่นวายมาเป็นพื้นที่จัดกิจกรรม (1 คน)
- อยากให้พาออกไปเรียนรู้นอกสถานที่หลาย ๆ แห่ง (1 คน)

3.5 ด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม (7 คน)

- ควรจัดกิจกรรมในวันหยุดหรือช่วงปิดภาคการศึกษา (2 คน)
- บางกิจกรรมมีการกำหนดเวลาน้อยเกินไป อยากให้จัดกิจกรรมที่มีช่วงเวลามาก

ขึ้น (2 คน)

- ควรจัดกิจกรรมช่วงบ่ายมากกว่า (1 คน)
- กิจกรรมที่จัดควรใช้เวลา 3 วัน (1 คน)
- อยากให้มีกิจกรรมทุก ๆ วัน (1 คน)

3.6 ด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม (1 คน)

- ควรเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมทางอินเทอร์เน็ตให้มาก เพราะปัจจุบันวัยรุ่นสนใจกิจกรรมและทราบกิจกรรมจากอินเทอร์เน็ต (1 คน)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปและอภิปรายผลจากการวิจัย เรื่อง ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา โดยมีเนื้อหาครอบคลุมในด้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐาน วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน ข้อเสนอแนะ และแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษา

1. ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม
2. ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

สมมติฐาน

1. เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาที่มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะการฉายภาพยนตร์ กิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมโดยการแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียนในระดับมาก
2. เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่อง เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการในระดับมาก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กที่มีอายุ 9-14 ปี โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่ อายุ

9-11 ปี และ 12-14 ปี กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 257 คน ผู้วิจัยแจกและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมดจำนวน 257 ชุด ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ และสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายได้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สภาพการอ่าน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.1 เพศ และอายุ

จากจำนวนเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 257 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง 141 คน (ร้อยละ 54.86) และเพศชาย 116 คน (ร้อยละ 45.14) (ตาราง 1) เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กส่วนใหญ่ เป็นเด็กอายุ 9-11 ปี 130 คน (ร้อยละ 50.58) และอายุ 12-14 ปี 127 คน (ร้อยละ 49.42) (ตาราง 2)

1.2 สภาพการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ศึกษาในด้านความชอบอ่านหนังสือ เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือของเด็กที่ชอบอ่านหนังสือ เหตุผลในการอ่านหนังสือของเด็กที่ชอบอ่านหนังสือ และสื่อการอ่านที่เด็กชอบอ่าน

1.2.1 ความชอบอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาความชอบอ่านหนังสือของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา พบว่า เด็กส่วนใหญ่ จำนวน 227 คน (ร้อยละ 88.33) ชอบอ่านหนังสือ และจำนวน 30 คน (ร้อยละ 11.67) ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ตาราง 3)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ คือ เพศชาย จำนวน 99 คน (ร้อยละ 85.34) และเพศหญิง จำนวน 128 คน (ร้อยละ 90.78) ชอบอ่านหนังสือ

ส่วนเด็กเพศชาย จำนวน 17 คน (ร้อยละ 14.66) และเพศหญิง จำนวน 13 คน (ร้อยละ 9.22) ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ตาราง 3)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุส่วนใหญ่ คือ เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 109 คน (ร้อยละ 83.85) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 118 คน (ร้อยละ 92.91) ชอบอ่านหนังสือ ส่วนเด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 21 คน (ร้อยละ 16.15) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 9 คน (ร้อยละ 7.09) ไม่ชอบอ่านหนังสือ (ตาราง 4)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือ อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ซึ่งมาห้องสมุดเพื่อใช้บริการการอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ แสดงให้เห็นถึงความสนใจในการอ่านหนังสือ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่พบว่า นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีความสนใจในการอ่านหนังสือถึงร้อยละ 97 และ 94.99 ตามลำดับ และผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธิจันทร์ กุล (2549) ที่พบว่า กิจกรรมที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบทำเมื่อมีเวลาว่าง คือ อ่านหนังสือ ร้อยละ 70.71

1.2.2 เหตุผลที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาเหตุผลของเด็กจำนวน 30 คน ที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 17 คน เท่ากัน (ร้อยละ 56.67) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง และชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า (ตาราง 5)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 9 คน (ร้อยละ 52.94) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง ส่วนเด็กเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 9 คน (ร้อยละ 69.23) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า (ตาราง 5)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 13 คน เท่ากัน (ร้อยละ 61.90) และเด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 4 คน เท่ากัน (ร้อยละ 44.44) ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง และชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า (ตาราง 6)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง อาจเป็นเพราะเด็กช่วงอายุดังกล่าวอยู่ในวัยกำลังศึกษา ซึ่งเด็กอาจมีการบ้านมากจนไม่มีเวลาอ่านหนังสือ ต้องทำรายงานที่ได้รับมอบหมายจากครู หรือใช้เวลาส่วนใหญ่เพื่อเรียนพิเศษมากกว่า การอ่านหนังสือ (ดรรคา ต้นครองจันทร์ 2545) รองลงมา คือ เด็กชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า อาจเป็นเพราะโทรทัศน์ที่มีอิทธิพลมากในการกระตุ้นความสนใจของเด็ก เพราะโทรทัศน์มีภาพประกอบที่เคลื่อนไหว ทำให้เด็กมีความรู้สึกสนุกสนานไปกับสิ่งที่กำลังดู อีกทั้งเป็นสื่อที่เด็กสามารถดูได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้สมาธิ หรือจินตนาการ สามารถดูได้เรื่อย ๆ เด็กอาจใช้เวลาไปกับการดูโทรทัศน์มากเกินไป จนทำให้อ่านหนังสือน้อยลง (ศิริรัตน์ เจริญกลิ่น จันทร์ 2542: 40) นอกจากนี้เกมคอมพิวเตอร์ยังเป็นกิจกรรมที่เด็กให้ความสนใจมากในปัจจุบัน เพราะสามารถตอบสนองความต้องการทางด้านจิตใจของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกสนุกสนาน อีกทั้งรูปแบบของเกมคอมพิวเตอร์สมัยใหม่ มีภาพ เสียง บรรยากาศเร้าใจ เสมือนอยู่ในสถานที่จริง เสมือนเป็นตัวผู้เล่นจริง ๆ และรูปแบบเกมยังกระตุ้นและจูงใจให้เล่นต่อเนื่อง โดยใช้รางวัลและแต้มคะแนนเร้าใจเด็ก ซึ่งทำทนายให้เด็กอยากเล่นต่อ ไม่อยากเลิก อยากเป็นผู้ชนะเกมและชนะผู้อื่น ๆ ซึ่งเมื่อเล่นแล้วไม่ชนะ ก็จะเล่นไปเรื่อย ๆ จนอาจทำให้กลายเป็นเด็กติดเกม และไม่สามารถแบ่งเวลาสำหรับการอ่านหนังสือได้ (ศิริไชย หงษ์สงวนศรี และพนม เกตุมาน 2555)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกระทรวงวัฒนธรรม การกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2010) ที่พบว่า นักเรียนร้อยละ 60 ไม่อ่านหนังสือ เนื่องจากดูทีวีและ/หรือวิดีโอ และการที่เด็กไม่ชอบอ่านหนังสือ เพราะไม่มีเวลาว่าง ทั้งนี้อาจเป็นไปตามผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่พบว่า อุปสรรคในการอ่านหนังสือของนักเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ได้แก่ นักเรียนมีการบ้านมาก ต้องทำงานบ้าน ซึ่งทำให้เด็กไม่มีเวลาว่างในการอ่านหนังสือ

1.2.3 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือของเด็กจำนวน 227 คน ที่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 74 คน (ร้อยละ 32.60) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน (ตาราง 7)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงจำนวนมากที่สุด คือ เพศชาย จำนวน 32 คน (ร้อยละ 32.33) และเพศหญิง จำนวน 42 คน (ร้อยละ 32.81) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน (ตาราง 7)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุจำนวนมากที่สุด คือ เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 33 คน (ร้อยละ 30.28) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 41 คน (ร้อยละ 34.75) ใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน (ตาราง 8)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุดใช้เวลาในการอ่านหนังสือ 15-30 นาที ต่อวัน อาจเป็นเพราะเด็กช่วงอายุดังกล่าวมีช่วงความสนใจในระยะสั้นหรือประมาณ 20-30 นาที (ดวงพร พวงเพชร 2541: 23) หรืออาจสนใจสิ่งอื่น ๆ ที่เร้าความสนใจของเด็กได้มากกว่า การอ่านหนังสือ เช่น การดูโทรทัศน์/วิดีโอ เป็นต้น (ศรีรัตน์ เจริญกลิ่นจันทร์ 2542: 40) จึงใช้เวลาในการอ่านหนังสือเพียง 15-30 นาทีเท่านั้น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไพจิตร สบายจันทร์ (2548) ที่พบว่า นักเรียนใช้เวลาในการอ่านหนังสืออื่น ๆ วันละน้อยกว่า 30 นาที แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาอ่านหนังสือ 30 นาที - 1 ชั่วโมง และผลการวิจัยของ สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่านหนังสือตามความสนใจของตนเองในแต่ละวัน มากกว่า 1 ชั่วโมง

1.2.4 เหตุผลในการอ่านหนังสือ

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการอ่านหนังสือของเด็กจำนวน 227 คน ที่ชอบอ่านหนังสือ พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 154 คน (ร้อยละ 67.84) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน (ตาราง 9)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงจำนวนมากที่สุด คือ เด็กเพศชาย จำนวน 65 คน (ร้อยละ 65.66) และเพศหญิง จำนวน 89 คน (ร้อยละ 69.53) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน (ตาราง 9)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุจำนวนมากที่สุด คือ เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 67.89) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 80 คน (ร้อยละ 67.80) อ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน (ตาราง 10)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือ เพราะได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน อาจเป็นเพราะเด็กส่วนใหญ่ชอบอ่านเพื่อความบันเทิง เลือกอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสนุกสนาน โดยเด็กที่มีอายุระหว่าง 9-12 ปี ชอบอ่านหนังสือนิทานต่าง ๆ นิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน เรื่องตลกขบขัน การ์ตูนซ้ำชั้น (มะลิวัลย์ ศรีธีรวิวัฒน์ 2551) และเด็กอายุ 12-14 ปี สนใจอ่านหนังสือที่มีเรื่องราวลึกลับ เรื่องราวการผจญภัย นวนิยาย บางคนอาจชอบอ่านบทร้อยกรอง ไม่ชอบเรื่องวิชาการมากนัก (สุพรรณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 19) ซึ่งหนังสือที่เด็กในวัยนี้ชอบอ่านจะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาไม่เครียดมากนัก เด็กอ่านแล้วได้รับความสนุกเพลิดเพลิน เช่น การ์ตูน นวนิยาย เป็นต้น

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่พบว่า ความสนุกสนานและเพลิดเพลินเป็นเหตุผลที่ทำให้นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือ และผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่อ่านเพื่อความบันเทิง

1.2.5 สื่อการอ่าน

เมื่อพิจารณาสื่อการอ่านที่เด็กจำนวน 227 คน ชอบอ่าน พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 194 คน (ร้อยละ 85.46) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา จำนวน 87 (ร้อยละ 38.32) ชอบอ่านหนังสือเรียน และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 84 คน (ร้อยละ 37.00) ชอบอ่านนวนิยาย (ตาราง 11)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงจำนวนมากที่สุด คือ เด็กเพศชาย จำนวน 87 คน (ร้อยละ 87.87) และเพศหญิง จำนวน 107 คน (ร้อยละ 83.59) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา เด็กเพศชาย จำนวน 35 คน (ร้อยละ 35.35) ชอบอ่านหนังสือเรียน ส่วนเด็กเพศหญิง จำนวน 62 คน (ร้อยละ 48.44) ชอบอ่านนวนิยาย และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน เพศชาย 30 คน (ร้อยละ 30.30) ชอบอ่านหนังสือสารคดี /ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ และเพศหญิง 52 คน (ร้อยละ 40.62) ชอบอ่านหนังสือเรียน (ตาราง 11)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุจำนวนมากที่สุด คือ เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 100 คน (ร้อยละ 91.74) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 94 คน (ร้อยละ 79.66) ชอบอ่านการ์ตูน รองลงมา เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 47 คน (ร้อยละ 43.12) ชอบอ่านหนังสือเรียน และเด็กอายุ 12-14 ปี จำนวน 58 คน (ร้อยละ 49.15) ชอบอ่านนวนิยาย และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน เด็กอายุ 9-11 ปี 36 คน (ร้อยละ 33.03) ชอบอ่านหนังสือสารคดี /ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ และเด็กอายุ 12-14 ปี 43 คน (ร้อยละ 36.44) ชอบอ่านเรื่องสั้น (ตาราง 12)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่ชอบอ่านการ์ตูน อาจเป็นเพราะการ์ตูนเป็นสื่อที่น่าสนใจเรื่องราวด้วยภาพ มีรูปแบบที่น่าสนใจ มีสีสันสวยงาม มีเทคนิคการเล่าเรื่องที่ดี และดำเนินเรื่องรวดเร็ว อ่านง่าย และไม่ต้องคิดหรือจินตนาการเฉพาะตามตัวหนังสือเท่านั้น (ไพจิตร สหายจันทร์ 2548: 67) นอกจากนี้ปัจจุบันการ์ตูนเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมสูง มีการนำไปใช้ทั้งกับเนื้อหาที่เป็นบันเทิงคดี และความรู้ ทั้งสำหรับเด็กและผู้ใหญ่ และมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เด็กสามารถเข้าถึงได้ง่าย (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 182) นอกจากนี้

ยังพบว่า เด็กเพศชายชอบหนังสือสารคดี /ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ ส่วนเด็กเพศหญิงชอบอ่านนวนิยาย และเด็กที่มีอายุน้อยกว่าจะสนใจหนังสือเรียนมากกว่าเด็กที่มีอายุมากกว่า และเด็กที่มีอายุมากกว่าจะสนใจนวนิยายมากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่พบว่า หนังสือที่นักเรียนประถมศึกษาชอบอ่านและอ่านในชีวิตประจำวัน ได้แก่ หนังสือการ์ตูน สำหรับหนังสือที่นักเรียนมัธยมศึกษาชอบมากที่สุด คือ หนังสือการ์ตูน เช่นเดียวกับผลการวิจัยของไพจิตต์ สายจันทร์ (2548) ที่พบว่า ประเภทหนังสือที่นักเรียนต้องการอ่านมากที่สุด ได้แก่ หนังสือการ์ตูน และผลการวิจัยของ สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธิจันทร์กุล (2549) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ชอบอ่านการ์ตูนมากที่สุด รวมทั้งผลการวิจัยของ McNicol (2003) ที่พบว่า นักเรียนส่วนมากชอบอ่านการ์ตูน แต่ผลการวิจัยของพาณี พิทักษา (2531) พบว่า นักเรียนใช้เวลาพักผ่อนหย่อนใจด้วยการอ่านหนังสือการ์ตูนในระดับปานกลาง

1.3 การเข้าร่วมกิจกรรม

การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ศึกษา ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เหตุผลในการไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

1.3.1 การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

เมื่อพิจารณาการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา พบว่า เด็กส่วนใหญ่จำนวน 150 คน (ร้อยละ 58.37) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา และเด็กจำนวน 107 คน (ร้อยละ 41.63) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (ตาราง 13)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กส่วนใหญ่ คือ เด็กเพศชาย จำนวน 64 คน (ร้อยละ 55.17) และเพศหญิง จำนวน 86 คน (ร้อยละ 61.00) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่

อุทยานการเรียนรู้ยะลา ส่วนเด็กเพศชาย จำนวน 52 คน (ร้อยละ 44.83) และเพศหญิง จำนวน 55 คน (ร้อยละ 39.00) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา (ตาราง 13)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กส่วนใหญ่ คือ เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 74 คน (ร้อยละ 56.92) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 76 คน (ร้อยละ 59.84) เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา ส่วนเด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 56 คน (ร้อยละ 43.08) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 51 คน (ร้อยละ 40.16) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา (ตาราง 14)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกและอาจมาใช้บริการที่อุทยานการเรียนรู้ยะลาอยู่แล้ว อีกทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้นอาจตรงกับความต้องการของเด็ก เพราะอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีการคัดเลือกกิจกรรมที่อาศัยข้อมูลจากแบบสำรวจความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะจัดกิจกรรมตามที่ได้เสนอแนะไว้ และสำรวจจากสถิติในการเข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งกิจกรรมที่จัดขึ้น ซึ่งจะเน้นการเข้าร่วมกิจกรรมแบบสมัครใจ ไม่บังคับให้เด็กเข้าร่วม และเน้นความสนุกสนานในการทำกิจกรรม เด็กส่วนใหญ่จึงเข้าร่วมกิจกรรมที่จัด (วัชรวิ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555)

1.3.2 เหตุผลที่เด็กไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เมื่อพิจารณาเหตุผลที่เด็กจำนวน 107 คน ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 66 คน (ร้อยละ 61.68) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่ทราบว่ามีกิจกรรม (ตาราง 15)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 31 คน (ร้อยละ 59.62) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เพราะไม่มีเวลาว่าง ส่วนเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 65.45) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เพราะไม่ทราบว่ามีกิจกรรม (ตาราง 15)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุจำนวนมากที่สุด คือ เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวน 36 คน (ร้อยละ 64.29) และอายุ 12-14 ปี จำนวน 30 คน (ร้อยละ 58.82) ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เพราะไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม (ตาราง 16)

จากผลการวิจัยที่พบว่าเด็กส่วนใหญ่ที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม อาจเป็นเพราะวิธีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของอุทยานการเรียนรู้ยะลา ยังเข้าไม่ถึงผู้ใช้บริการที่เป็นเด็กทุกกลุ่มวัยอย่างทั่วถึง เช่น การส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน ครูอาจไม่บอกต่อให้นักเรียนทราบ การเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต ซึ่งเด็กอาจไม่ได้เข้าเว็บไซต์ของอุทยานการเรียนรู้ยะลา การประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ เด็กอาจไม่ได้เปิดคลื่นวิทยุที่มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของอุทยานการเรียนรู้ยะลา เป็นต้น (วัชรวิทย์ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555)

1.3.3 ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา

เมื่อพิจารณาความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กจำนวน 150 คน ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 55 คน (ร้อยละ 36.67) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) (ตาราง 17)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กเพศชาย จำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 43.76) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) และเพศหญิง จำนวนมากที่สุด 36 คน (ร้อยละ 41.86) นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) (ตาราง 17)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี จำนวนมากที่สุด 28 คน (ร้อยละ 37.84) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) และเด็กอายุ 12-14 ปี จำนวนมากที่สุด 33 คน (ร้อยละ 43.42) นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง) (ตาราง 18)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) อาจเป็นเพราะเด็กอยู่ในวัยกำลังศึกษา มักมีการบ้านที่ต้องทำมาก หรือ

อาจต้องเรียนพิเศษ (คารกา ต้นครองจันทร์ 2545) จึงอาจทำให้ไม่มีเวลาว่างในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลามากนัก

1.4.4 เหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา

เมื่อพิจารณาเหตุผลในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็ก จำนวน 150 คน ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน พบว่า เด็กจำนวนมากที่สุด 106 คน (ร้อยละ 70.67) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา จำนวน 90 คน (ร้อยละ 60.00) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน 84 คน (ร้อยละ 56.00) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น (ตาราง 19)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงจำนวนมากที่สุด คือ เด็กเพศชาย จำนวน 41 คน (ร้อยละ 64.06) และเพศหญิง จำนวน 65 คน (ร้อยละ 75.58) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา เด็กเพศชาย จำนวน 35 คน (ร้อยละ 54.69) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น ส่วนเด็กเพศหญิง จำนวน 56 คน (ร้อยละ 65.12) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน เด็กเพศชาย 34 คน (ร้อยละ 53.13) เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนเด็กเพศหญิง 49 คน (ร้อยละ 56.98) เพราะได้รับความรู้มากขึ้น (ตาราง 19)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุจำนวนมากที่สุด คือ เด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี จำนวน 53 คน เท่ากัน (ร้อยละ 71.62 และ 69.74 ตามลำดับ) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย รองลงมา เด็กอายุ 9-11 ปี และเด็กอายุ 12-14 ปี จำนวน 45 คน เท่ากัน (ร้อยละ 60.81 และ 59.21 ตามลำดับ) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ส่วนรองลงมาจำนวนใกล้เคียงกัน เด็กอายุ 9-11 ปี 40 คน (ร้อยละ 54.05) และเด็กอายุ 12-14 ปี 44 คน (ร้อยละ 57.89) เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้รับความรู้มากขึ้น (ตาราง 20)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กส่วนใหญ่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา เพราะได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย เนื่องจากกิจกรรมส่วนใหญ่ที่อุทยานการเรียนรู้ยะลาจัดจะเน้นการให้สาระความรู้ควบคู่กับความสนุกสนาน มีกิจกรรมการทำความรู้จักกิจกรรมสันตนาการ การร้องเพลง เพื่อละลายพฤติกรรมเด็ก ก่อนจะนำเข้าสู่เนื้อหาสาระที่ไม่เครียดมากนัก อีกทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกิดจากความต้องการหรือความพึงพอใจของตนเองจะช่วยให้เด็กเกิดความสนุกสนาน และเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย (วัชรีย์ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555) นอกจากนี้ยังพบว่า เด็กเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพราะได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และได้รับความรู้มากขึ้น ซึ่งจากผลการวิจัยของสุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่วนใหญ่ได้รับประโยชน์จากการร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คือ ได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย

2. ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา
ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา

2.1 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะของกิจกรรม

เมื่อพิจารณาระดับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะต่าง ๆ โดยรวมพบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลามีความต้องการกิจกรรมทุกลักษณะในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.11) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.05) (ตาราง 21)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรมทุกลักษณะในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชาย คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.03) และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (3.88) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศหญิง คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.19) และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.17) (ตาราง 21)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการกิจกรรมทุกลักษณะในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (4.23) และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.06) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 12-14 ปี คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (4.04) และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู (3.98) (ตาราง 22)

จากผลการวิจัยที่พบว่า เด็กมีความต้องการกิจกรรมลักษณะต่าง ๆ โดยรวมทุกลักษณะในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู ซึ่งเมื่อจำแนกตามเพศและอายุ พบว่า กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดู เป็นกิจกรรมที่เด็กเพศชาย และเด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและการดูมีความน่าสนใจสำหรับเด็กมากกว่ากิจกรรมที่ใช้ทักษะอื่น ๆ เนื่องจากมีความหลากหลายให้ความสนุกสนาน ให้ความรู้ หรือทั้งสองประการได้ในขณะเดียวกัน อีกทั้งยังสามารถเข้าร่วมได้ง่าย (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 50) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ ซึ่งเมื่อจำแนกตามเพศและอายุ พบว่า กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการเป็นกิจกรรมที่เด็กหญิง และเด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะกิจกรรมดังกล่าวประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อยหลาย ๆ กิจกรรม ซึ่งน่าสนใจสำหรับทุกคน โดยเฉพาะเด็กในวัยดังกล่าวซึ่งยังต้องการสิ่งเร้ามาก ส่วนกิจกรรมที่ใช้ทักษะอื่น ๆ อาจต้องใช้จินตนาการสูง และไม่เข้าใจเท่ากิจกรรมที่ใช้ทักษะหลายอย่างร่วมกัน (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 190) อีกทั้งอุทยานการเรียนรู้ยะลา มักจะจัดกิจกรรมที่เป็นโครงการในช่วงปิดเทอม ซึ่งเป็นช่วงที่เด็กมีเวลาว่างมาก จึงต้องการเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ (วัชรวิถันถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555) อย่างไรก็ตาม เด็กทั้งเพศชายและหญิง และทั้งสองช่วงอายุ มีความต้องการกิจกรรมทุกลักษณะในระดับมาก

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและดูร่วมกัน

2.1.1 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟัง โดยรวมพบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะยาวมีความต้องการ 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (4.01) (ตาราง 23)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (3.91 และ 4.09 ตามลำดับ) (ตาราง 23)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี คือ การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร (4.05 และ 3.97 ตามลำดับ) (ตาราง 24)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร เป็นกิจกรรมที่เด็กมีความต้องการทั้งโดยรวม และจำแนกตามเพศและอายุ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะกระแสสังคมที่มีการประกวด/แข่งขันการเป็นนักร้องกันเป็นจำนวนมาก เด็กจึงสนใจกิจกรรมที่เกี่ยวกับการร้องเพลง อีกทั้งกิจกรรมการบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละครมีการใช้ดนตรี/เพลงเพื่อสร้างบรรยากาศในการอ่านหนังสือให้สนุกมากขึ้น เด็กจึงมีความสนใจและเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานเพลิดเพลิน รู้สึกผ่อนคลาย (พัชราภรณ์ ปัญญาวุฒิกโร 2554)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ากิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังที่มีความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กิจกรรมการบรรเลงดนตรี/ร้องเพลงจากบทละคร/วรรณคดี

2.1.2 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดู โดยรวมพบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ละมามีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (4.09) (ตาราง 25)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (3.89 และ 4.27 ตามลำดับ) (ตาราง 25)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี คือ การจัดแสดงหนังสือใหม่ (4.17 และ 4.02 ตามลำดับ) (ตาราง 26)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดแสดงหนังสือใหม่ เป็นกิจกรรมที่เด็กมีความต้องการทั้งโดยรวม และจำแนกตามเพศและอายุ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะเด็กอยากทราบว่าอุทยานการเรียนรู้ละมามีหนังสือใหม่ ๆ เรื่องอะไรบ้าง

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับผลการวิจัยของ นิตยา แพงสวัสดิ์ (2538) ที่พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ กิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่ ส่วนผลการวิจัยของ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ แต่แตกต่างจากผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) ที่พบว่า นักเรียนต้องการกิจกรรมประเภท นิทรรศการจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ กิจกรรมแนะนำหนังสือ และจัดทำบรรณานุกรม อย่างไรก็ตาม เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิง และทั้งสองช่วงอายุ มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการดูทุกกิจกรรมในระดับมาก

2.1.3 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดู

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูโดยรวม พบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฉายภาพยนตร์ (4.32) (ตาราง 27) ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1 ในส่วนที่กำหนดว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในลักษณะการฉายภาพยนตร์ ในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.19)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ การฉายภาพยนตร์ (4.33 และ 4.31 ตามลำดับ) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.16 และ 4.22 ตามลำดับ) (ตาราง 27)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี คือ การเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ (4.42) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 12-14 ปี คือ การฉายภาพยนตร์ (4.33) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาของเด็กอายุ 9-11 ปี คือ การฉายภาพยนตร์ (4.31) และเด็กอายุ 12-14 ปี คือ การชมการแสดงละครจากเรื่องในหนังสือ (4.02) (ตาราง 28)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การฉายภาพยนตร์ เป็นกิจกรรมที่เด็กต้องการทั้งโดยรวมและจำแนกตามเพศ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการกิจกรรมการฉายภาพยนตร์ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะภาพยนตร์ สามารถสร้างความสนใจและเป็นที่น่าสนใจของเด็กในช่วงอายุนี้ อีกทั้งการฉายภาพยนตร์ยังเป็นกิจกรรมที่มีเนื้อหาหลากหลายทั้งสาระความรู้และความบันเทิง มีความเคลื่อนไหว รับรู้ได้โดยง่าย และเป็นที่น่าสนใจของเด็ก (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 19) อีกทั้งภาพยนตร์ที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลาคัดเลือกมาฉายนั้น ได้อาศัยข้อมูลจากแบบสำรวจความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม โดยได้จัดฉายภาพยนตร์ตามที่ได้เลือกมาแล้วไว้ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นภาพยนตร์ใหม่ ๆ เด็กบางคนอาจไม่สามารถชมภาพยนตร์ที่โรงฉายภาพยนตร์ในศูนย์การค้า เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าชม แต่เด็กสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการฉาย

ภาพยนตร์ที่อุทยานการเรียนรู้จะได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และหลังจากการฉายภาพยนตร์ ยังมีการพูดคุยถึงสาระความรู้ หรือข้อคิดที่ได้รับจากการชมภาพยนตร์ โดยเด็กจะมีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือซักถาม ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศของกิจกรรมให้น่าสนใจยิ่งขึ้น (วัชรวิทย์ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และ ชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการฟังและดูที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีที่น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การฉายภาพยนตร์ อย่างไรก็ตามเด็กอายุ 9-11 ปี ยังต้องการกิจกรรมการเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก โดยเฉพาะการเล่านิทานที่ใช้หนังสือและมีภาพประกอบให้เด็กดูซึ่งสามารถสร้างความสนใจของเด็กได้ และมีการนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ เด็กสามารถฟังและดูได้ตามภาพประกอบของหนังสือ อีกทั้งยังสามารถจูงใจเด็กในช่วงอายุดังกล่าวได้มากกว่าเด็กที่มีอายุสูงกว่าหรือเด็กที่กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงวัยรุ่น (วาสนา ณ ลำปาง 2541: 61) อย่างไรก็ตาม ยังพบว่า การฉายภาพยนตร์เป็นกิจกรรมที่เด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในลำดับรองลงมา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกับกิจกรรมการเล่านิทานโดยมีภาพประกอบ

2.1.4 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียน

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนโดยรวมพบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ะลามีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (3.95) (ตาราง 29)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (3.83 และ 4.04 ตามลำดับ) (ตาราง 29)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก โดยกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี คือ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง (4.05 และ 3.84 ตามลำดับ) (ตาราง 30)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นกิจกรรมที่เด็กมีความต้องการทั้งโดยรวม และจำแนกตามเพศและอายุ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะการวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นกิจกรรมที่สนุกสนานและส่งเสริมจินตนาการซึ่งตรงกับความสนใจของเด็ก โดยนอกจากการได้ฟังหรืออ่านหนังสือแล้ว เด็กยังสามารถวาดภาพและระบายสีตามจินตนาการของตนเอง ทำให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความรู้สึกนึกคิด และสื่อสารความคิดของตนออกมาในรูปภาพ ให้ผู้อื่นที่อยู่รอบตัวเขาได้เข้าใจ (จักรพงษ์ สุวรรณรัชมี 2553: 4)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนที่เยาวชนก่อนวัยรุ่น โดยรวมมีความเห็นว่ามีที่น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง

2.1.5 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เป็นกิจกรรมการประกวด/แข่งขัน โดยรวม พบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ละลาบีมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดวาดภาพ (4.06) รองลงมาใกล้เคียงกัน คือ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.03) (ตาราง 31)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กเพศชายมีความต้องการกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดวาดภาพ (4.11) ส่วนเด็กหญิงมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.16) (ตาราง 31)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ

การประกวดวาดภาพ (4.13) ส่วนเด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (4.01) (ตาราง 32)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การประกวดวาดภาพ เป็นกิจกรรมที่เด็กมีความต้องการโดยรวมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อจำแนกตามเพศและอายุ พบว่า กิจกรรมที่เด็กเพศชาย และเด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดวาดภาพ อาจเป็นเพราะเด็กเพศชายและเด็กช่วงอายุดังกล่าวจะชอบกิจกรรมที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งการประกวดวาดภาพเป็นกิจกรรมที่เด็กสามารถเข้าร่วมได้ด้วยตนเอง เป็นกิจกรรมที่สามารถใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และได้แสดงออกด้วยตนเองอย่างเต็มที่ (จักรพงษ์ สุวรรณรัศมี 2553: 4) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในด้านความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้ทักษะการเขียนที่พบว่า การวาดภาพประกอบเรื่องที่อ่านหรือฟัง เป็นกิจกรรมที่เด็กต้องการมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุพรรณวี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นเกี่ยวกับความน่าสนใจและสนใจเข้าร่วมกิจกรรมการประกวดวาดภาพในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ McNicol (2003) ที่พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ชอบกิจกรรมการแข่งขันวาดภาพ ระบายสี แต่กิจกรรมที่เด็กเพศหญิง และเด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ อาจเป็นเพราะเด็กเพศหญิงมักชอบกิจกรรมที่เป็นงานฝีมือ การบ้านการเรือน การประดิษฐ์สิ่งของ รวมถึงการประกวดประดิษฐ์สิ่งของ (ไพพรรณ อินทนิล 2546: 74) ซึ่งเด็กอายุ 12-14 ปี มีความสามารถในการประดิษฐ์มากกว่าเด็กเล็ก อีกทั้งเด็กในวัยนี้จะใฝ่เรียนรู้และมีความต้องการในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เห็นว่าเขาสามารถทำได้หรือประสบความสำเร็จ (เบญจรัตน์ นุชนาฎ และคนอื่น ๆ 2555) ซึ่งกิจกรรมการประกวดประดิษฐ์สิ่งของสามารถตอบสนองความต้องการของเด็กในวัยนี้ได้เป็นอย่างดี

2.1.6 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการ

เมื่อพิจารณาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการโดยรวม พบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ละมามีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการทัศนศึกษา (4.28) (ตาราง 33)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิงคือ โครงการทัศนศึกษา (4.16 และ 4.37 ตามลำดับ) (ตาราง 33)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการทุกกิจกรรมในระดับมาก และกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี คือ โครงการทัศนศึกษา (4.20 และ 4.35 ตามลำดับ) (ตาราง 34)

จากผลการวิจัยที่พบว่า โครงการทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่เด็กมีความต้องการทั้งโดยรวม และจำแนกตามเพศและอายุ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะโครงการทัศนศึกษา เป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กได้มีโอกาสเห็นสภาพที่เป็นจริงนอกเหนือไปจากหนังสือได้เรียนรู้จากแหล่งข้อมูลจริงจากการไปทัศนศึกษาเยี่ยมชม ทั้งยังเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาสติปัญญาตลอดจนทักษะทางสังคม อันจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ซึมซับการเรียนรู้ และเข้าใจเรื่องราวที่พบเห็นได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น (อิทธิเดช น้อยไม้ 2547) โครงการทัศนศึกษาจึงสอดคล้องกับความต้องการของเด็ก เพราะเด็กชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อยู่เสมอ ไม่ชอบอยู่นิ่งเฉยชอบซักถาม และชอบค้นหาความจริงในสิ่งที่อยากรู้ อยากเห็น (จักรพงษ์ สุวรรณรัมย์ 2553: 7)

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่จัดเป็นโครงการที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นโดยรวมมีความเห็นว่ามีที่น่าสนใจและสนใจเข้าร่วมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โครงการอ่านหนังสือประกอบทัศนศึกษา

2.2 ความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการเนื้อหาของกิจกรรมโดยรวม พบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลามีความต้องการ 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาที่ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศิลปะ (4.32) (ตาราง 35) ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1 ในส่วนที่กำหนดว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลา มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ ในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่เด็กเพศชายต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ศิลปะ (4.28) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่เด็กเพศหญิงต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาษาไทย และศิลปะ (4.35 เท่ากัน) (ตาราง 35)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการเนื้อหาของกิจกรรม 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยเนื้อหาของกิจกรรมที่เด็กอายุ 9-11 ปีต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาษาไทย (4.37) ส่วนเนื้อหาของกิจกรรมที่เด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิทยาศาสตร์ (4.30) (ตาราง 36)

จากผลการวิจัยที่พบว่า ศิลปะ เป็นเนื้อหาของกิจกรรมที่เด็กโดยรวมต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะกิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ ทำให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริง สามารถเรียนรู้ผ่านการสังเกต มีอิสรภาพทางความคิด และสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระโดยไม่มีแบบกำหนดที่ตายตัว โดยเด็กจะอาศัยศิลปะเป็นเครื่องมือสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ และความต้องการดังกล่าวออกมาในผลงานศิลปะ ทำให้ผู้ใหญ่ได้เข้าใจความหมาย ความรู้สึกนึกคิด และความต้องการของเด็กได้ เด็กจึงมีความสุข รู้สึกสนุกสนาน เพลิดเพลินเมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมที่เกิดจากความพึงพอใจของตนเอง อีกทั้งการจัดกิจกรรมทางด้านศิลปะจะช่วยพัฒนาเด็กให้มีความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้สำหรับเด็กในช่วงวัยนี้ เพราะเป็นช่วงที่สมองในส่วนที่เกี่ยวข้องกับจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์กำลังพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็ว (จักรพงษ์ สุวรรณรัตน์ 2553: 1-4) นอกจากนี้ ผลการวิจัยของไพจิตร สายจันทร์ (2548) ยังพบว่า เนื้อหาของหนังสือที่นักเรียนต้องการอ่านมากที่สุด ได้แก่ ด้านศิลปะ กีฬาและการละเล่นต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่าเด็กในวัยนี้มีความสนใจเรื่องศิลปะ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือที่มีเนื้อหาศิลปะหรือกิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ นอกจากนี้เด็กเพศหญิงยังต้องการกิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านภาษาไทย ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับค่าเฉลี่ยของเนื้อหาด้านศิลปะ และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการกิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านภาษาไทยในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะปัจจุบันได้มีการรณรงค์ในเรื่องการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องกันมากขึ้น เด็กจึงต้องการเรียนรู้กิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านภาษาไทย รวมถึงยังมีการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น หนังสือนิทาน เอกสารหรือ

บทความเพื่อทดสอบการอ่านออกเสียงที่ถูกต้อง แบบฝึกหัดการเขียนสะกดคำ การแต่งประโยค จากภาพ บัตรคำ เป็นต้น เด็กจึงมีความสนใจและรู้สึกสนุกสนานในการเรียนรู้ (วัชรวิ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555) ส่วนเด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการกิจกรรมที่มีเนื้อหา ด้านวิทยาศาสตร์ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์จะช่วย สนับสนุนการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ และมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน อีกทั้งกิจกรรมที่มีเนื้อหา ด้านวิทยาศาสตร์สามารถตอบสนองความต้องการของเด็กช่วงอายุดังกล่าวได้ กล่าวคือ โดยธรรมชาติของเด็กวัยดังกล่าวจะไม่ชอบอยู่นิ่งเฉย ชอบซักถาม และค้นหาความจริงด้วยการทดลองทำในสิ่งที่อยากรู้ อยากรู้อยากเห็น (จักรพงษ์ สุวรรณศรี 2553: 7) เด็กช่วงอายุดังกล่าวจึงมีความต้องการกิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านวิทยาศาสตร์มากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า

2.3 ความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านสื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมโดยรวม พบว่า เด็กมีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับมาก และประเภทสื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่อโสตทัศนวัสดุ (4.32) และเมื่อจำแนกประเภทของสื่อโสตทัศนวัสดุ พบว่า สื่อที่เด็กมีความต้องการในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพยนตร์ (4.51) ส่วนประเภทสื่อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเด็กต้องการในระดับมาก (4.23) และเมื่อจำแนกประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า สื่อที่เด็กมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ซีดี รอม และดีวีดี (4.30) (ตาราง 37)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดในระดับมาก และประเภทสื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่อโสตทัศนวัสดุ (4.25 และ 4.37 ตามลำดับ) และเมื่อจำแนกประเภทของสื่อโสตทัศนวัสดุ พบว่า สื่อที่เด็กเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพยนตร์ โดยเด็กเพศชายต้องการในระดับมาก (4.42) ส่วนเด็กเพศหญิงต้องการในระดับมากที่สุด (4.59) ส่วนประเภทสื่อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเด็กเพศชายและเพศหญิงต้องการในระดับมาก (4.12 และ 4.31 ตามลำดับ) และเมื่อจำแนกประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า สื่อที่เด็กชายมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เว็บไซต์ (4.27) ส่วนสื่อที่เด็กเพศหญิงมีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ซีดี รอม และดีวีดี (4.35) (ตาราง 37)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี มีความต้องการประเภทสื่อทั้งหมดในระดับมาก โดยประเภทสื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สื่อโสตทัศนวัสดุ (4.31 และ 4.33 ตามลำดับ) และเมื่อจำแนกประเภทของสื่อโสตทัศนวัสดุ พบว่า สื่อที่เด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี มีความต้องการ และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ภาพยนตร์ โดยเด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในระดับมาก (4.49) ส่วนเด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมากที่สุด (4.54) ส่วนประเภทสื่อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยเด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมาก (4.14 และ 4.31 ตามลำดับ) และเมื่อจำแนกประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พบว่า สื่อที่เด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ซีดี รอม และดีวีดี (4.36) ส่วนสื่อที่เด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เว็บไซต์ (4.42) (ตาราง 38)

จากผลการวิจัยที่พบว่า สื่อโสตทัศนวัสดุ เป็นประเภทสื่อที่เด็กต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะสื่อโสตทัศนวัสดุส่วนใหญ่สามารถสัมผัสจับต้องได้ เช่น แผนที่ และลูกโลก ของจริง ของจำลอง/หุ่นจำลอง ส่วนภาพยนตร์ และรูปภาพ ก็เป็นสื่อที่สามารถดึงดูดความสนใจได้เป็นอย่างดีเช่นกัน และเมื่อจำแนกประเภทของสื่อโสตทัศนวัสดุ พบว่า ภาพยนตร์เป็นสื่อโสตทัศนวัสดุที่เด็กมีความต้องการโดยรวม ในระดับมากที่สุด และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อจำแนกตามเพศและอายุ พบว่า เด็กเพศชาย และเด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการภาพยนตร์ในระดับมาก ส่วนเด็กหญิง และเด็กอายุ 12-14 ปี มีความต้องการภาพยนตร์ ในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะภาพยนตร์ เป็นสื่อที่มีการเล่าเรื่องด้วยภาพ มีเสียงดนตรี เสียงพูด รวมทั้งเสียงธรรมชาติ เพื่อส่งเสริมให้เกิดความหมาย และอารมณ์ความรู้สึก ภาพยนตร์สามารถดึงอารมณ์ร่วมเข้าไปฝังในจิตใจของคนดูได้ง่ายและเร็ว มีการลำดับเรื่องราวที่สัมพันธ์ต่อเนื่อง สามารถสื่อสารความหมายให้เด็กสามารถเข้าใจได้ง่าย เข้าถึงเด็กได้อย่างลึกซึ้งกว้างขวางและต่อเนื่อง (อูรพงศ์ แพทย์คชา [ม.ป.ป.]) อีกทั้งยังเป็นสื่อที่ให้ทั้งสาระความรู้ และความบันเทิง มีความเคลื่อนไหว รับรู้ได้โดยง่าย และเป็นที่ยอมรับของเด็ก (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 19) อีกทั้งการนำภาพยนตร์ใหม่ ๆ ที่เข้าฉายตามโรงภาพยนตร์มาฉายที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา โดยที่เด็กไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ถือเป็น การตอบสนองของความต้องการของเด็กได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังพบว่า ประเภทสื่อที่เด็กต้องการเป็นลำดับรองลงมา คือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ อาจเป็นเพราะสื่ออิเล็กทรอนิกส์มีความทันสมัย เด็กสามารถมีส่วนร่วมและตอบสนองต่อสื่อดังกล่าวได้ เช่น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) หรือเว็บไซต์ และซีดี รอม และดีวีดี ซึ่งเป็นสื่อที่มีทั้งตัวอักษร

ภาพเคลื่อนไหว และเสียงที่สมจริงเป็นธรรมชาติ และเมื่อจำแนกประเภทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า เว็บไซต์เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เด็กเพศชายและเด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนซีดี รอม และดีวีดี เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เด็กเพศหญิงและเด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด จึงเห็นได้ว่าเด็กที่มีอายุมากกว่าต้องการสื่อเว็บไซต์มากกว่าเด็กที่มีอายุน้อยกว่า ทั้งนี้เพราะเด็กที่มีอายุมากกว่ามีความสามารถในการเข้าถึงเว็บไซต์ได้ดีกว่า

2.4 ความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยรวมพบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลามีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมในระดับมากทุกแห่ง และสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.39) รองลงมาใกล้เคียงกัน คือ โรงเรียน (4.34) (ตาราง 39)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมในระดับมากทุกแห่ง โดยสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชาย คือ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.42) ส่วนสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศหญิง คือ โรงเรียน (4.37) (ตาราง 39)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการสถานที่ในการจัดกิจกรรมในระดับมากทุกแห่ง โดยสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี คือ โรงเรียน (4.41) ส่วนสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 12-14 ปี คือ อุทยานการเรียนรู้ยะลา (4.40) (ตาราง 40)

จากผลการวิจัยที่พบว่า อุทยานการเรียนรู้ยะลา เป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรมที่เด็กมีความต้องการโดยรวมในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อาจเป็นเพราะอุทยานการเรียนรู้ยะลาตั้งอยู่ใจกลางเมืองยะลา ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่จึงมีความสะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ และยังมีลานสานฝัน ซึ่งเป็นพื้นที่เอนกประสงค์ที่กว้างขวางสำหรับจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ (วัชรวิถันถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555) แต่สถานที่ที่เด็กเพศหญิง และเด็กอายุ 9-11 ปี มีความต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ โรงเรียน อาจเป็นเพราะโรงเรียนเป็นสถานที่จัด

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เด็กส่วนใหญ่สะดวกและคุ้นเคย อีกทั้งต้องไปโรงเรียนอยู่แล้ว จึงมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่โรงเรียน (สุพรรณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 215) ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพรรณี วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล (2549) ที่พบว่า สถานที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่เยาวชนก่อนวัยรุ่นส่วนใหญ่ต้องการ คือ โรงเรียน

2.5 ความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยรวม พบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ละมามีความต้องการวันและช่วงเวลาทั้งหมดในระดับมาก โดยวันและช่วงเวลาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.98) รองลงมาใกล้เคียงกัน คือ วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.96) (ตาราง 41)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการวันและช่วงเวลาทั้งหมดในระดับมาก โดยวันและช่วงเวลาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.98 และ 3.97 ตามลำดับ) (ตาราง 41)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการวันและช่วงเวลาทั้งหมดในระดับมาก โดยวันและช่วงเวลาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี คือ วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (3.93) ส่วนวันและช่วงเวลาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 12-14 ปี คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) (4.03) (ตาราง 42)

จากผลการวิจัยที่พบว่า วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) เป็นวันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการโดยรวม และเมื่อจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แต่เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า วันและช่วงเวลาของเด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00) ส่วนวันและช่วงเวลาของเด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13.00-16.00)

2.6 ความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาความต้องการในด้านการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยรวม พบว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่ต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ดังนี้ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (4.06) แจกใบปลิวและแผ่นพับที่แหล่งท่องเที่ยว (3.94) และเผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต และแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียน (3.93 เท่ากัน) (ตาราง 43) **ซึ่งผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 1 ในส่วนที่กำหนดว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีความต้องการการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมโดยการแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียน ในระดับมาก**

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กเพศชายและเพศหญิงต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (3.94 และ 4.16 ตามลำดับ) (ตาราง 43)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุมีความต้องการ 2 ระดับ คือ ระดับมาก และระดับปานกลาง โดยการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา (4.05) ส่วนการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต (4.13) (ตาราง 44)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กต้องการโดยรวม และเมื่อจำแนกตามเพศ ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา อาจเป็นเพราะเด็กมาใช้บริการอยู่แล้ว อีกทั้งใบปลิวและแผ่นพับเป็นสิ่งพิมพ์ซึ่งเป็นสื่อที่ใช้สะดวก สามารถเก็บไว้ดูรายละเอียด และนำติดตัวไปได้ จึงเป็นที่ต้องการของเด็กส่วนใหญ่ (วัชรวิทย์ ถ้วนถวิล, สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555) เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กอายุ 9-11 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แจกใบปลิวและแผ่นพับที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา แต่การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมที่เด็กอายุ 12-14 ปี ต้องการในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต อาจเป็นเพราะ

เด็กช่วงอายุดังกล่าวส่วนใหญ่มักชะงักในการใช้คอมพิวเตอร์ ชอบใช้อินเทอร์เน็ต และบนอินเทอร์เน็ตมีข้อมูลจำนวนมากมายมหาศาล เด็กสามารถเข้าถึงเรื่องราวที่สนใจได้ง่ายและรวดเร็ว อีกทั้งอินเทอร์เน็ตยังเปิดกว้างให้เด็กเข้าไปค้นหาข้อมูลได้อย่างอิสระ เด็กจึงสนใจรับทราบข่าวสารการจัดกิจกรรมจากอินเทอร์เน็ต (สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธินิรันดรกุล 2549: 217)

2.7 ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลาประสบ

เมื่อพิจารณาปัญหาของเด็กที่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา จำนวน 150 คน ประสบ โดยรวม พบว่า เด็กประสบปัญหาทั้งหมดในระดับปานกลาง และปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.40) (ตาราง 45)

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า เด็กทั้งเพศชายและเพศหญิงประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกปัญหาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กเพศชายและเพศหญิง คือ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.48 และ 3.34 ตามลำดับ) (ตาราง 45)

เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า เด็กทั้งสองช่วงอายุประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมทุกปัญหาในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดของเด็กอายุ 9-11 ปี และอายุ 12-14 ปี คือ เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย (3.38 และ 3.42 ตามลำดับ) (ตาราง 46)

ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ข้อ 2 ที่กำหนดว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ยะลาประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่องเนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการในระดับมาก เนื่องจากค่าเฉลี่ยของปัญหาเรื่องเนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ คือ 3.06 อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมส่วนใหญ่ที่อุทยานการเรียนรู้ยะลาได้จัดขึ้นนั้น ถูกคิดสร้างสรรค์จากความต้องการของเด็ก โดยเด็กสามารถเสนอกิจกรรมที่ต้องการผ่านแบบสำรวจความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม และยังสามารถผ่านการพิจารณาการจัดกิจกรรมให้ครบตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อันได้แก่ วิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาอังกฤษ อีกทั้งยังจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับกระแสสังคม เหตุการณ์หรือวันสำคัญต่าง ๆ และสอดคล้องกับหลักการสร้างองค์ความรู้ และการเรียนรู้

ตลอดชีวิต (3 ปี อุทยานการเรียนรู้ระยะลา ก่อเกิดมิตรภาพ และความเข้าใจ 2553: 38-47) จึงเห็นได้ว่า อุทยานการเรียนรู้ระยะลาจัดกิจกรรมที่มีเนื้อหาที่ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งน่าจะตรงกับความต้องการของเด็ก ดังนั้นปัญหาเรื่องเนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการจึงไม่ใช่ปัญหาที่เด็กประสบในระดับมาก

ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544) ที่พบว่า นักเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านมีช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม และนักเรียนไม่มีส่วนร่วมกิจกรรม ส่วนนักเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านไม่น่าสนใจ และช่วงเวลาจัดไม่เหมาะสม ส่วนผลการวิจัยของ ไชยมุก เหล่าสุนทร (2550) พบว่า ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่นักเรียนประสบในระดับมากที่สุด คือ นักเรียนไม่มีเวลาร่วมกิจกรรม รองลงมา คือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ และห้องสมุดประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ในขณะที่ผลการวิจัยของ ชัยภพ เสรีผล (2550) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ ไม่มีของรางวัล หรือของรางวัลที่ให้ไม่จูงใจ รองลงมาคือ กิจกรรมไม่น่าสนใจ

3. ข้อเสนอแนะ

เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา จำนวน 10 คน ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน โดยข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุดของแต่ละด้าน มีดังนี้

1. ด้านเนื้อหา

- อยากให้จัดกิจกรรมที่เป็นเรื่องราวความรู้อบตัว (2 คน)

2. ด้านสื่อ

- สื่อที่นำมาประกอบการจัดกิจกรรมควรมีความน่าสนใจและมีลูกเล่นดี ๆ (2 คน)

3. ด้านสถานที่

- อยากให้จัดกิจกรรมที่ต่างจังหวัด (2 คน)

4. ด้านวันช่วงเวลา

- ควรจัดกิจกรรมในวันหยุดหรือช่วงปิดเทอม (2 คน)
- บางกิจกรรมมีการกำหนดเวลาน้อยเกินไป อยากให้จัดกิจกรรมที่มีช่วงเวลามาก

ขึ้น (2 คน)

สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานที่กำหนดไว้ 2 ข้อ คือ 1) เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านลักษณะการฉายภาพยนตร์ กิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมโดยการแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียนในระดับมาก และ 2) เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่อง เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการในระดับมาก สามารถสรุปได้ว่า ผลที่ได้จากการวิจัยมีทั้งที่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ดังนี้

ผลการทดสอบที่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานข้อ 1 ที่ว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในลักษณะการฉายภาพยนตร์ กิจกรรมที่มีเนื้อหาด้านศิลปะ และการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมโดยการแจกใบปลิวและแผ่นพับที่โรงเรียนในระดับมาก

ผลการทดสอบที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานข้อ 2 ที่ว่า เด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลาประสบปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเรื่อง เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการในระดับมาก เนื่องจากพบว่า ค่าเฉลี่ยของปัญหาเรื่องเนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการ คือ 3.06 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะสำหรับอุทยานการเรียนรู้ระยะลาและห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

จากผลการวิจัยและข้อเสนอแนะจากเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ผู้วิจัยเห็นว่า สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของอุทยานการเรียนรู้ระยะลา และห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ได้ดังนี้

1. ลักษณะของกิจกรรม

อุทยานการเรียนรู้ระยะลาและห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามลักษณะที่เด็กต้องการเข้าร่วมในระดับมาก ซึ่งกิจกรรมที่มี

ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดูและการฟัง เช่น การฉายภาพยนตร์ ซึ่งอุทยานการเรียนรู้จะลาอาจเพิ่มรอบในการฉายภาพยนตร์ให้มากขึ้น กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ เช่น โครงการทัศนศึกษา และกิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู เช่น การจัดแสดงหนังสือใหม่ เป็นต้น โดยพิจารณาจัดกิจกรรมเหล่านี้ให้มากกว่าเดิม และห้องสมุดอื่น ๆ ควรพิจารณาจัดกิจกรรมเหล่านี้ในห้องสมุดเพื่อดึงดูดให้เด็กเข้ามาใช้บริการมากขึ้น และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านทุกลักษณะ ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย ส่งเสริมให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ จัดกิจกรรมที่น่าสนใจและเชื่อมโยงกับหนังสือและการอ่านให้มากที่สุด โดยจัดแสดงหนังสือที่เกี่ยวข้องและจัดทำบรรณานุกรมหรือบรรณนิทัศน์เผยแพร่เสมอ และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาจัดกิจกรรมมากขึ้น เพื่อเพิ่มความน่าสนใจ และฝึกให้เด็กเกิดความคุ้นเคยกับอุปกรณ์ที่ทันสมัย รวมทั้งควรมีการติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรม และขยายผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. เนื้อหาของกิจกรรม

อุทยานการเรียนรู้จะลาและห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ควรจัดกิจกรรมตามแนวเนื้อหาที่ตรงกับความต้องการของเด็ก ได้แก่ กิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะ กิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาไทย ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง กิจกรรมที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้คิด ได้ทดลอง และมีความสนุกสนานในการเรียนรู้ รวมทั้งกิจกรรมที่เป็นเรื่องราวความรู้รอบตัวที่น่าสนใจอีกด้วย นอกจากนี้ควรเพิ่มเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียม และศิลปวัฒนธรรมของภาคใต้ เพื่อให้เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เข้าใจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาคใต้มากขึ้น

3. สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม

อุทยานการเรียนรู้จะลาและห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ควรนำสื่อหลากหลายประเภทและสื่อที่เด็กสนใจมาประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีความสนใจมากยิ่งขึ้น เช่น ภาพยนตร์ ของจริง หนังสือ และซีดี รอม และดีวีดี ซึ่งเด็กมีความต้องการสื่อประเภทนี้มากที่สุด นอกจากนี้เด็กยังต้องการให้นำสื่อโสตทัศนวัสดุมาประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น รูปภาพ แผนที่และลูกโลก ของจำลอง/หุ่นจำลอง เป็นต้น

4. สถานที่ในการจัดกิจกรรม

เด็กมีความต้องการให้จัดกิจกรรมในอุทยานการเรียนรู้ะลามากที่สุด ฉะนั้นอุทยานการเรียนรู้ะลาควรพิจารณาจัดกิจกรรมในอุทยานการเรียนรู้ะลา และอาจจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนอกสถานที่ด้วย เช่น ที่โรงเรียน ตามแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งที่ต่างจังหวัด เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้นอกสถานที่ให้เด็กได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะทางสังคม ส่งเสริมการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจเรื่องราวศิลปวัฒนธรรมของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้เด็กซึมซับการเรียนรู้ และเข้าใจเรื่องราวที่พบเห็นได้อย่างลึกซึ้งมากขึ้น นอกจากนี้การเข้าร่วมกิจกรรมนอกสถานที่ยังช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ทำให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย สนุกสนาน มีความรู้สึกเป็นอิสระ และได้เรียนรู้อย่างมีความสุข

5. วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม

อุทยานการเรียนรู้ะลาและห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ควรเน้นการจัดกิจกรรมช่วงเวลาย่ำตามความต้องการของเด็กส่วนใหญ่ และอาจจัดกิจกรรมที่เป็นโครงการในช่วงปิดภาคการศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดโรงเรียน เนื่องจากเด็กจะมีเวลาว่างในช่วงปิดภาคการศึกษา และสามารถเข้าร่วมกิจกรรมหลาย ๆ วัน อีกทั้งกิจกรรมที่จัดเป็นโครงการยังประกอบไปด้วยกิจกรรมย่อยที่หลากหลาย ซึ่งจะทำให้เด็กสนุกสนาน ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายในการเข้าร่วมกิจกรรม

6. การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม

เด็กส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ะลา เพราะไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม ฉะนั้นอุทยานการเรียนรู้ะลาควรเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลายและสามารถเข้าถึงและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กด้วย เช่น การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายที่โรงเรียน รวมทั้งห้องสมุดอื่น ๆ ควรเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านด้วยวิธีการที่หลากหลายเช่นกัน และควรจัดสรรงบประมาณสำหรับการประชาสัมพันธ์ให้เพียงพอ เพราะหากจัดกิจกรรมแล้ว มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมไม่มากเท่าที่ควร เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง อาจทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการจัดกิจกรรมได้ อีกทั้งควรประชาสัมพันธ์ล่วงหน้าในช่วงเวลานานพอให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะมีเวลาเตรียมตัวเข้าร่วมกิจกรรม

แนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียน นักศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง
2. ศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของอุทยานการเรียนรู้ หรือในห้องสมุดประเภทต่าง ๆ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการอ่านของนักเรียน และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2544.

กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2546.

“การอ่าน.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.kkw.rmutr.ac.th/thai/e-learning/Pic/.../การอ่าน3.doc> [ม.ป.ป]. สืบค้น 1 กรกฎาคม 2554.

ไข่มุก เหล่าสุนทร. “ความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.

เคมสเตอร์, เกรช. ไขปริศนาความสำเร็จห้องสมุดมีชีวิต. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2550.

จักรพงษ์ สุวรรณศรี. คู่มือการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ ศิลปะเด็กปฐมวัย. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่ชลบุรี, 2553.

จินดา จำเริญ. “กิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยการใช้นิทาน.” วารสารห้องสมุด 43, 3 (2542): 56-64.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาคาร, 2542.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศิลปาบรรณาคาร, 2545.

ชัยภพ เสรีผล. “การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนนานาชาติเซนต์ สตีเฟนส์.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2550.

ณัฐฐนิภา เณรทรัพย์. “การพัฒนานิสัยรักการอ่านด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านตามกระบวนการตามแนวคิดของเครทโทลและคอมส์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

ดวงพร พวงเพชร. “การส่งเสริมนิสัยรักการอ่านจากครอบครัวของนักเรียน ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ*, 2541.

ดารกา ต้นครองจันทร์. “ทำอย่างไรให้เด็กไทยรักการอ่าน.” *วารสารวิชาการ* 5, 11 (2545): 6-10.
 เทศบาลนครยะลา. ข้อกำหนดว่าด้วยการจ้างเอกชนบริหารจัดการอุทยานการเรียนรู้ยะลา. ยะลา: เทศบาลนครยะลา, 2551.

เทศบาลนครยะลา. ประกาศเทศบาลนครยะลา เรื่อง การจัดตั้งและการจัดการอุทยานการเรียนรู้ยะลา. ยะลา: เทศบาลนครยะลา, 2551.

นิตยา แฝงสวัสดิ์. “ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับนิสัยรักการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 2538.

นิรันดร์ กุลทานันท์. “การพัฒนาประเทศด้วยการสร้างนิสัยรักการอ่าน.” *คุรุปริทัศน์* 12 (2530): 52-54.

บันลือ พุกชะวัน. แนวพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2543.

เบญจรัตน์ นุชนาฎ และคนอื่นๆ. “พัฒนาการเด็กวัย 6-12 ปี และผลกระทบของสื่อที่ส่งผลต่อเด็กในวัยเรียน.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/305033> 2555. สืบค้น 3 มีนาคม 2555.

พวงเพชร บงบุตร. “การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านนาพระ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนมเขต 2.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 2550.

พัชรภรณ์ ปัญญาวุฒิไกร. “ร้อง เดิน เล่น อ่าน ...สรรค์สร้างจินตนาการสู่ภาษา.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://siripongschool.ning.com/forum/topics/3866508:Topic:1662> 2554. สืบค้น 22 กุมภาพันธ์ 2555.

พาณี พิทักษา. “ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านกับนิสัยในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 2531.

พิมพ์สุดา เขี่ยมสกุล. “ผลสัมฤทธิ์และเจตคติในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 2549.

ไพจิตร สบายจันทร์. “ปัจจัยที่มีผลต่อการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองอุดรดิตรต์ จังหวัดอุดรดิตรต์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตรต์, 2548.

ไพพรรณ อินทนิล. การส่งเสริมการอ่าน. ชลบุรี: ชลบุรีการพิมพ์, 2546.

มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์, 2547.

มนทิรา พานิชย์. คู่มือการจัดทำโครงการและการจัดกิจกรรมห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร: อุดมศึกษา, 2544.

มะลิวัลย์ ศรีธวัชต์. “ผลของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านภาษาไทย ตามเทคนิคเต้าเต้อชินซีที่มีต่อความสามารถทางการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551.

มัลลิกา คงพันธุ์. “การประเมินโครงการรณรงค์ส่งเสริมการอ่านในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2548.

แม่นมาศ ขวลิขิต, คุณหญิง. การสร้างสังคมการอ่านและการใช้สารนิเทศ. กรุงเทพมหานคร: สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2530.

แม่นมาศ ขวลิขิต, คุณหญิง. แนวทางส่งเสริมการอ่าน (ฉบับแก้ไขและเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2544.

รตี ยะสารี. รองผู้จัดการฝ่ายวิชาการและเทคโนโลยีสารสนเทศ อุทยานการเรียนรู้ยะลา. สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2554.

เรื่องวิทย์ จันทลือชา. รายงานวิจัยการพัฒนากการส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของโรงเรียนท่ากฤษรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5. ขอนแก่น: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5, 2550.

วัชรี้ ถ้วนถวิล. ผู้จัดการอุทยานการเรียนรู้ยะลา. สัมภาษณ์, 31 สิงหาคม 2553.

วัชรี้ ถ้วนถวิล. ผู้จัดการอุทยานการเรียนรู้ยะลา. สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555.

วาสนา ณ ลำปาง. “ความสนใจในการอ่านหนังสือภาพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2541.

- วิทยากร เชียงกูล. “ปัญหาการพัฒนาคุณภาพในการจัดการการศึกษา.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://witayakornclub.wordpress.com> 2552. สืบค้น 1 กรกฎาคม 2553.
- วิภาวรรณ ไกรคุ้ม. “มิติใหม่ในการอ่านรอบ ๆ ตัว.” วารสารวิชาการ 11, 3 (2551): 26-30.
- ศรีรัตน์ เจิงกลิ่นจันทร์. การอ่านและการสร้างนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2542.
- ศิริไชย หงษ์สงวนศรี และพนม เกตุมาน. “Game Addiction: The Crisis and Solution.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.ramamental.com/medicalstudent/childandteen/gamingaddictchild/> 2555. สืบค้น 29 กุมภาพันธ์ 2555.
- สิริกร มณีรินทร์ และคณะ. คู่มือเติม "ชีวิต" ให้ห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2548.
- สิริกร มณีรินทร์, นพรัตน์ มณีรัตน์, และมนตรี วิโรจน์อนันต์. คู่มือเติม "ชีวิต" ให้ห้องสมุด 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2549.
- สุชุม เฉลยทรัพย์. การส่งเสริมการอ่าน. ปทุมธานี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2531.
- สุพรรณิ วราทร และชลธิชา สุทธิจันทร์กุล. โครงการวิจัยเรื่อง กิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชนก่อนวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2549.
- สุพิริยา ผลนาค. “เยาวชนไทยกับการอ่าน.” วารสารสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยทักษิณ 6, 1 (2550): 29-33.
- เส้นทางสู่...อุทยานการเรียนรู้ยะลา : เปิดโลกกว้างการเรียนรู้ บนรากฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, [ม.ป.ป].
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. “TK Park : หนังสือ + ดนตรี + กิจกรรม + มัลติมีเดีย = จินตนาการไม่รู้จบ.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.tkpark.or.th> [ม.ป.ป]. สืบค้น 19 มกราคม 2555.
- สำนักงานอุทยานการเรียนรู้. 6 ปี TK Park ร่วมขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่สังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2554.
- สำนักวัฒนธรรม กีฬา และการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร. “อ่านเพื่อชีวิต Bangkok Read for Life.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.bangkokreadforlife.com> [ม.ป.ป]. สืบค้น 19 มกราคม 2555.

อรศรี งามวิทยาพงศ์, กนิษฐา ปวีณະโยธิน, และกนกวรรณ แซ่จ้ง. รายงานการศึกษาวิจัยที่เอื้อและที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: โครงการติดตามและประเมินผลภายในแผนงานสร้างเสริมวัฒนธรรมการอ่าน สถาบันการจัดการแบบองค์รวม, 2554.

อัจฉรา ชีวพันธ์. คู่มือการสอนภาษาไทย: กิจกรรมการเล่นประกอบการสอน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2539.

อัจฉรา ประดิษฐ์. ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2550.

อัปดุลการิม รามันห์สิริวงศ์. “สพท.ยะลาเขต 1 ตะลึงปัญหาใหญ่.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.dailynews.co.th> 2552. สืบค้น 30 พฤศจิกายน 2553.

อิทธิเดช น้อยไม้. “การจัดทัศนศึกษาเพื่อเรียนรู้แบบบูรณาการ.” *วารสารศึกษาศาสตร์* 16, 1 (2547): 2.

อุรพงศ์ แพทย์คชา. “ความคาดหวังของผู้เรียนและผู้ทำงานด้านภาพยนตร์ที่มีต่อสถาบันการสอนและพัฒนาบุคลากรด้านภาพยนตร์.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/epaper/july_dec2010/.../P_56-65.pdf [ม.ป.ป]. สืบค้น 4 มีนาคม 2555.

Paramin. “วิถีชีวิตของชาวไทยมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดนใต้.” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www2.bpp.go.th/jl/bpp44/index.php/-3-/158--3-.html?showall=1> 2010. สืบค้น 8 เมษายน 2555.

3 ปี อุทยานการเรียนรู้ยะลา ก่อเกิดมิตรภาพ และความเข้าใจ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานอุทยานการเรียนรู้, 2553.

ภาษาอังกฤษ

Abrizah Abdullah. The Effectiveness of Reading Habit Promotion in Public Libraries of DKI Jakarta Province. Kuala Lumpur: LISU, FCSIT, 2007.

- Cilipane, Ilze. "The Boys as Minority in Libraries and Reading Promotion Activities."
[Online]. Available: http://www.ibbycompostela2010.org/descarregas/10/10_IBBY2010_17.pdf 2010. Retrieved May 7, 2010.
- Colin, Harrison. Understanding Reading Development. London: Sage Publications, 2004.
- Grabe and Stoller. Teaching and Researching Reading. Harlow: Pearson Education, 2002.
- Kim, Sung Un, and Zeiler, Jessica. "Social Media Interations for Reading Promotion."
[Online]. Available: <http://www.nlcy.go.kr/symposium/2011/pdf/eng/n4.pdf> 2011.
Retrieved February 11, 2012.
- Lusk, B. "Digital Natives and Social Media Behaviors: An Overview." The Prevention Research 17 (2010): 3-6.
- Maria, Ronnas. "Reading Promotion in Zambia." [Online]. Available:
<http://bada.hb.se/handle/2320/5062> 2009. Retrieved April 12, 2011.
- McNicol, Sarah. "Reading Development and Reading Promotion in School Libraries and Public Libraries." [Online]. Available: http://www.ebase.bcu.ac.uk/docs/Reader_development_report.doc 2003. Retrieved September 22, 2011.
- Ministry of Education and National Library of New Zealand. The School Library and Learning in the Information Landscape: Guidelines for New Zealand Schools. Wellington: Learning Media, 2002.
- "Reading Promotion at the International Library of Children's Literature." [Online]. Available: <http://www.ndl.go.jp/en/cdnlao/newsletter/048/482.html> 2003.
Retrieved July 3, 2010.
- Richardson, W. Blogs, Wikis, Podcasts and Other Powerful Web Tools for Classroom. Thousand Oaks, CA: Corwin, 2006
- Rosenberg, Diana. Reader Development and Reading Promotion. Oxford: INASP, 2003.
- Schmitz, T. "Well the Lady What You Like: Shopping for Children's Book." The Horn Book (March-April 1997): 171-177.

Vu Duong Thuy Nga. "The Development of Book Reading Activity for Promoting Better Life of Citizen in Vietnam." [Online]. Available:http://www.tkpark.or.th/tk/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=124&Itemid=43&lang=th 2010. Retrieved June 12, 2011.

Yamane, Taro. Statistics: An Introductory Analysis. 3rd ed. New York: Harper and Row Publication, 1973.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้

โครงการเยาวชนต้นแบบอ่านออกเสียง

ปัจจุบันการอ่านออกเสียงภาษาไทยมีความเปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก อิทธิพลจากภาษาต่างประเทศทำให้การออกเสียงทั้งพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ผิดเพี้ยนจนอาจสื่อความหมายผิด หรืออาจทำให้เสียงภาษาไทยเปลี่ยนแปลงไปได้ แม้ว่าธรรมชาติของภาษาจะมีความเปลี่ยนแปลงอยู่แล้วก็ตาม อุทยานการเรียนรู้ระยะลาจึงได้จัดทำโครงการเยาวชนต้นแบบอ่านออกเสียง เพื่อจัดตั้งเครือข่ายรณรงค์การอ่านออกเสียงภาษาไทย รณรงค์ให้เยาวชนไทยออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย และตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านออกเสียงภาษาไทยที่ถูกต้อง รณรงค์ให้สถาบันการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการอ่านออกเสียงภาษาไทย รวมทั้งต่อยอดการทำหนังสือเสียงให้กับผู้พิการทางสายตา โดยมีรูปแบบกิจกรรมที่เป็นการอบรมให้ความรู้ในเรื่องของการอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เข้าร่วมอบรมและพัฒนาทักษะการอ่าน จนถึงระดับการแข่งขัน ตลอดจนเป็นการต่อยอดเป็นโครงการหนังสือเสียงต่อไป

โครงการประกวด Cosplay “แฟนซีเรื่องเล่าจากหนังสือ”

การที่คนเราจะมีความคิดสร้างสรรค์ ต้องได้รับการฝึกฝนในความคิดนี้ตั้งแต่วัยเด็ก เพราะบางคนให้คิดก็คิดไม่ออก มีแต่วิชาการในสมองเต็มไปหมด นักวิทยาศาสตร์ระดับโลก อย่าง ไอส์ไตน์กล่าวว่า “จินตนาการสำคัญกว่าความรู้” เขาไม่ได้ปฏิเสธเรื่องความรู้ แต่จินตนาการจะสามารถต่อยอดจากพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่ให้ก้าวไปไกลยิ่งขึ้น อุทยานการเรียนรู้ระยะลา มีภารกิจในการมุ่งเน้นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านและการส่งเสริมการอ่าน อีกทั้งการส่งเสริมทักษะ

ต่าง ๆ ของเยาวชน เช่น ทักษะการเรียนรู้และส่งเสริมทักษะชีวิตให้แก่เยาวชนในจังหวัดยะลา และจังหวัดใกล้เคียงด้วย ด้วยตระหนักถึงความสำคัญของเยาวชนที่จะเป็นกำลังของชาติในอนาคต อุทยานการเรียนรู้ยะลาจึงจัดโครงการประกวด Cosplay แฟนซีเรื่องเล่าจากหนังสือ” ซึ่งเป็นโครงการที่ปลูกฝังให้เยาวชนได้เรียนรู้ เข้าใจและเห็นความสำคัญของการอ่าน เปิดโอกาสให้เยาวชนได้แสดงความคิดสร้างสรรค์โดยใช้หนังสือเป็นสื่อผ่านบทบาทของตัวละคร และสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่อ่านผ่านการแต่งกายแฟนซีเลียนแบบตัวละครในหนังสือ และบรรยายเอกลักษณ์ของตัวละครนั้น ๆ ให้ได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการสรรค์สร้างตัวละครในหนังสือให้มีชีวิต พร้อมทั้งกระตุ้นให้เยาวชนเกิดจิตสำนึก ตระหนัก และให้ความสำคัญกับการอ่าน

โครงการสร้างนักเล่านิทาน “เด็กเก๋เก๋ เล่านิทานเก๋เก๋”

นิทานมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการสร้างเสริมพัฒนาการของเด็กใน อันที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้ที่เหมาะสม การเล่านิทานจะช่วยพัฒนาทักษะการฟัง การ พูด ให้ความรู้ ความสนุกสนาน จินตนาการแก่เด็ก ทั้งยังฝึกสมาธิให้เด็กได้รู้จักสำรวจมโนใจจดจ่ออยู่ กับเรื่องที่ฟัง ซึ่งเป็นพื้นฐานการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการ อ่านให้เด็กไปพร้อมกัน อุทยานการเรียนรู้จะเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของ เด็ก จึงได้จัดโครงการสร้างนักเล่านิทาน : เด็กเก๋เก๋ เล่านิทานเก๋เก๋ ขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ เด็กกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์ ให้เห็นความสำคัญของการอ่าน ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่น ได้เรียนรู้ในบรรยากาศที่สร้างสรรค์และสนุกสนาน พร้อมทั้งเป็นการสร้างนักเล่านิทานที่มี คุณภาพในสังคม

โครงการ “ย่ำรอยประวัติศาสตร์เยื้องยาตรแดนใต้”

โครงการ “ย่ำรอยประวัติศาสตร์เยื้องยาตรแดนใต้” จัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตและศิลปวัฒนธรรม ให้เกิดการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันด้วยความรักสามัคคี ซึ่งถือเป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตของคนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และปลูกฝังให้เด็กที่นับถือศาสนาพุทธและศาสนาอิสลามได้เรียนรู้วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน เพื่อลดความอคติ นำไปสู่การอยู่อย่างหลากหลายและสันติ โดยการไปเยี่ยมชมตามสถานที่ที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของภาคใต้ ได้แก่ วัดคูหาภิมุข วังจะบังติกอ สถาบันทักษิณคดีศึกษา สวนสัตว์สงขลา และชุมชนเก่าแก่ง ชุมชนดีเด่นในจังหวัดสงขลา เพื่อให้เด็กได้รับรู้ความเป็นมาของร่องรอยประวัติศาสตร์และชาติพันธุ์ ตลอดจนเกิดแนวคิดจากการแลกเปลี่ยนความรู้ในการทำกิจกรรมกลุ่ม ให้เด็กได้พูดคุยถึงความรู้สึกนึกคิด สะท้อนวัฒนธรรมของตนเอง เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมและรากเหง้า สร้างความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของคนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ซึ่งได้รับสมัครเด็กอายุ 10 – 13 ปี ที่ส่งเรียงความหัวข้อ “ยะลาเมืองแห่งสมานฉันท์และสันติภาพ” แล้วให้คณะกรรมการคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมจากการเขียนเรียงความจำนวน 30 คนเพื่อเข้าร่วมโครงการ

ค่ายเยาวชน “ข้าวตั้งท้อง พี่น้องครั้นเครง”

ในประเทศไทยพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในการทำนา หรือปลูกข้าวเป็นหลัก อาชีพทำนาเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนไทยที่สืบทอดมายังอนุชนรุ่นหลัง โดยส่วนใหญ่แล้วชาวนาจะใช้ชีวิตอยู่โดยสงบเรียบง่ายในชนบท การทำงานของชาวนาจะเริ่มทำงานตั้งแต่เช้าจรดค่ำตลอดทั้งปี เพราะหลังจากฤดูกาลเก็บเกี่ยวประจำปีแล้ว จะเริ่มปลูกข้าวนาปรัง หรือพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ต่ออีก หรือไม่ก็เลี้ยงปศุสัตว์หรือสัตว์อื่น ๆ ดังนั้นวิถีชีวิตของคนไทยจึงเกี่ยวข้องกับการปลูกข้าวมาตั้งแต่อดีต เพื่อเป็นการสืบสานและสืบทอดองค์ความรู้เรื่องข้าว ทางอุทยานการเรียนรู้ยะลาจึงจัดโครงการเข้าค่ายเยาวชน “ข้าวตั้งท้อง พี่น้องครั้นเครง” ขึ้น เพื่อถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้ให้กับเยาวชนผู้สนใจได้เรียนรู้วิถีการหรือกระบวนการทำนา อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมและสืบทอดวัฒนธรรมของไทย และวิถีชีวิตชาวนาให้เยาวชนได้เรียนรู้

โครงการเข้าค่ายเยาวชนพัฒนาห้องสมุด “ห้องสมุดเล็ก ๆ กับเด็กทีเค”

ห้องสมุดจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยใฝ่เรียนใฝ่รู้ และส่งเสริมทักษะการอ่าน การพูด การฟัง และการเขียนให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ทุกวิชา ทั้งความรู้ภายในและความรู้ภายนอกห้องเรียนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นแหล่งรวบรวมหนังสือและสื่อทัศนวัสดุที่เพิ่มพูนความรู้แก่ผู้ที่สนใจ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการฝึกฝนพัฒนาทักษะ และด้านการใช้ชีวิต อุทยานการเรียนรู้ยะลาจึงจัดโครงการเข้าค่ายเยาวชน “ห้องสมุดเล็ก ๆ กับเด็กทีเค” ซึ่งเป็นโครงการที่นำเยาวชนในจังหวัดยะลาไปช่วยกันพัฒนาห้องสมุดให้กับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนยุทธองรัฐประชาสรรค์ ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ซึ่งเป็นโรงเรียนด้อยโอกาส อีกทั้งเพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นความสำคัญของห้องสมุด รู้จักการช่วยเหลือแบ่งปันให้กับผู้ที่ด้อยโอกาส และรู้จักตอบแทนหรือช่วยเหลือสังคม โดยได้จัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐาน เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการได้มีโอกาสในการตอบแทนสังคม ปลูกฝังสำนึกสาธารณะ และอุดมคติในการช่วยเหลือสังคม สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการกับประชาชนในจังหวัดสตูล อีกทั้งยังเป็นการเผยแพร่อุทยานการเรียนรู้ยะลาไปสู่ความเป็นแม่ข่ายทางปัญญาให้เป็นที่รู้จัก และเป็นต้นแบบการดำเนินงานห้องสมุดมีชีวิตในส่วนภูมิภาค

โครงการเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติ “เด็กแนวเดินดง ลงป่าชายเลน”

ป่าชายเลน หรือป่าโกงกาง (Mangrove forest) เป็นกลุ่มของพืชซึ่งขึ้นบริเวณชายฝั่งทะเล ปากแม่น้ำ หรืออ่าวป่าชายเลน เป็นบริเวณที่อยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตหลายชนิดทั้งพืชและสัตว์ ป่าชายเลนจึงให้ประโยชน์แก่มนุษย์มากมาย ทั้งในด้านพลังงานและไม้ใช้สอย ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตอาหารโปรตีนที่สำคัญ เนื่องจากป่าชายเลนเป็นที่วางไข่ แหล่งอาหาร และเจริญเติบโตของสัตว์น้ำเศรษฐกิจนานาชนิด นอกจากนี้ ป่าชายเลนยังช่วยป้องกันภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะเป็นเกราะกำบังและลดความรุนแรงของคลื่นลมชายฝั่ง ช่วยดักตะกอนสิ่งปฏิกูล และสารพิษต่าง ๆ มิให้ไหลลงสู่ทะเลในบริเวณชายฝั่งและในทะเล ในปัจจุบันมีปัญหาหลายประการ ได้แก่ การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง แหล่งชุมชน แหล่งอุตสาหกรรม การเกษตรกรรม และกิจกรรมอื่นอีกหลายประเภทได้ขยายไปสู่ชายฝั่งทะเล โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าชายเลนจนทำให้ป่าชายเลนลดลงอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนน่าเป็นห่วง อุทยานการเรียนรู้รัชชะลา จึงจัดโครงการเยาวชนอนุรักษ์ธรรมชาติปลูกป่าเทิดพระเกียรติ: เด็กแนวเดินดงลงป่าชายเลน ขึ้น เพื่อเป็นการปลูกจิตสำนึกให้เยาวชนเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติ รู้สึกหวงแหนและเกิดจิตสำนึกที่ดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ พื้นฟูทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อพัฒนาสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้เด็กและเยาวชนเห็นประโยชน์ ความสำคัญของการอนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต อีกทั้งเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีกด้วย

โครงการเรียนรู้ชีวิต “TK สัญจร” ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านทักษิณยะลา

อุทยานการเรียนรู้ยะลาเป็นแหล่งเรียนรู้มีชีวิตที่มีภารกิจหลักในการดำเนินงานด้านส่งเสริมการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเยาวชน ตลอดจนการเสริมสร้างความเข้าใจตนเอง และการรู้จักความต้องการของตนเอง เพื่อต่อยอดความคิดและการค้นพบตนเองของเยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น จากการดำเนินงานดังกล่าวก่อให้เกิดกลุ่มเครือข่ายเยาวชนอุทยานการเรียนรู้ยะลา ซึ่งถือเป็นตัวแทนเยาวชนในท้องถิ่น ทำหน้าที่ในการนำเสนอและคัดสรรกิจกรรมที่เหมาะสมกับเยาวชนและบริบทท้องถิ่น ตลอดจนเป็นผู้เผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์กิจกรรมอุทยานการเรียนรู้ยะลาให้เข้าถึงและครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายเยาวชนมากยิ่งขึ้น และในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2550 เพื่อเป็นการเทิดพระเกียรติแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสดังกล่าว อุทยานการเรียนรู้ยะลาจึงกำหนดจัดโครงการเรียนรู้ชีวิต “TK สัญจร” ณ ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ บ้านทักษิณยะลา ขึ้น โดยการนำกลุ่มเยาวชนไปทำกิจกรรมสันทนาการ และเลี้ยงอาหารกลางวันแก่ผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในโครงการ “80 วัน แทนคุณในหลวง” ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้เยาวชนมีความกตัญญูต่เวทีต่อผู้มีพระคุณ ตลอดจนเรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นในสังคมและเกิดความรักสามัคคีในหมู่คณะ

โครงการอบรมถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัล “ถ่ายภาพแหล่ ม แจ่มทุกซอก”

ในปัจจุบัน กระแสความนิยมกล้องดิจิทัลกำลังมาแรง ไม่ว่าจะมืออาชีพ มือสมัครเล่น หรือแม้แต่ผู้ที่ไม่เคยแต่งภาพมาก่อน ต่างให้ความสนใจกล้องดิจิทัลกันทั้งนั้น ด้วยความสามารถของกล้องที่เรียกได้ว่าสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้ดีในทุกๆระดับ ด้วยความสะดวก รวดเร็วในการใช้งาน และยังช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย แม้ว่าการถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลนั้นค่อนข้างง่าย กดปุ่มแล้วถ่ายภาพได้เลย แต่จริง ๆ แล้ว การจะถ่ายภาพออกมาให้สวยนั้นเป็นเรื่องที่ยากกว่า อุทยานการเรียนรู้ยะลาได้เล็งเห็นความสำคัญในเรื่องนี้และเห็นว่าผู้คนในปัจจุบันมีความสนใจถ่ายภาพกันมากขึ้น จึงจัดโครงการอบรมถ่ายภาพด้วยกล้องดิจิทัลขึ้น เพื่อให้ผู้ที่สนใจถ่ายภาพและมีกล้องดิจิทัลเป็นของตัวเองได้รู้ถึงเรื่องราว เกี่ยวกับอุปกรณ์ถ่ายภาพ วิธีการเลือกซื้อและใช้งานอย่างไรให้เต็มประสิทธิภาพของอุปกรณ์ที่มีอยู่ และยังสามารถทราบว่าการถ่ายภาพนั้นสามารถปรับแต่งฟังก์ชันต่าง ๆ ได้อย่างมากมาย ทั้งนี้เพื่อเป็นการฝึกฝน แสพแพร่ความรู้ และสามารถนำความรู้นี้ไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้ในอนาคต

โครงการอบรมคอมพิวเตอร์ “ICT Camp for Kids”

การสนับสนุนให้เด็กได้ฝึกใช้คอมพิวเตอร์ตั้งแต่เล็ก ๆ นั้น เป็นการช่วยเสริมสร้างทักษะในด้านคอมพิวเตอร์ของเด็ก เพราะปัจจุบันรวมถึงในอนาคต คอมพิวเตอร์จะมีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้นเรื่อย ๆ และช่วงเวลาที่จะสามารถให้เด็กได้ฝึกหัดการใช้คอมพิวเตอร์ได้อย่างเต็มที่คือช่วงปิดภาคเรียน ดังนั้นเด็กจะมีเวลาในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ อุทยานการเรียนรู้ยะลา ได้จัดโครงการ ICT CAMP FOR KIDS ซึ่งเป็นการอบรม 4 หลักสูตรของคอมพิวเตอร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้อินเทอร์เน็ต การใช้โปรแกรม Microsoft Word และ Microsoft Powerpoint เพื่อให้เด็กได้รู้จักวิธีการใช้งานเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันกับการเรียนได้ อีกทั้งยังเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์อีกด้วย

โครงการประกวดร้องเพลงชาติไทย

อุทยานการเรียนรู้ยะลาได้จัดการประกวดร้องเพลงชาติขึ้น เพื่อเป็นการอนุรักษ์เพลงชาติอันเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติ โดยจัดการประกวดร้องเพลงชาติสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในสังคมของเด็กให้เกิดความรักประเทศชาติด้วยการแสดงออกซึ่งความสามารถในการขับร้อง ส่งเสริมให้เด็กได้เข้าร่วมกิจกรรมและส่งเสริมทักษะด้านดนตรี ฝึกทักษะการแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้การอยู่ร่วมกับผู้อื่น อีกทั้งยังส่งเสริมให้เด็กได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีมหรือหมู่คณะอีกด้วย

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ชุดที่

เรื่อง

ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับศึกษาความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

กรุณาอ่านคำถาม และเลือกคำตอบ เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้เหมาะสม และตรงกับความต้องการของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา และห้องสมุดอื่น ๆ โดยเฉพาะห้องสมุดในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

แบบสอบถามทั้งหมด มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สภาพการอ่าน และการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา ในด้านลักษณะของกิจกรรม เนื้อหา สื่อที่ใช้ สถานที่ วันและช่วงเวลา การเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม และปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามเรื่องความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา

โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องคำตอบ () หรือเติมข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุ () 9 - 11 ปี () 12 - 14 ปี

3. สภาพการอ่าน

3.1 คุณชอบอ่านหนังสือหรือไม่

- () ชอบอ่าน (ข้ามไปตอบข้อ 3.2 - 3.4)
- () ไม่ชอบอ่าน เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- () ไม่มีเวลาว่าง () อ่านหนังสือไม่เก่ง
- () พ่อ แม่ไม่ยอมให้อ่าน () ชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า
- () ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมในการอ่าน () ไม่มีหนังสืออ่าน
- () สายตาไม่ดี () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

สิ้นสุดการตอบคำถาม ให้ข้ามไปตอบข้อ 4

3.2 คุณใช้เวลาในการอ่านหนังสือ

- () น้อยกว่า 15 นาที ต่อวัน () อ่าน 15-30 นาที ต่อวัน
- () อ่าน 31-45 นาที ต่อวัน () อ่าน 46-60 นาที ต่อวัน
- () อ่านมากกว่า 1 ชั่วโมง ต่อวัน () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

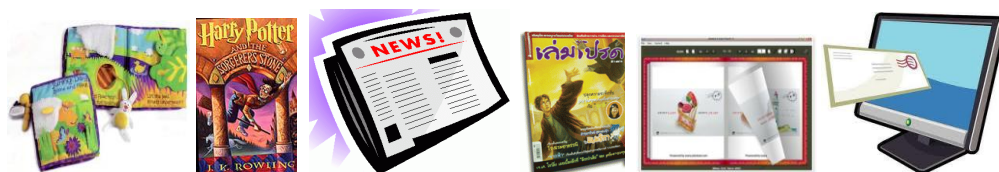
3.3 คุณอ่านหนังสือ เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ชอบภาพปก หรือภาพประกอบของหนังสือ () อ่านตามเพื่อน
- () ช่วยให้ทำการบ้านได้ () ช่วยเพิ่มความรู้อื่น ๆ
- () ครู หรือพ่อแม่ให้อ่าน () ช่วยให้เรียนหนังสือเก่งขึ้น
- () ได้รับความสนุกเพลิดเพลินจากการอ่าน () ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- () ช่วยให้มีความรู้ในการคุยกับเพื่อน () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.4 สื่อการอ่านที่คุณชอบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- นวนิยาย หนังสือแปล
 เรื่องสั้น การ์ตูน
 หนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสาร
 หนังสือเรียน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)
 หนังสือสารคดี / ความรู้ (เช่น ชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ การท่องเที่ยว ฯลฯ)
 เว็บไซต์ (โปรดระบุชื่อเว็บไซต์)
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. การเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัฐยะลา

4.1 คุณเคยเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัฐยะลาหรือไม่

- เคย (ข้ามไปตอบข้อ 4.2 – 4.3)
 ไม่เคย ระบุเหตุผลที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัฐยะลา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่มีเวลาว่าง ไม่ทราบว่ามามีกิจกรรม
 พ่อ แม่ ไม่พามาร่วมกิจกรรม ไม่สนใจกิจกรรมที่จัด
 ไม่ชอบสถานที่จัดกิจกรรม ชอบดูโทรทัศน์ หรือเล่นเกมคอมพิวเตอร์มากกว่า
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

สิ้นสุดการตอบคำถาม ให้ข้ามไปตอบข้อ 5

4.2 ในปีนี้ (พ.ศ. 2554) คุณได้เข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้รัฐยะลา บ่อยครั้งเพียงใด

- เป็นประจำ (ทุกสัปดาห์) บ่อย ๆ (2 สัปดาห์/ครั้ง)
 เป็นบางครั้ง (1-2 เดือน/ครั้ง) นาน ๆ ครั้ง (3-4 เดือน/ครั้ง)
 อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4.3 คุณเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อุทยานการเรียนรู้ระยะลา เพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ได้รับความสนุกสนาน ผ่อนคลาย () ได้รู้จักเพื่อนมากขึ้น
 () ได้รับความรู้มากขึ้น () ได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
 () ทำให้อ่านหนังสือเก่งขึ้น () ทำให้เรียนหนังสือได้ดีขึ้น
 () ทำให้คิดเก่งขึ้น () ทำให้กล้าแสดงออกมากขึ้น
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 ความต้องการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของเด็กที่เป็นสมาชิกอุทยานการเรียนรู้ระยะลา
โปรดทำเครื่องหมาย / ในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการ

5. คุณต้องการให้อุทยานการเรียนรู้ระยะลาจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านลักษณะต่าง ๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ลักษณะของกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟัง						
การเล่านิทาน						
การอ่านบทกลอน/บทกวี						
การสนทนาเรื่องหนังสือ						
การได้วาที						
การแนะนำหนังสือ						
การบรรเลงดนตรี และร้องเพลง จากบทละคร						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการดู						
การจัดแสดงหนังสือใหม่						
การจัดแสดงหนังสือที่มีผู้ใช้อ่าน มาก						
การจัดแสดงหนังสือตาม เทศกาลหรือวันสำคัญ						

ลักษณะของกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
การจัดแสดงหนังสือตามหัวข้อ หรือกระแสด่าง ๆ ที่น่าสนใจ						
การจัดแสดงหนังสือที่ชนะ การประกวดหรือได้รับรางวัล						
นิทรรศการการจัดแสดงภาพ						
นิทรรศการเทศกาลหรือ วันสำคัญ						
นิทรรศการความรู้ทั่วไป						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการฟังและ ดู						
การเล่นิทานโดยมี ภาพประกอบ						
การเล่นิทานประกอบ การแสดงหุ่น						
การเล่นิทานประกอบ การวาดภาพ						
การฉายภาพยนตร์						
การชมการแสดงละครจาก เรื่องในหนังสือ						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
กิจกรรมที่ใช้ทักษะการเขียน						
การเขียนเรียงความ						
การแต่ง หรือดัดแปลงเนื้อเรื่อง จากหนังสือที่อ่าน						

ลักษณะของกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
การวาดภาพประกอบเรื่องที่ อ่านหรือฟัง						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน						
การประกวดเขียนเรียงความ						
การประกวดเขียนเรื่องสั้น						
การประกวดแต่งคำขวัญ						
การประกวดประดิษฐ์สิ่งของ						
การประกวดเล่านิทาน						
การประกวดวาดภาพ						
การประกวดแสดงละครจาก เรื่องในหนังสือ						
การแข่งขันได้วาที						
การแข่งขันตอบปัญหา						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
กิจกรรมที่จัดเป็นโครงการ						
โครงการทัศนศึกษา						
โครงการสัปดาห์หนังสือ						
โครงการยอมนักอ่าน						
โครงการค่ายเยาวชน						
โครงการห้องสมุดเคลื่อนที่						
โครงการพี่เล่านิทานให้น้องฟัง						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

6. คุณต้องการให้อุทยานการเรียนรู้ระดับจังหวัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่มีเนื้อหาต่าง ๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

เนื้อหาของกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ภาษาไทย						
คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์						
สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม						
สุขศึกษา และพลศึกษา						
ศิลปะ						
การงานอาชีพ และเทคโนโลยี						
ภาษาอังกฤษ						
ภาษาจีน						
ภาษามลายู						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

7. คุณต้องการให้อุทยานการเรียนรู้ระดับจังหวัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

สื่อที่ใช้ประกอบการจัด กิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
สื่อสิ่งพิมพ์						
หนังสือ						
นิตยสาร และวารสาร						
หนังสือพิมพ์						
แบบฝึกหัด						

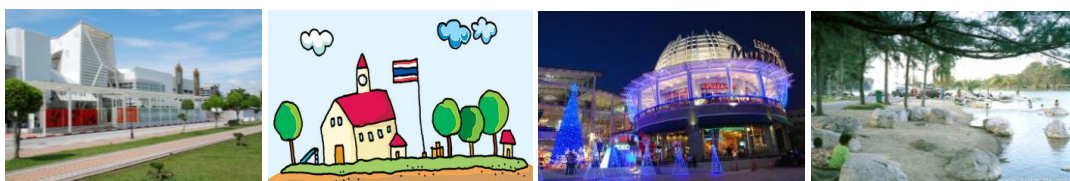
สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
บัตรคำ						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
สื่อโสตทัศนวัสดุ						
แผนที่ และลูกโลก						
ของจริง						
ของจำลอง /หุ่นจำลอง						
รูปภาพ						
ภาพยนตร์						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						
สื่ออิเล็กทรอนิกส์						
ซีดี รอม และดีวีดี						
หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book)						
เว็บไซต์						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

8. คุณต้องการให้อุทยานการเรียนรู้ระยะลาดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในสถานที่ต่าง ๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

สถานที่ในการจัดกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
อุทยานการเรียนรู้ระยะลาด						
โรงเรียน						
ศูนย์การค้า						

สถานที่ในการจัดกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
แหล่งท่องเที่ยว						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

9. คุณต้องการให้อุทยานการเรียนรู้ระยะลาดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในวัน และช่วงเวลาต่าง ๆ ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

วันและช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
วันเสาร์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00)						
วันเสาร์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00)						
วันอาทิตย์ ช่วงเวลาเช้า (09:00 – 12:00)						
วันอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่าย (13:00 – 16:00)						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

10. คุณต้องการให้อุทยานการเรียนรู้ระยะลาเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยวิธีต่าง ๆ ต่อไปนี้
 มากน้อยเพียงใด

การเผยแพร่ข่าวสารการจัด กิจกรรม	ระดับความต้องการ					ไม่ ต้องการ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ส่งจดหมายให้ทางโรงเรียน						
เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต						
ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุ						
ติดป้ายประชาสัมพันธ์ตามสถานที่ สำคัญ						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่อุทยาน การเรียนรู้ระยะลา						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่โรงเรียน						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ ศูนย์การค้า						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ แหล่งท่องเที่ยว						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ ห้องสมุดประชาชน						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ ร้านอาหาร						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่วัด/ มัสยิด						
แจกใบปลิว และแผ่นพับที่ โรงพยาบาล						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

11. **เฉพาะผู้ที่เคยเข้าร่วมกิจกรรม** เมื่อเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน คุณพบปัญหาต่าง ๆ
ต่อไปนี้ มากน้อยเพียงใด

ปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน	ระดับปัญหา					ไม่พบ ปัญหา
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
เนื้อหาของกิจกรรมไม่หลากหลาย						
เนื้อหาของกิจกรรมไม่ตรงกับ ความต้องการ						
สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม มีน้อย						
สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม ไม่น่าสนใจ						
สถานที่ในการจัดกิจกรรมคับแคบ						
สถานที่ในการจัดกิจกรรมมี อากาศร้อน						
สถานที่ในการจัดกิจกรรมไกล						
วัน และช่วงเวลาในการจัดกิจกรรม ไม่เหมาะสม						
ไม่ทราบว่ามีการจัดกิจกรรม						
ไม่มีของที่ระลึกหรือของรางวัลให้						
เจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมไม่สนุก						
อื่น ๆ (โปรดระบุ).....						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ด้านลักษณะ.....

.....

ด้านเนื้อหา.....

.....

สื่อที่ใช้ประกอบการจัดกิจกรรม.....

.....

สถานที่ในการจัดกิจกรรม.....

.....

วันและช่วงเวลากการจัดกิจกรรม.....

วิธีการเผยแพร่ข่าวสารการจัดกิจกรรม.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวจรรุณี การี เกิดวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2526 อำเภอเมือง จังหวัดยะลา สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2548 และ เข้าศึกษาระดับปริญญาโทบริหารบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2552 ปัจจุบัน ปฏิบัติงานในตำแหน่งรองผู้จัดการฝ่ายกิจกรรม ที่อุทยานการเรียนรู้ยะลา (TK Park Yala)